СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXI П'ЯТНИЦЯ, 5 БЕРЕЗНЯ 2004 РОКУ ЧИСЛО 10 VOL. CXI FRIDAY, MARCH 5, 2004 No. 10

УГКЦ гідно приймає виклик історії

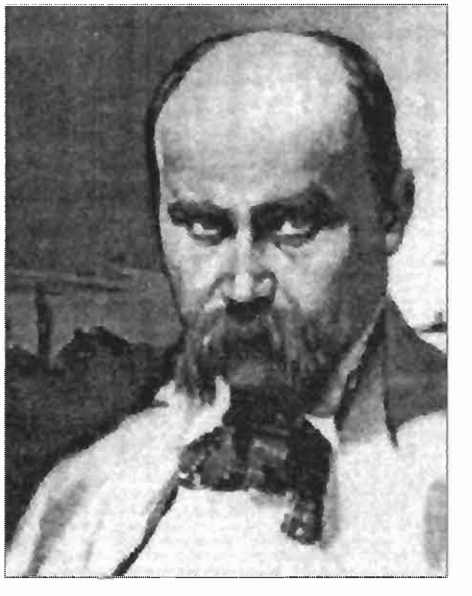
ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Лютнева московська візита кардинала Вальтера Каспера, його зустріч з патріярхом Російської Православної Церкви Алексієм II і зміст їхніх переговорів продовжують залишатися в центрі уваги релігійної преси, зокрема і особливо – української, оскільки значне, якщо взагалі не центральне, місце в цьому змісті займало питання, котре стосується Української Греко-Католицької Церкви. Російська сторона, при дуже активній підтримці Константинопольського патріярха Бартоломея, вимагає, щоб Ватикан назавжди унеможливив визнання патріяршого устрою УГКЦ – мовляв, тільки у цьому випадку можна буде провадити екуменічний діялог між Східньою і Західньою Церквами.

Невдовзі після московських переговорів стало відомим особисте наставлення кардинала В. Каспера до питання проголошення патріярхату УГКЦ. Це наставлення – негативне. Як повідомила 26 лютого інформаційна агенція „Католицькі новини світу" (CWN), він висловився проти справедливих в історичному і богословському сенсі домагань УГКЦ, але при цьому додав, що остаточне рішення щодо „українського питання" прийматиме тільки Папа Івана Павло II. Це, звичайно, залишає якусь надію на те, що Святіший Отець, вповні здаючи собі справу з тяжких страждань українських греко-католиків впродовж декількох століть, особливо в XIX і XX сторіччях, стане на бік об'єктивної історичної вимоги і своїм безпомильним словом визнає патріярхат УГКЦ. Можна було б сподіватися, що думка кардинала В. Каспера – це лише один голос і він, на жаль, може бути позначений людською суб'єктивністю, недостатнім знанням церковних обставин в українському минулому, навіть не досить твердим індивідуальним характером. Однак доводиться брати до уваги, що йдеться не просто про одного з кардиналів, але про керівника Папської ради зі сприяння християнській єдності. Тобто, думка В. Каспера великою мірою віддзеркалює загаль-

(Закінчення на стор. 16)

9 березня - 190 років від дня народження Тараса Шевченка

Як образно і дуже приникливо висловився колись наш незабутній сучасник, професор Юрій Шевельов, значення Тараса Шевченка і його творчости для української культури, для всього духовного життя нашого народу таке велике, що кожен рік – це рік Кобзаря. Надто ж цей, 2004 рік, бо в ньому збігаються дві дати: 9 березня виповнюється 190 років від дня народження Тараса Шевченка, а 27 червня будемо відзначати 40-річчя величного історичного моменту, коли Президент США Двайт Д. Айзенгавер в присутності 100-тисячної маси українців Америки відкрив у Вашінгтоні, столиці країни, пам'ятник нашому національному генієві. Пам'ятники – річ важлива і природна, та все ж вони значать менше, ніж жива пам'ять народу, ніж постійна, безперервна увага літературознавців, мовознавців, філософів – і вже не тільки українських, але й учених з європейськими й світовими іменами – до мудрости і краси Шевченкового слова, до бездонної глибини і невичерпного багатства його поетичної і образотворчої криниці. Нижче вміщені матеріяли по-своєму також свідчать про невмирущість естетично-духовної спадщини Кобзаря.

Тарас Шевченко на поштівці 1964 року

Повернення до Шевченка

Марта Тарнавська

Після появи друком „Кобзаря" російський критик Вісаріон Бєлінський висловив здивування: чому Шевченко пише мовою народу, серед якого немає читачів? Народ тоді був закріпачений і неграмотний, освічених українських людей було обмаль, сам Шевченко був недавній кріпак, а мова українська, дуже ще недосконала і нерозвинута, тільки 43 роки раніше була вперше використана Котляревським, як мова літературного твору… Чи знали б ми з вами про Шевченка, якби він послухав був поради свого російського критика? Шевченко протягом свого життя написав кілька творів російською мовою, зокрема написав для заробітку декілька повістей. Приятель його і літературний редактор Пантелеймон Куліш писав Шевченкові: „Не хапайся, братику, друкувати московських повістей. Ні грошей, ні слави за них не добудеш", а в іншому листі написав про ці Шевченкові повісті: „Якби в мене гроші, я б у тебе купив їх усі разом й спалив". Між цими російськими творами і українською поезією Шевченка – глибока прірва. Тільки в українській поезії Шевченко піднявся до висот геніяльности, тільки українською мовою, як це підкреслює Григорій Грабович, Шевченко став творцем і носієм колективного міту, виразником душі українського народу, його почувань, його історичного досвіду, його колективного підсвідомого.

Всупереч прогнозам і застереженням російського критика, читачі і шанувальники Шевченкової поезії з'явилися ще за його життя, а на ювілей Шевченкового 150-ліття діяла вже ціла армія критиків, дослідників, перекладачів, композиторів, режисерів, акторів, вчителів, видавців, що несли слово Шевченка до багатомільйонних мас, до щораз нових читачів. І не тільки грамотних читачів. Дмитро Павличко, в одному інтерв'ю, згадує, що його мати – неграмотна селянка, знала напам'ять безліч віршів Шевченка, бо просила своїх дітей читати вдома вголос „Кобзаря". Таких, як вона, було багато. Могутній геній Шевченка не тільки дав стимул ростові багатої на таланти української нової літератури: він піднімав на ноги упосліджену і поневолену націю.

Євген Маланюк схарактеризував Шевченка такими словами:

Не поет – бо це до болю мало,
не трибун – бо це лиш рупор мас.
І вже менш за все – „кобзар Тарас",
він, ким зайнялось і запалало.

(Закінчення на стор. 9)

США проти Лазаренка, Лазаренко проти Кучми: хто кого?

Інтерв'ю Сергія Куделі з Денієлом Горовіцем, адвокатом колишнього українського прем'єра Павла Лазаренка

Вже понад чотири роки колишній український прем'єр-міністер Павло Лазаренко перебуває під наглядом американських правоохоронців у Сан-Франциско. Федеральна прокуратура США висунула звинувачення проти П. Лазаренка за трьома пунктами: відмивання грошей, шахрайство та незаконне переведення до США українських державних коштів. Загалом П. Лазаренка звинувачують у 53 злочинних діях, за які він може отримати до 500 років ув'язнення. Початок судового процесу над колишнім українським урядовцем вже не один раз відкладався, оскільки точну і вичерпну інформацію було тяжко зібрати як стороні звинувачення, так і групі захисту. Однак, минулого місяця вже були відібрані дванадцять присяжних, а перше судове засідання у справі П. Лазаренка призначене на 8 березня. Для багатьох корумпованих урядовців в Україні, Росії та інших постсовєтських республіках процес над П. Лазаренком став неприємним прикладом того, що може статися у майбутньому з кожним з них. Адже навіть якщо в середині власної держави через панівне там беззаконня і вседозволеність їм нічого не загрожує, то кожна візита на Захід може закінчитися для них за ґратами. Водночас адвокати П. Лазаренка переконані, що судовий процес завершиться для них повною перемогою. Вони відкидають усі звинувачення, вважаючи їх політично зфабрикованими. Про аргументи захисту та плани П. Лазаренка на майбутнє розповідає його головний адвокат Деніел Горовіц.

– Пане Горовіц, чому справа Павла Лазаренка розглядається в американському суді?

– Павло Лазаренко опинився в американському суді через те, що він виступив проти Президента Леоніда Кучми. Українська влада надала американському урядові брехливі документи про його діяльність щодо Америки. Ми це доведемо під час судового розслідування.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

П. Лазаренка звинувачують в організації вбивств

КИЇВ. – Генеральна прокуратура України завершила розслідування кримінальної справи колишнього прем'єр-міністра Павла Лазаренка. Про це 2 березня у Києві повідомив Генеральний прокурор Генадій Васильєв. За цією справою П. Лазаренко звинувачується в організації вбивств народного депутата Євгена Щербаня і колишнього голови Національного банку Вадима Гетьмана. На думку Генерального прокурора, П. Лазаренка мають судити в Україні. Тепер він під арештом у США. Слухання у справі П. Лазаренка почнуться 8 березня у Сан-Франциско. США звинувачують колишнього українського прем'єра у відмиванні понад сто мільйонів долярів через приватні американські фінансові структури.

Конференція „Україна-НАТО" у Львові

ЛЬВІВ. – 1 березня у Львівському Національному університеті імені Івана Франка відкрилася міжнародна конференція „Україна-НАТО", в якій взяли участь Генеральний секретар ОБСЕ Ян Кубіш та міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко. Міністер К. Грищенко за зачиненими дверима спілкувався з міським головою Любомиром Буняком. За неофіційною інформацією, мова йшла про відкриття польських військових поховань на Личаківському цвинтарі. Одразу після цієї розмови Любомир Буняк і Костянтин Грищенко поїхали на Личаківський цвинтар, де вперше український міністер оглянув поховання українських та польських вояків, які загинули в роки українсько-польської війни 1918-1919 років. Прокоментувати проблему довкола цвинтаря польських „Орлят" К. Грищенко відмовився.

ОБСЕ готова спостерігати за виборами в Україні

КИЇВ. – Організація з безпеки і співпраці в Европі (ОБСЕ)2 березня заявила про готовність проводити спостереження за президентськими виборами в Україні. Про це сказав Генеральний секретар ОБСЄ Ян Кубіш 2 березня на прес-конференції у Києві. Він наголосив, що ОБСЕ передбачає не тільки спостереження за самим ходом виборів, але і за перебігом передвиборної кампанії за декілька місяців до виборів. Спостереження почнеться за багато місяців до виборів і буде організоване варшавським відділенням Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЕ, – сказав генеральний секретар цієї організації.

Становище з правами людини – незадовільне

ВАШІНҐТОН. – США вважають, що в Україні становище з правами людини продовж минулого року було незадовільним. Такі висновки містить звіт Державного департаменту США, оприлюднений 1 березня на його офіційному веб-сайті. Державний департамент відзначив деяке поліпшення стану справ, однак, наголосив на низці проблем, які досі залишаються невирішеними. Зокрема йдеться про побиття і тортури, які все ще мають місце в праці правоохоронних органів і в армії. Проблемою, на їхню думку, в країні залишається расова дискримінація, антисемітські випади та незаконне перевезення жінок для сексуальної експлуатації за кордоном. Також вказують на обмеження владою доступу опозиційних партій до засобів масової інформації та створенні інших перешкод. Вказується на випадки, коли „влада втручалася у працю ЗМІ, переслідуючи і залякуючи журналістів, піддаючи їхні матеріяли цензурі і змушуючи їх вдаватися до самоцензури".

Сергій Кивалов – новий голова Центральної виборчої комісії

КИЇВ. – 19 лютого був обраний головою Центральної виборчої комісії (ЦВК) Сергій Кивалов (фото зліва). Того ж дня в Києві відбулася прес-конференція з приводу представлення нових членів ЦВК, на якій С. Кивалов пообіцяв, що нова ЦВК буде прикладом дотримання законності.

27 лютого провідник Української Православної Церкви Московського патріярхату Митрополит Київський і всія України Володимир (Сабодан) на запрошення Сергія Кивалова освятив приміщення Центральної виборчої комісії України в Києві (фото внизу). На задньому плані – члени ЦВК, другий справа – Сергій Кивалов.

Фото УНІАН

Порушено кримінальну справу

КИЇВ. – Служба безпеки України порушила кримінальну справу за фактом неправдивого повідомлення про підготуваннязамаху на Президента Леоніда Кучму. Про це 27 лютого повідомила прес-секретар СБУ Марина Остапенко. СБУ одержала від анонімного джерела інформацію про те, що буде вчинений замах на Л. Кучму під час його перебування на лікуванні у німецькому курорті Баден-Бадені. Після цього українська сторона разом із правоохоронними органами Німеччини вжила заходів для гарантування безпеки Президента. СБУ також почала проводити оперативно-розшукові дії, після чого встановила, що дійсної загрози життю Л. Кучми не було. Тепер СБУ проводить слідство у цій справі. Під час оздоровлювальної відпустки Л. Кучми у Баден-Бадені Україною поширилися чутки про його смерть.

Байдужих притягнуть до відповідальности

КИЇВ. – Міністер юстиції України Олександер Лавринович 1 березня дав розпорядження про проведення службового розслідування за підсумками особистих розмов з громадянами. За словами О. Лавриновича, „скарги громадян продемонстрували байдужість окремих службовців державної виконавчої служби до проблем громадян та людського горя". За підсумками розслідувань будуть винесені накази про притягнення до дисциплінарної відповідальности усіх винних посадових осіб. Він також повідомив, що Міністерство юстиції візьме на контролю всі рішення суду, порушення яких були виявлені під час особистих зустрічей міністра з людьми. „Ми відстежуватимемо ці випадки до їх повного виконання, а також до повного відновлення порушених прав громадян", – підкреслив міністер. О. Лавринович також відзначив, що, починаючи з 2002 року Міністерство юстиції збільшило втричі виконання рішень судів в країні.

Докази В. Кравченка передано до прокуратури

КИЇВ. – Народний депутат України, голова парляментського комітету з питань свободи слова Микола Томенко передав Генеральній прокуратурі України вісім документів генерала Служби безпеки Валерія Кравченка, які мають підтвердити, що українська спецслужба давала розпорядження своїм представникам у Німеччині слідкувати за діями опозиційних політиків. Про це М. Томенко заявив 27 лютого. Ці документи М. Томенкові було передано особисто генералом В. Кравченком 26 лютого у Берліні. М. Томенко повідомив, що В. Кравченко готовий повернутися в Україну, якщо Генеральна прокуратура відкриє справу за наданими документами. Однак, якщо таку справу відкрито не буде, – сказав М. Томенко – генерал В. Кравченко попросить політичного притулку в Німеччині. Президент Кучма назвав ті звинувачення безглуздими.

Вручено нагороди конкурсу

КИЇВ. – 27 лютого відбулася церемонія нагородження лавреатів конкурсу „Книжка року -2003". Нагороду здобула книга Юрія Шевельова „Історична фонологія української мови" харківського видавництва „Акта". У десятьох номінаціях визначені ще 19 кращих книжок. У номінації „Красне письменство" названі книги Юрія Винничука „Мальва Ланда" і Петера Зілагі „Остання вікножирафа". Серед літератури для дітей найкращими визнані книжка Мар'яни Савки „Чи є в бабуїна бабуся?" і збірка київського видавництва „А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА" „Казки Туманного Альбіону". Найкращою серією книг названі „Критичні тексти", що вийшли у видавництві „Критика". А спеціяльну нагороду отримала „Книжкова медія-панель". Вдруге поспіль нагороду отримав український тижневик „Дзеркало тижня".

Україну знято з чорного списку ФАТФ

ПАРИЖ. – Офіційно 27 лютого оголошено про вилучення України з так званого „чорного списку" ФАТФ – Організації з боротьби з відмиванням „брудних" грошей. До „чорного списку" ФАТФ вносяться країни, які не співпрацюють з організацією у протидії відмивання брудних грошей. Україна перебувала у списку ФАТФ з вересня 2001 року. З кінця 2002 до лютого 2003 року організація запровадила санкції щодо України.

У Львові протестували проти візити Л.Кучми

ЛЬВІВ. – Представники опозиції 26 лютого організували протест проти першого за два роки приїзду до области Президента Л. Кучми. Біля обласної адміністрації з гаслом „Ні – політичним репресіям!". Демонстранти вимагали від Президента України вибачення перед львів'янами за його висловлювання у Варшаві, що нібито через рішення Львівської міської ради Президент Польщі не зміг приїхати до Львова. В демонстрації взяли участь кілька сотень осіб, але Л. Кучма побачив лише тих людей, які висловили підтримку його конституційній реформі. Кілька годин він пробув на заводі, збудованому німецькою фірмою „Леоні Ваерінґ Системс", який виробляє кабелі для автомобілів компаній „Дженерал Моторс" та „Опель".

За повідомленнями інформаційних агентств

Зі щирим бажанням помогти Україні

Митрополит УКЦ Стефан Сорока і Посол США Вільям Ґрін Мілер

Д-р Зеня Черник, голова, УФА (зліва) і Морґен Вільямс, редактор, Інтернет-видання „Ukraine Report"

ВАШІНҐТОН. – На запрошення Митрополита УКЦ Стефана Сороки, зі співпрацею з Українсько-американською Координаційною Радою, Українською Федерацією Америки та Фундацією „Україна – США", 17 лютого в приміщенні храму Святої Родини зібралося приблизно 30 представників громадських організацій, журналісти і експерти, щоб обговорити проблему, як наша громада в цьому критичному році виборів може допомогти Україні.

Свою точку зору щодо сучасної ситуації в Україні, її стосунків зі Сполученими Штатами Америки і щодо можливостей нашої громади практично допомогти українському суспільству подали: Митрополит Стефан Сорока, колишній Посол США в Україні Віліям Ґрін Мілер, Федеральний суддя США Богдан Футей, представник Національного фонду для демократії Надя Дюк, голова Українсько-американської Координаційної Ради Ігор Ґавдяк, представник Гельсінської комісії ОБСЕ Орест Дейчаківський, колишні конґресмени Чарлз Доґерті і Боб Шейфер.

Відповідний до порушеної проблематики тон задав на зустрічі Митрополит Стефан Сорока, зауваживши, що хоч на перший погляд може здатися дивним це наше занепокоєння життям Української держави на 13-му році її незалежности і наше дотепер не дуже успішне бажання допомогти їй подолати задавнені економічні і духовні проблеми, мабуть, сам Святий Дух змушує нас до продовження цієї праці, – і це означає, що вона не може бути перервана чи припинена.

Орест Дейчаківський (зліва) і Ігор Ґавдяк

В подальших виступах були висловлені занепокоєння і поважні застереження щодо так званих конституційних реформ, змістом яких є відкрита і прихована боротьба за владу, а не бажання утвердити Україну на шляху демократичного розвитку. При цьому майже всі промовці підкреслювали, що Україні необхідно провести чесні і відкриті вибори не лише, щоб досягнути внутрішнього порядку, але щоб Україна була нормально сприйнята в Европі і щоб плідно розвивалися її стосунки із США.

Щодо головної теми, як громада може допомогти Україні, було представлено низку цікавих і цінних пропозицій. Одна з них полягає в тому, що громадські організації повинні надіслати своїх членів для спостереження під час президентських виборів в Україні. О. Дейчаківський підкреслив, що ОБСЕ готова допомогти в організуванні цієї справи. Як він вияснив, можна піти двома шляхами: включитися в офіційні делеґації ОБСЕ, хоча це обмежує кількість спостерігачів; або окремо організувати, на запрошення Центральної виборчої комісії України, свою делеґацію, і ОБСЕ готова надати фахову правову допомогу цим спостерігачам. Для інформування читачів „Свободи" скажемо, що в Україні під час виборів у жовтні діятиме 32 тисячі виборчих дільниць. З цього випливає, що такою ж мала б бути мінімальна кількість спостерігачів. Докладніші інформації про передвиборний процес можна отримати на „вебсайті": www.osce.org і www.paereact.com.

Відтак в центрі уваги присутніх були й інші корисні ідеї. Наприклад, доцільність звернутися до нового Посла України в США Михайла Резника з проханням щодо тісної співпраці, включно з організуванням зустрічей наших громад з членами Центральної виборчої комісії України. Для західньої преси мали б бути створені умови безпосереднього ознайомлення з ситуацією на виборчих округах в Україні, навіть створення спеціяльних прес-турів і пресцентрів. Так само важливо, щоб усі громадяни України в США, які хочуть взяти участь у виборах, мали реальну можливість дістатися до виборчих дільниць, котрі діятимуть у Вашінґтоні, Ню-Йорку і Чикаґо. Великим впливом на справу мали б бути спеціяльні резолюції Кон-ґресу з приводу важливости виборів в Україні і з підкресленням того, що американські законодавці пильно слідкують за всіма подіями, що стосуються цих виборів.

Жвава дискусія виникла з приводу фактів, котрі віддзеркалюють стан зі свободою слова в Україні. Хоч дуже тяжко, з огляду на обмежені можливості громади, відчутно вплинути на цю ситуацію, все ж таки мова йшла, щоб звернутися до керівництва Радіо „Свобода" і „Голос Америки" зі закликом скасувати рішення про скорочення україномовних програм, також створити умови для якнайшвидшого перекладу англомовних матерялів на українську мову через Інтернет. Метою всієї передвиборчої діяльности преси має бути створення нового психологічного клімату в середовищі виборців, подолання їхнього традиційного страху перед владою, утвердження громадян у тому, що є їхнім невід'ємним правом під час виборів.

До тих переспектив, які виглядають найбільш реальними, належить досвід багатьох американців українського походження, які перебували в Україні під час минулих президентських і парляментських виборів. А також позитивна зацікавленість змінами в Україні Польщі, яка послідовно обстоює місце України в европейському світі.

Ведучий вечора Ігор Ґавдяк завершив тим, що повідомив про заплановані подібні зустрічі в НюЙорку, Чикаґо, Філадельфії, Дітройті, Клівленді, які відбуватимуться протягом декількох наступних місяців.

І. Яросевич

Скрипить-скрипить, але їде

Р. Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – Дьогтем мажуть те колесо, яке скрипить – це такий мій переклад американського прислів'я: „The wheel that squeeks gets the grease". Нам, українцям в Америці, треба більше „скрипіти", давати про себе знати, висувати наші інтереси, а вони включають і американську політику стосовно України.

Я дійшов до такого висновку після участи 17 лютого в „круглому столі" у Вашінґтоні про нинішну ситуацію в Україні. Дискусію на тему „Україна на роздоріжжі" організували Філядельфійський Митрополит УКЦ Стефан Сорока, Українська Американська Координаційна Рада; Українська Федерація Америки; Фундація „Україна-США".

Нині у світі є майже дві сотні держав і тільки одна супердержава – наша, Сполучені Штати. В будь-який момент зо два десятки країн чогось хочуть від США, а пів сотні утримують свою економіку при допомозі США. І мабуть, немає країни, яка б не хотіла торгувати з Америкою – в першій мірі продавати їй свої вироби, сирівці, послуги.

Таким чином, наші інтереси, а також інтереси України у ґльобальному значенні, знаходяться у жорсткій конкуренції. І тому тільки ті колеса, які скриплять, дістануть дьогтю, привернуть увагу творців і виконавців американської політики.

Протягом останніх трьох років американська офіційна допомога Україні серйозно зменшилася. Вона й раніше не була порівняно висока, хоч з вісім років засоби масової інформації любили повторювати втерту характеристику, мовляв, Україна – третій за величиною реципієнт американської допомоги у світі. Біда в тому, що величина допомоги двом першим реципієнтам була у стратосфері, порівнюючи з величиною допомоги Україні. Тепер вже цього тавра на Україну вішати не можна, і це, мабуть, добре. Недруги України мають трошки менше причин тицяти в Україну пальцем.

З головних дискутантів вашінґтонського „круглого стола" мені подобався виступ Чарлса Доґерті, колишнього члена Конґресу, який був засновником того, що нині діє як „український кокус" в Конґресі – групи законодавців, які цікавляться українськими питаннями. Ч. Доґерті завважив, що нам треба бути більш аґресивними. Надто часто, доводив він, українці займають оборонну позицію, вибачаються. Тим часом, українській громаді в Америці треба постійно наголошувати на тому, що Україна є частиною конечних стратегічних і економічних інтересів Сполучених Штатів й Европейського союзу, та що в інтересі Америки є не дозволити повернути Україну до статусу „молодшого брата" Росії. І як колишній конґресмен, Ч. Доґерті закликав українців втримувати і розширювати близькі стосунки з Конґресом.

Нині Україна на роздоріжжі: рік президентських виборів, можливі зміни Конституції, себто модифікація політичного устрою держави, дальша консолідація власности засобів масової інформації. Але з іншого боку, як мені нагадав після вашінґтонського „круглого стола" колега Ярослав Бігун, десь з десять років тому Вашінґтонська

(Закінчення на стор. 21)

АМЕРИКА І СВІТ

Дж. Кері знову переміг у передвиборах

ВАШІНҐТОН. – Сенатор Джон Кері продовжує утримувати провідництво у боротьбі за висунення своєї кандидатури у президенти США від Демократичної партії. У так званий „супервівторок", 2 березня, Дж. Кері переміг на передвиборах у дев'ятьох із десяти штатів, включаючи Ню-Йорк. Раніше він виграв попереднє голосування у 18 із 20 штатів. Головний суперник Дж. Кері – сенатор Джон Едвардс, після своєї єдиної перемоги у штаті Джорджія, 3 березня відмовився від участи у президентській кампанії.

Морські піхотинці США та Франції на Гаїті

ПОРТ-О-ПРЕНС, Гаїті. – Жан Бертран Арістід – донедавна президент, а тепер вигнанець – від ранку 29 лютого. Ж.Б.Аристид був змушений залишити країну після того, як опозиція підняла проти нього заколот. 1 березня він прибув до Центрально-Африканської республіки. Крім американських морських піхотинців, на Гаїті прибули 50 французьких вояків для відновлення ладу у тій країні по тому, як її покинув президент Жан-Бертран Арістід. До складу міжнародних сил, крім американців та французів, увійдуть також канадські підрозділи. Рада Безпеки ООН одностайно проголосувала за те, щоб надіслати на Гаїті багатонаціональний військовий контингент терміном до трьох місяців. Ці сили залишатимуться на Гаїті до трьох місяців, відновлюючи в країні безпеку і стабільність. Після цього в Гаїті на довший період буде розміщено миротворців ООН. У столиці Гаїті Порт-О-Пренсі запроваджено комендантську годину. В місті спокійніше після кількох днів хаосу, насильства і мародерства. Тимчасово обов'язки президента Гаїті виконує голова Верховного суду Боніфас Олександер.

Закінчено дослідження зловживань

ВАШІНҐТОН. – У п'ятницю, 27 лютого, подано до публічного відома про закінчення двох дослідів-звітів стосовно зловживань дітьми і молоддю з боку католицьких священиків. Досліди були здійснені на замовлення Конференції католицьких єпископів США в 2002 році. Звіти дослідів, проведені „John Jay College of Criminal Justice" і „National Review Board", повідомляють, що Римо-Католицька Церква постраждала від епідемії статевого зловживання дітьми і молоддю щонайменше 4 відсотками священиків впродовж 52 років. 10,667 дітей і юнаків були жертвами 4,392 священиків від 1950 до 2002 року. Автори зазначують, що ці цифри ще й занижені – з уваги на приховані звітування єпископів і епархій. Римо-Католицька Церква в США витратила 572 млн. дол. на адвокатів, сплати та терапію для потерпілих і лікування священиків, це не включає 85 млн. дол. недавніх виплат потерпілим Бостонської епархії.

В. Путін призначив нового прем'єр-міністра

МОСКВА. – Вибір Володимира Путіна був несподіваним. Президент Росії 1 березня призначив свого посланця до Европейського союзу Михайла Фрадкова новим прем'єр-міністром країни. У минулому М. Фрадков обіймав посаду керівника податкової служби. На думку оглядачів, вибір його кандидатури є несподіваним. Попереднього прем'єра та уряд у повному складі В. Путін відіслав у відставку минулого тижня в ході підготування до президентських виборів, призначених на середину березня. Повідомляють, що Державна Дума Росії розгляне кандидатуру Михайла Фрадкова наприкінці цього тижня. З приводу нового призначення висловився речник Европейської Комісії Рейо Кемпінен: „Ми розцінюємо це як позитивний сиґнал щодо важливого значення, якого Росія надає її взаєминам з Европейським союзом. М. Фрадков добре розуміється на Европейському союзі, і його призначення звичайно полегшить контакти і порозуміння між нами. Після свого призначення прем'єр-міністер М. Фрадков зателефонував президентові Проді, який щиро його привітав".

М. Ґібсон, фільм „Страсті Христові" і українці

ПАРСИПАНІ, Н.Дж. – Впродовж кількох місяців, ще до закінчення творчої праці, поширювалися різні поголоски про фільм „Страсті Христові" – про останні 12 годин життя Ісуса Христа, спонзорований і режисирований відомим кіноактором Мелом Ґібсоном.

Фільм, який коштував 30 млн. долярів, і його режисер стали прицілом окремих груп, організацій та єврейських діячів – зокрема у зв'язку з кіносценою засудження Ісуса Христа юдейськими первосвященниками.

Незважаючи на контроверсійність і критику, в середу, 25 лютого 2004 року, офіційно у США в трьох тисячах кінотеатрів почалося висвітлення кінострічки Мела Ґібсона „Страсті Христові". Щоб потрапити на прем'єру, глядачі займали чергу ще увечорі. Кінотеатри переповнені, вже першого дня показу фільм зібрав понад 20 мільйонів долярів, а впродовж першого тижня понад 120 млн. долярів. До сьогоднішнього дня фільм „Страсті Христові" приваблює глядачів, а побачивши його, до вподоби він їм чи ні – всі погоджуються, що це в будь-якому розумінні фільм могутній.

„Ню-Йорк Таймс" 4 лютого 2004 року надрукував статтю Шарон วаксман, в якій вона виясняє застереження зі сторони єврейських угрупувань щодо кіносцени, де найвищий жрець Каяфа, засудивши Христа на розп'яття, зазначає: „Його кров буде на нас і наших дітях". Авторка все ж таки зазначує, що ця сцена вилучена з фільму.

Рішення вилучити цю кіносцену могло бути реакцією М. Ґібсона на застереження єврейських угрупувань, котрі підкреслюють, що сам фільм розпалюватиме антисемітизм. Історично сцени Страстей Христових стають передвісниками антисемітських заворушень, й тому згадана сцена є такою чутливою для єврейських угрупувань під цю пору, коли антисемітизм поширюється в частинах Европи, на Близькому Сході та Азії.

Ще більше невдоволення та критику висловили на адресу М. Ґібсона єврейські провідники після його інтерв'ю з Пеґі Нунан, що появилося в березневому виданні „Рідерс Дайджест". Крім того, його критикують за неправильне трактування епохи та надмірний натуралізм.

Щоб припинити всякі звинувачення в антисемітизмі, М. Ґібсон виступив в інтерв'ю з диктором Даєн Соєр на телемережі Ей-Бі-Сі де твердо обороняв себе і фільм пояснюючи, що його метою ніколи не було започаткувати будь-яку „гру приписання вини" за Христову смерть. Христа „били за наші вчинки-прогріхи", сказав М. Ґібсон. „Його ранено за наші провини і його ранами ми оздоровлюємося. І саме це є метою фільму. Ціллю не є будь-які звинувачення інших". М. Ґібсон підкреслив, що фільм біблійно є акуратним і притримується перших чотирьох кних Нового Заповіту – Євангелій Матея, Марка, Луки та Івана, що описують життя, смерть і воскресіння Ісуса.

Одначе це виявилося недостатнім, і тут, без сумніву також вплинули хибні коментарі батька М. Ґібсона, Гатона, про Голокост – єврейські угрупування, а зокрема впливова „Бна'й Брит" (Ліґа проти знеславлювання) переконує, що можливо, М. Ґібсон і не є антисемітом, але його фільм спроможний викликати ненависть до євреїв.

Абрагам Фоксман, директор Ліґи проти знеславлення „Бна'й Брит" сказав: „Це є його бачення, його релігія; він є правдиво віруючим, і це я поважаю. Все ж таки буває час, в якому трапляються непередбачені висліди і я вірю, що цей фільм має можливість розпалити і посилити антисемітизм".

Цікавим, одначе, є те, що у завірюху критики втягнено й український народ. Бо відповідаючи на запитання Даєн Соєр – „ Правда ж, що Голокост був?" М. Ґібсон відповів: „Дехто з моїх приятелів і батьків приятелів мають викарбовані числа на руках. Так, звірства ставалися. Війна – це жахіття. Друга світова війна вбила десятки мільйонів осіб. Деякі з них були євреї в концентаційних таборах. Велика кількість осіб втратили тоді життя. В Україні кілька мільйонів загинуло голодовою смертю в 1932-1933 роках. Впродовж минулого століття 20 мільйонів осіб загинули у Совєтському Союзі".

На це А. Фоксман запротестував проти інтерпетації М. Ґібсона, заявляючи: „Щонайменше це було незнання, переважно ж тут йдеться про нечутливість. І знаєте що? Він і цього не розуміє. Він навіть не починає розуміти різниці між смертю з голоду та смертю осіб, яких спалено тільки за те, хто вони були".

Тут годиться сказати, що варто було б А. Фоксманові усвідомити, що Голодомор в Україні не був попросто „голод", але це була запланована політична акція насильницької смерти, і спрямована на винищення мільйонів українців.

Своїм знеславленням Голодомору А. Фоксман використав логіку КПСС, що Голодомор не був запланований терор, спрямований проти українського народу, але „припадковим". У своїй уяві А. Фоксман робить те саме, щодо Голодомору в чому він звинувачує інших стосовно Голокосту – не визнає геноциду.

Мел Ґібсон народився одним із одинадцяти дітей 1956 року в Пікскілі, Н. Й. Дитиною виїхав з батьками до Австралії, країни народження його матері Анни, де закінчив середню освіту та вищі студії в Національному інституті драматичного мистецтва в університеті Ню-Савт Вейлс. Завдяки своїм здібностям, у 1980 році повернувся до США, де його фільмова кар'єра почала зростати. Одначе, він найбільш відомий зі своєї ролі у фільмі „Брейв Гарт" 1995 року. М. Ґібсон, як і його батько Гатон, є віруючим і практикуючим католиком-традиціоналістом, який ніколи не прийняв реформ 1965 року Другого Ватиканського Собору, де, крім інших змін, знесено спільну відповідальність євреїв за смерть Ісуса Христа.

Х.В.–Ф.

Фільм „Чорнобильске серце" отримав Оскара

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Документальна стрічка „Чорнобильське серце", про наслідки Чорнобиля в Білорусі та Україні, 29 лютого 2004 року отримала нагороду Американської кіноакадемії – „Оскара". Стрічку „Чорнобильське серце" зняла незалежна американська режисерка Меріян Делео. Їй допомагала ірляндська добродійна організація „Чорнобильський дитячий проєкт". Фільм знімали в Білорусі та Україні. За два роки авторка об'їздила всю чорнобильську зону. Завдяки „Чорнобильському дитячому проєктові" більш ніж 10 тисяч дітей з Білорусі та України побували на оздоровленні в Ірляндії. Декільком десяткам дітей було зроблено операції на серці. Тривалість картини 38 хвилин. Вона ішла в конкурсній номінації за найкращу короткометражну документальну стрічку.

Торговельні санкції проти США

ВАШІНҐТОН – Европейський союз від 1 березня запроваджує торговельні санкції проти США. Член Европейської комісії Паскаль Ламі під час перебування у Вашінґтоні пояснив 27 лютого таке рішення тим, що Конґрес США не скасував режиму преференцій для американських експортерів – ігноруючи постанову Всесвітньої торговельної організації, яка вирішила, що податкові привілеї, надані американським ескпортерам, – таким, як „Боїнг" та „Майкрософт", – надає їм незаконні несправедливі переваги. Від 1 березня за американський експорт до країн Европейського союзу стягуватиметься мито у розмірі 5 відсотків, яке щомісячно зростатиме на один відсоток. І якщо Конгрес не виконає рішення ВТО, розмір мита зросте до 17 відсотків. Рішення Евросоюзу ставить американських законодавців перед дилемою. Президент Дж. Буш 2 березня закликав Конґрес якомога швидше скасувати експортні податкові пільги, які спричинили запровадження торговельних санкцій Евросоюзу проти США.

За матеріялами ЗМІ

США проти...

(Закінчення зі стор. 1)

– Які Ви маєте підстави стверджувати, що Лазаренко став жертвою політичного переслідування в Україні?

– Павло Лазаренко виступив проти Президента Кучми, оскільки він хотів, щоб Україна рухалася до Европи, до економічної свободи та політичної демократії. Л. Кучма не хотів цього. Тому, після трьох замахів на його життя, П. Лазаренко був змушений залишити Україну. Він виїхав до Греції, а потім вже до США, щоб уникнути вбивства. Отже, розкол між Л. Кучмою та П. Лазаренком стався через те, що Павло Іванович, разом з Юлією Тимошенко та іншими членами партії „Громада", виступив на плятформі справжньої демократії.

– Чому ж тоді американська влада прийняла цю, за вашими словами, зфабриковану інформацію?

– Лише незначна кількість американських урядовців повірила брехні про П. Лазаренка. На жаль, їм вдалося притягнути його до суду. Однак, я впевнений, що суд присяжних визнає П. Лазаренка невинним. І тоді американська влада буде змушена запитати себе – що ми отримали від України таке, що змусило нас переслідувати особу, яка виступає за сучасну демократію?

– Однак, саме Президент Леонід Кучма призначив Павла Лазаренко головою уряду, і вони разом працювали багато років. Чому такий довгий час не виникало проблем у їхніх взаєминах?

– П. Лазаренко жив у комуністичній державі, яка тільки почала рухатися до демократії. І він виростав політично у той час, як Л. Кучма та його головорізи зберігали в Україні совєтську модель політичного терору. Отже, поки вони обезкровлювали власну державу, він повинен був рухати її у тому напрямку, який він вважав за потрібне.

– Тобто, він збагнув природу політичної системи в Україні лише після того, як почав виконувати провідні ролі у державі?

– Так, адже він дбає про український народ і хоче, щоб його кожна справа була успішною. Коли він став прем'єр-міністром, він ніс відповідальність за усю державу. І у такій якості керівника держави він повинен був бути успішним. Саме для цього Україні треба було приєднатися до сучасного світу. І коли Кучма став на перешкоді цьому, між ними розпочалася війна.

– Як проходили Ваші допити свідків в Україні?

– Перебуваючи в Україні, я хотів допитати президента Кучму. Він відмовився давати свідчення, хоча, за українськими законами, зобов'язаний до цього. Микола Азаров, перший віце-прем'єр та колишній глава Податкової адміністрації, яка зруйнувала банк „Слов'янський", прийшов надати свідчення. Однак, коли надійшла моя черга ставити запитання, він підвівся та вишмигнув з кімнати, як маленька перелякана миша. І не відповів на жодне запитання. Вони відмовляються давати свідчення, оскільки на записах вони виглядають як мафіозі, ґанґстери, злочинці. Такими вони і є.

– Тоді кого Ви збираєтеся запросити як свідків захисту?

– Юлія Тимошенко вже заявила про готовність давати свідчення. Однак, вона усвідомлює, що у цьому випадку її життя може опинитися під загрозою з боку режиму Л. Кучми. Адже усім, хто виступив в Україні на захист П. Лазаренка, загрожує небезпека. Американські присяжні обурені тими умовами, в яких перебувають ув'язнені в Україні. Ми маємо принаймні п'ять свідків, яких обіцяли звільнити в обмін за надання неправдивих свідчень проти П. Лазаренка. Однак, ці сміливі люди відмовляються від брехливих свідчень та перебувають в умовах, які в Америці називають ГУЛАГом. Щодо записів Миколи Мельниченка, то ми готові використати усе, що допоможе нам продемонструвати присяжним правду про Україну.

Деніел Горовіц

– Чи слідкує П. Лазаренко за політичними подіями в Україні?

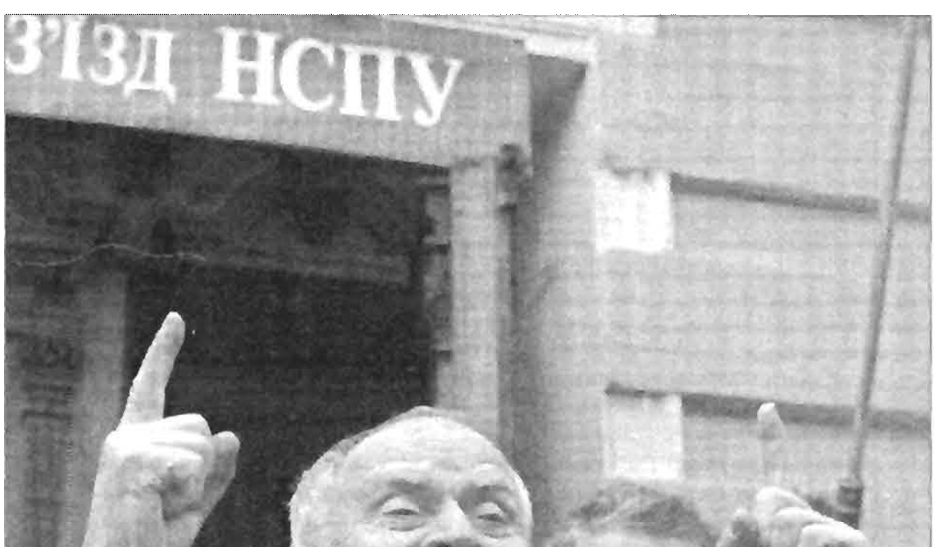
– П. Лазаренко щоденно слідкує за подіями в Україні. Він слідкує за президентськими виборами пильніше, ніж за будь-чим іншим. Щодо інших питань, то П. Лазаренко прокоментував останній випадок шпигування за політичною опозицією за межами України. Він занепокоєний цим, оскільки хоче бачити в Україні сильну опозицію. Він також говорив зі мною про перешкоди, що виникли в Україні для Радіо „Свобода". Він відзначив, що Л. Кучма весь час залякує журналістів і робить це лише з однієї причини – для того, щоб перешкодити правді.

– Павло Лазаренко збирається повертатися до України?

– Лазаренко любить Україну. Це його дім. Він багато приніс у жертву заради України. Він повернеться в Україну переможцем. Він повернеться в Україну після перемоги над Л. Кучмою в американському суді і зробить усе можливе для побудови в Україні справжньої демократії.

Письменники підтвердили В. Яворівського як голову НСПУ

КИЇВ. – Позачерговий надзвичайний з'їзд Спілки письменників України підтвердив повноваження голови спілки Володимира Яворівського. З'їзд, що відбувся 28 лютого просто неба на вулиці Банковій, біля будинку Спілки, також засудив, „розкольницькі дії" групи письменників, котрі восени минулого року провели альтернативні збори і обрали головою Спілки Наталю Околітенко. Мандатна комісія четвертого з'їзду НСПУ повідомила, що зареєструвалося 912 осіб, чого більш ніж досить для абсолютно леґітимного кворуму.

Члени Центральної ради порятунку Національної спілки письменників України Дмитро Павличко (зліва) і Володимир Яворівський (позаду справа), голова НСПУ, під час Надзвичайного і позачергового з'їзду НСПУ, що відбувся на вулиці перед будівлею Спілки письменників, в Києві, 28 лютого. *Фото УНІАН*

Як повідомила реєстратор Віра Павловська, згідно зі статутом Спілки, повністю леґітимні рішення можуть прийматися половиною членів Спілки плюс один. На сьогодні членами НСПУ є 1658 літераторів. Для кворуму необхідно було зібрати 830 чоловік.

29 жовтня 2003 року у програмі ТСН телеканалу „1+1" пролунало повідомлення, що НСПУ висловила недовіру своєму голові В. Яворівському, який є членом фракції „Наша Україна". Рішення було ухвалено на „загальних зборах" Спілки. Тоді ж було повідомлено, що В. Яворівському закидали „надмірну політизацію" НСПУ і нібито привласнення майна Спілки. Ці ж збори головою Спілки обрали Наталю Околітенко. 30 жовтня В. Яворівський звернувся зі заявою до міністра юстиції Олександра Лавриновича про визнання недійсними рішень „так званих загальних зборів" щодо його відставки і внесення змін до статуту організації.

Святошинський суд столиці ще у грудні визнав леґітимним обрання головою Національної спілки письменників Н. Околітенко. Але більшість членів спілки з цим не погодилася. 25 лютого 2004 року В. Яворівський заявив, що з'їзд 28 лютого має підтвердити леґітимність існуючого керівництва Спілки чи висловити йому недовіру.

З'їзд мав відбутися в актовій залі КПІ, однак у передень зібрання стало відомо, що спілці відмовили у приміщенні. А напередодні кожен із 1658 спілчан отримав телеграму від Н. Околітенко, яка повідомляла, що з'їзду 28 лютого не буде. Незважаючи на телеграми, близько тисячі письменників прийшли на Банкову, проголосували за підтвердження повноважень В. Яворівського і засудили дії групи членів Спілки, очолюваної Н. Околітенко.

Натомість, проти Н. Околітенко виступила практично вся літературна гордість України – Євген Сверстюк, Дмитро Павличко, Іван Драч, Юрій Мушкетик, Анатолій Дімаров, Павло Загребельний та інші. Вони кажуть, що до керівництва Спілки є претензії, але внутрішні справи організації вони хочуть вирішувати самостійно, а не під впливом органів влади, яким не подобається опозиційність керівника організації.

Надзвичайний з'їзд НСПУ підтвердив леґітимність існуючого керівництва спілки і прийняв постанову про створення Центральної ради порятунку, створення якого викликане загрозою дій адміністрації Президента з придушення демократії.

До складу Центральної ради порятунку ввійшли Павло Загребельний, Микола Жулинський, Володимир Яворівський, Анатолій Дімаров, Юрій Мушкетик, Дмитро Павличко, а також депутати Юлія Тимошенко, Микола Томенко, Іван Плющ і Іван Заєць.

Окрім того, письменники підозрюють, що влада у такий спосіб хоче відібрати від СПУ престижний будинок на Банковій та інше майно.

УНІАН

„Будеш, батьку панувати...“

Панувати в душах народу крізь віки може тільки той, котрому Богом дано бути вождем, людиною-провідником, ідейним і політичним керівником - керманичем. Застосовуючи це до Тараса Шевченка, бо саме таким він був, є, і в майбутньому залишиться тим же, треба додати ще і його геніяльність, цю найвищу міру творчої обдарованости. Тепер, на 190-річчя від дня народження і 143-річчя після смерти, не знайдеться нікого, хто, що міг би заперечити, що для українського народу Т. Шевченко був саме отим ідейним і політичним вождем і керманичем, який у своїй геніяльності, як добрий дух покровитель уже впродовж багатьох поколінь, зумів охоронити свій народ у найгірші хвилини його історичного буття та завжди надаючи наснагу всім, хто з вірою у перемогу добра над злом намагався вивести український народ з „дому неволі“. Шевченко-провідник та в широкому розумінні, керманич його творча геніяльність освітлює шлях вже кількох поколінь нашого народу, – від простого неосвіченого селянина до творчих особистостей, визначних духовних і державних мужів. У цьому немає сумніву, і правильно ствердив поет Богдан-Ігор Антонич: *„...Печать Твоїх палючих слів, що пропекла до дна нам душі“.*

Не шукаючи для себе особистої слави, став Т. Шевченко духовим прапором для цілого народу. У нього, творця незрівняних розписів і картин слова, мистця живопису та портретиста, незламного характеру на крутому шляху життя кожний має змогу зачерпнути сили й віри, котрі й уможливлюють найбільш знедоленому українському народові, зводитись на власні ноги, повернути собі людську та національну гідність. Беручи до уваги й те, що своєю творчістю Т. Шевченко зумів допомогти не одному блудному синові чи дочці знайти себе та шлях повернення до рідних порогів, стає зрозумілим, чому саме Т. Шевченко став провідною зорею всім тим, які з тої чи іншої причини покидали рідну землю у заокеанських пошуках кращої долі. Коли мова про Новий світ на Північно-американському континенті, то вже наші найперші іміґранти привезли сюди культ Шевченка сюди через сім років після його смерти. Одним з перших був о. Агапій Гончаренко, який прибув до США 1865 року, а три роки пізніше почав на далекій Алясці видавати газету „Alaska Herald“. Вже у першому числі газети в березні вмістив статтю „Інтересні ідеї Тараса Шевченка“ та надрукував його вірші. Тому й не диво, що коли 25 років опісля 1893 року в Джерзі-Сиcomponent появилася „Свобода“, а кілька місяців пізніше, в лютому 1894 року, постав Український Народний Союз, ці дві громадські установи – найстарша українська газета та найстарша громадська установа появилися під знаком Т. Шевченка.

У першому числі „Свободи“ дороговказом для заморських українців вміщено слова Т. Шевченка:

Учітеся, брати мої!
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь, –
Свого не цурайтесь:... бо *В своїй хаті своя правда і сила і воля.*

Засновник „Свободи“ і УНСоюзу о. Григорій Грушка з радістю звіщав словами Т. Шевченка.

І о диво, трупи встали
І очі розкрили,
І брат з братом обнялися
І проговорили слово тихої любови.

І так від дня свого існування „Свобода“ і УНСоюз уважали за свого покровителя найбільшого українця Тараса Шевченка. Коли 9 березня 1934 року вийшло перше число англомовного „Українського Тижневика“, у ньому вміщено портрет Т. Шевченка і переклад двох віршів поета. А вже 30 років пізніше 27 червня 1964 року з почину газети „Свобода“ завершено ще один крок у звеличуванні того хто, став керманичем українства в цілому світі – відкрито пам'ятник Т. Шевченкові у Вашинґтоні. У ці березневі Шевченкові дні в шані приєднаймося до слів відомого просвітителя Костя Вагилевича:

Поклін Тобі, великий наш Тарасе!
Повік Твоє ім'я благословенно будь!
Що нас покорену, роздерту, темну масу
Від татарів до дрімучого Кавказу
Зцілив, з'єднав і показав нам путь.
Поклін Тобі від мертвих і живущих
І ненароджених, грядущих поколінь,
Всіх – в Україні й поза нею сущих
За світлий дар, за приклад невмирущий
Глибока шана, тихий наш поклін!

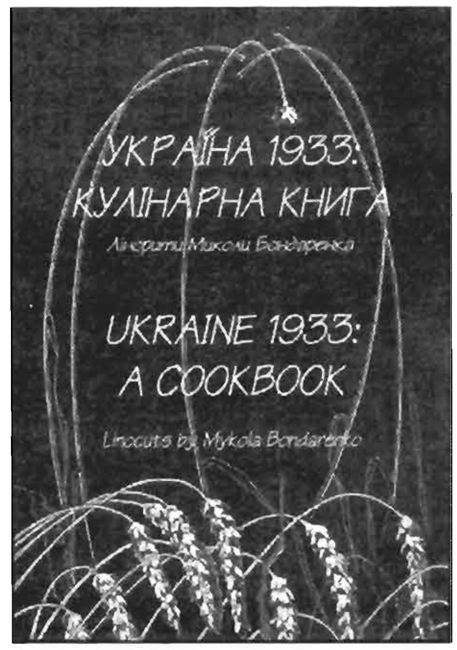
СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про найдивнішу кулінарну книгу

Читачі О-КИ будуть здивовані, що я з легким серцем дала прикметник „найдивніша" – однак мені справді здається, що ця книга – зовсім вийняткова, небуденна. Її заголовок – „Україна -1933: кулінарна книга" з ліноритами мистця-графіка Миколи Бондаренка, якому завдячуємо це оригінальне під кожним оглядом історичне видання.

Бо, уявіть тільки, дорогі читачі – цілий цей рік згадуємо жахіття Великого голоду в Україні 1932–33 років, відзначуємо цю жахливу річницю на всі способи в Україні та всюди, де живуть українці, – аж раптом до рук потрапляє річ, яка просто зацікавлює, не просто хвилює, а вражає.

Цю книгу видав Науково-історичний відділ Української Православної Церкви в США, в 2003 році. Як же глибоко треба було вникнути в історію найбільшої трагедії України, щоб народилася ідея цієї надзвичайної „Кулінарної книги". Саме це глибоке вникнення і втілення ідеї дало у висліді книгу, за яку мусимо бути вдячні її організаторам і видавцям. Крім гарного графічного ілюстрування книга вміщує пояснення українською і англійською мовою і може промовляти до американської публіки так сильно, як цього не роблять інформації про Великий голод в Україні, та ніякі громадські відзначення.

Приголомшені, гортаємо сторінки – і не можемо вийти з дива, як мистець зумів відтворити усі ці, здавалося б, непридатні для споживання рослини у чорно-білому рисунку і при цьому докладно вияснити, що саме голодні мешканці України з цими рослинами робили, щоб бодай трішки заспокоїти голод. Кожний чорно-білий рисунок поданий на тлі віконних рам і з підписом: „Україна-1933".

Ми, звиклі до куховарських приписів, що складаються з різноманітних здорових продуктів, не можемо сьогодні не вжахнутися, читаючи: „Листя плодових дерев сушили, товкли в ступі, переточували на сито, замішували на воді і пекли коржі, „ліпьошки". Подібні приписи читаємо раз у раз у цій найдивнішій куховарській книжці, якої, мабуть, не має жоден інший народ у світі. Ось рисунок мертвих тварин і пояснення: „Забирали додому і їли колгоспних дохлих тварин". І так далі. Все це страшна правда 1932–33 років представлена у чорно-білих ліноритах та з коротким але промовистим поясненням.

Чи можна уявити собі переконливіший документ того часу? Ця „Кулінарна книга" промовляє до читача сильніше, як усі доповіді, академії та звернення на тему найбільшої трагедії українського народу, що має ім'я Великого голоду.

Мусимо, отже, бути особливо вдячні М. Бондаренкові і видавцям цієї в повному розумінні слова, історичної книги. Вона варта того, щоб ми дарували її своїм приятелям та знайомим не-українцям та старалися, щоб ця „кулінарія" торкнула серця чужинців.

А якими промовистими є декілька рисунків в кінці книги, що представляють популярні знаряддя для приготування тих дивних страв, що допомагали людям пережити голод. При кожному поясненні, що після ужиття цього приладу його розбирали і ховали в різних частинах дворища, щоб їх не знайшли „активісти".

Кулінарна книга „Україна-1933 року" промовляє до нас сильніше, ніж десятки патріотичних фраз!

О–КА

Сторінки з книжки Миколи Бондаренка

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Треба вертатися до історичних коренів

Надзвичайна публікація появилася 13 лютого у „Свободі" під заголовком „Просто проголосіть патріярхат і все". Це є дуже добра наука для нас всіх.

Кожна нація мусить сказати перед світом: „Ми маємо свою хату і ми будемо панами у цій хаті, чи подобається це Москві, Римові або Константинополі, чи ні". Українські католики і православні є господарями у своїї Україні, то покажіть це світові. Якщо українці-католики хочуть мати свій патріярхат у Києві, то це повинно залежати від українців, а не від чужих.

Юрій Кравчук,
Вільмінставн, Делавар

* * *

З великим зацікавленням прочитав я в „Свободі" від 13 лютого статтю „Просто проголосіть патріярхат і все". На жаль, не подано інформацій, в котрому числі, з котрої дати „National Catholic Reporter" мав англомовний оригінал. Думаю, що о. Тафт точно висловлює й мою думку. Шкода, що ієрархи УГКЦ не мають відваги боронити права нашої Церкви.

Ще в 1994 р. я мав лекції у Львівському університеті. Опісля поїхав до Києва. Мене попросили дати інтерв'ю в радіо, що й відбулося. Під час інтерв'ю були питання і в справі Церкви, на що я відповів: „Не шукаймо правди ні в Москві, ні в Римі, а вертаймося до нашого кореня – до Візантії". Далі пояснив, що нам треба вертатися до наших історичних традицій; треба щоб наша Православна Церква (очевидно, крім Московського патріярхату) і Католицька з'єдналися й створили тим одну Українську Христову Церкву, щоб за словами Ісуса Христа, в нас був один Пастир і одне стадо.

Чого наші владики бояться? Чому ми такі вічні раби й чекаємо „нехай німець скаже"?

Зіновій Лев Мельник,
Сінсінаті, Огайо

Зауваження З. Мельника щодо дати оригіналу слушне: англомовна стаття друкувалася 6 лютого 2004 р.

У чому ж різниця між службовцями?

Приємно зустріти службову особу, яка вміє вислухати, порадити і допомогти. Недавно мені випало зустріти таку людину в Генеральному консульстві України в Нью-Йорку. Але цій зустрічі передувало сумне чекання. Можливо, і вам доводилось стояти на морозі, дощі або в спеку на 49-ій вулиці під дверима консульства, гадаючи, чи пощастить до 1-ої години здати заяву на візу чи полагодити якусь справу. Отак і я чекав, щоб отримати візу, бо кожного року маю їхати до університету „Острозька академія", щоб читати лекції студентам. Тісне приміщення консульства і безліч людських справ не сприяють у праці працівникам консульства. Відвідувачі теж бувають різні. Ось, наприклад, жіночка полагоджує справу своєї дитини, яка проживає з бабусею в Україні. Сама вона вийшла заміж за американця. Їй потрібна „справка властям", але яким, в США чи в Україні, вона й сама не знає.

Службовець консульства швидко переглядає документи. Чогось не вистачає. „Прошу, наступний". „Але ж в мене запитання!" – вигукнув відвідувач. „Наступного разу поговоримо" – суха відповідь.

Я теж почув таку відповідь, тому що хотів мати візу за 10 долярів, як уродженець України. Але право на таку пільгу мають лише ті, хто їде в гості. За свої лекції я не отримую ні гривні, ще й везу гроші на ґранти студентам. Пояснити це мені не вдалося. Але, на щастя, службовця у віконечку замінив віце-консул Андрій Наджос, який із терпінням вислуховував людські болі, потреби, бажаючи з'ясувати справу і залагодити. І мою справу полагодив. Я вже був готовий приїхати вдруге, але він каже: „Ви сядьте, перепишіть заяву, чого ж їхати вдруге?"

Звісно, відвідувачі звернули увагу на доброзичливого віце-консула. Одна жінка запитала в мене, чому вони такі різні. Я пояснив, що в СССР надто довго привчали службовців, що відвідувач – це тільки „гайка" великої машини, а не особа з душею, почуттями і потребами. Я радий, що в установах України стає все більше людей, які можуть служити за приклад.

Леонід Якобчук,
Юніон, Н. Дж.

У Шевченкові дні – про Україну

У редакційній пошті останньої декади лютого переважали листи про пам'ятні річниці з історії України. З **СКУ** надійшло, з великим запізненням, звернення з нагоди 75-річчя ОУН. Оскільки ця річниця виповнилася на межі січня і лютого, „Свобода" в ч. 8 вмістила відповідну публікацію.

До Шевченківських річниць написав чотири вірші **Микола Горішний** з Ню-Джерзі, в одному з яких закликає:

Пом'янімо, згадаймо Шевченка
В Україні і в цілому світі,
Як того він бажав і прохав
У безсмертнім своїм „Заповіті".

Голова правління культурно-національної організації „Україна" в російському Заполяр'ї **Лариса Фоменко** поінформувала про багату програму відзначення Шевченкових річниць у Норільську.

З Шевченкового застереження щодо Москви почав свою статтю „Злий дух Москви загрожує Україні" **Мирон Луцишин** з Фініксу в Арізоні. **М. Мельник** з Огайо надіслав статтю „Україна й Росія", в якій проаналізував сучасні взаємини двох сусідніх держав.

Сучасному станові в Україні присвятив свого листа **Василь Петрів** з Рочестеру, Н.Й. **Й. Сірка** з Канади в статті „Вовк в овечій шкірі залишається вовком", аналізуючи проблеми закриття у Києві газети „Сільські вісті", стверджує, що в Україні немає проявів антисемітизму.

Я. Гальчук з Канади переслав листа з України, в якому йдеться про те, що повсюдно на сході держави збережено пам'ятники комуністичним діячам, вулиці мають їхні прізвища.

У ряді листів висловлені схвалення публікацій „Свободи". **Василь Болонка** з Пенсильванії разом з щедрим внеском до пресового фонду тижневика радить „мудро навчати друкованим словом читачів і подавати новини цікаві і добрі про життя українців в усьому світі".

Петро Данилюк з Канади після 43 років праці в українській пресі співчуває редакційним трудівникам, але вважає, що „Свобода" є змістовною і цікавою.

Лідія Пашкевич з Черкас своєрідно читає „Свободу": вона вирізає окремі статті і висилає їх тим, кого вони тематично стосуються. Вона також дякує подружжю Дякунчаків, які передплатили їй „Свободу".

Марія Дитиняк з Канади з приємністю читає добре редаговану „Свободу" і чекає на статті з питань культури, музики, літератури. **Микола Горішний** вірить, що „Свобода" житиме так довго, як українці житимуть в Америці і Україні.

Володимир Біляїв з Фльориди радить змінити заголовок рубрики про вшанування 70-річчя Голодомору на вшанування пам'яті його жертв (таку зміну вже зроблено на пораду Р. Ференцевича).

Олександер Лужницький з приводу публікації статті Є. Федоренка до 50-річчя Шкільної ради при УККА вважає, що газетної сторінки було замало для висвітлення такої події і редакція не повинна була скорочувати статтю. Слід зауважити, що редактори тижневика не ставлять за мету обов'язкове скорочення статтей, але до цього їх часто змушують обставини. Шкільна рада видає свій професійний часопис, де можна вмістити статтю Є. Федоренка повністю, а „Свобода" подала з неї тільки найголовніше, причому стаття вийшла далеко з обсяг однієї газетної сторінки.

Читачі поетичної вдачі надіслали кілька своїх поезій. Дев'ять віршів надіслала **Ірина Чайковська-Павлів** з Канади. Велику за розміром поему про Україну написав **Василь Дудка.**

Осип Панчишин з Чикаго надіслав спогад про Ярослава Яцківського, разом з яким перебував в таборі переміщених осіб в Австрії. Я. Яцківський помер 29 січня 2004 року.

Надійшли також копії цікавих публікацій в інших виданнях. **Іриней Прокопович** надіслав копію статті про Рогатинську гімназію ім. Володимира Великого з тижневика „Голос Опілля". **Богдан Барабаш** з Бронксу, Н. Й., знайомить зі статтею про Стрийську гімназію в газеті „Гомін волі".

Настоятель Української греко-католицької церкви св. апостолів Петра і Павла у Нововолинську Волинської области **о. Володимир Кметь** чекає на допомогу земляків у збудуванні храму. Його адреса: *вул. Піонерська, 18а, Нововолинське, Волинської обл., 45400 Ukraine.*

Державне спеціялізоване видавництво **„Світ"** подає про свої видання інформацію, яку можна прочитати на сторінці інтернету www.dsv-svit.lviv.ua

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Відбувся семінар на тему пенсійних грамот

Під час семінару *Фото: Рома Гадзевич*

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Тут відбувся в суботу, 31 січня, окремий семінар на тему пенсійних грамот, призначений для працівників УНСоюзу і секретарів його відділів.

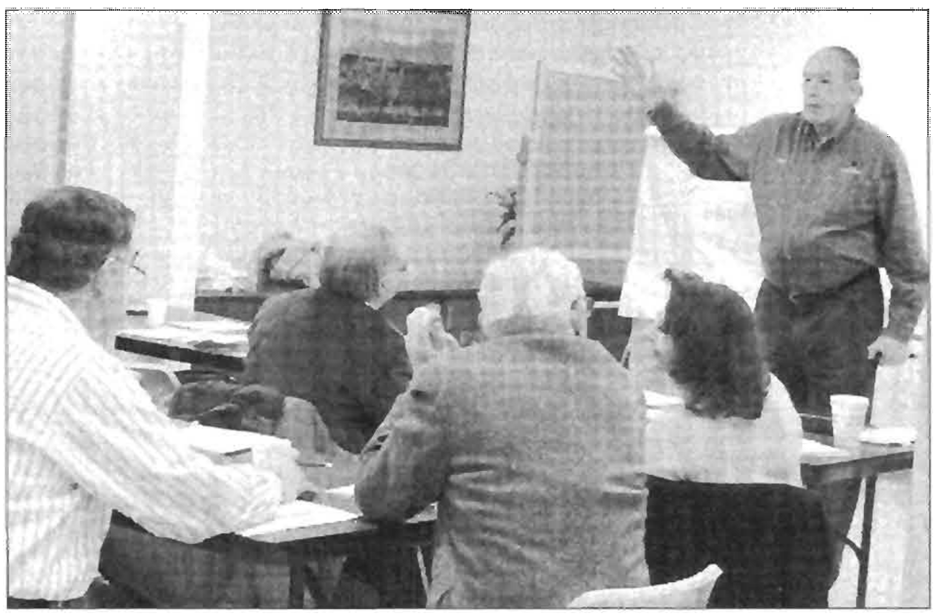
Викладачем на семінарі був Роберт Мічел, офіційний дорадник у цих справах. Він вияснив технічні питання, що стосуються пенсійних грамот, податкового уряду, як також представив можливості продажу пенсійних грамот.

Як інформує Головний секретар УНС Христина Козак, ціллю семінара було дати зацікавленим відповідь на усі питання, пов'язані з пенсійними грамотами та їх продажем. Тому, власне, цей семінар був адресований секретарям Відділів, організаторам та працівникам УНСоюзу – усім, хто зустрічається з питанням пенсійних грамот у щоденній праці.

Учасниками були активісти УНСоюзу з Конектикату, Ню-Джерзі і Ню-Йорку, як також з північних та західніх частин штату Ню-Йорк. Усі присутні отримали допоміжні матеріяли, включно із 30-сторінковою брошурою, що пояснює усі можливості пенсійних грамот.

Р. Мічел має тридцятирічну практику та ґрунтовні знання у цій галузі. Він займає пост заступника президента продажу та купівлі у Західньо-Католицькій юнії – організації, подібній своїми завданнями до УНСоюзу, є автором інформативної брошури „Можливості для власників пенсійних грамот: ідеї та поради, що можуть заощадити вам тисячі долярів". Він також написав ряд статтей для галузевих журналів і виступає з доповідями на ці теми в громадському радіо.

Перекладено з „Українського тижневика"

Викладачем на семінарі був Роберт Мічел

ДО 110-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Коротка історія 8-го Відділу УНСоюзу, Йонкерс, Н. Й. Товариство „Подільська Січ"

Відділ був заснований 17 вересня 1916 року, в УНСоюзі зареєстрований 29 листопада 1916 року. Першим головою став Іван Петриненко, секретарем – Микола Турчин, касиром – Микола Чолій.

Пізніше, у 30-их роках, секретарем став Василь Мандзій, який працював довгі роки. В ту пору Відділ був дуже діяльний, бо в Йонкерсі не було ще жодних організацій, крім церковних Братств та Сестрицтв. Товариство „Подільська Січ" провадило всю братську діяльність, тому могло влаштовувати різні імпрези, найчастіше – доходового характеру.

З приїздом нової іміграції постала потреба об'єднати новоприбулих, які не знайшли спільної мови із старшою іміграцією. Таким чином було засновано 11-ий Відділ ООЧСУ, Спілку Української Молоді, Відділ Організації Оборони Лемківщини та ін. Дуже багато з нової іміграції стали членами 8-го Відділу. Він став найчисленнішим.

Після смерти Василя Мандзія, котрий віддано працював понад 50 років для УНСоюзу та йонкерської громади, 15 березня 1975 року були скликані надзвичайні Загальні збори 8-го Відділу тодішнім заступником голови Пилипом Герасимовим, для вибору секретаря. Було вибрано Марію Кульчицьку.

Для ознайомлення з організаційною працею вона відбула секретарсько-організаційний курс на Союзівці 19–24 червня 1977 року. Праця секретаря не обмежується до збирання вкладок, полагоджування різних справ членів Відділу. Дуже важливою працею є організування нових членів, щоб Відділ виконав свою квоту, призначену Головним урядом УНС. Нелегка ця праця тепер, бо часи змінилися.

На терені Йонкерсу існує ще один Відділ УНСоюзу – Пластовий, що був організований 31 травня 1972 року.

Секретар 8-го Відділу УНСоюзу Марія Кульчицька була делеґаткою на чотирьох Конвенціях УНСоюзу, які відбувалися в Пітсбурґу, Па., Рочестері, Н. Й., Дітройті, Миш., Балтиморі, Мд. На останніх двох вона була обрана головою Комісії просьб і пропозицій. Протягом часу від 15 березня 1975 року до кінця 1991 року зібрано і переслано до УНСоюзу 261, 257.98 дол. членських вкладок.

Управа Відділу в 1993 році: Михайло Шашкевич – голова, Марія Кульчицька – секретар, Володимир Козицький – голова Контрольної комісії.

Подала в 1993 році
Марія Кульчицька

Теперішня управа Відділу: Володимир Козіцький – голова, Галина Тимоч – секретар, Леон Фіґурський – касир.

З нагоди 110-річчя УНСоюзу „Свобода" протягом року подаватиме короткі історії деяких відділів УНСоюзу. Інформації для цієї рубрики були зібрані з нагоди 100-річчя УНСоюзу в 1994 році. Рубрику веде координатор особливих проєктів Оксана Тритяк

Шевченкові два Івани і наша роздвоєна психіка

Іван Головінський

В сучасну добу глобалізації, міжконтинентальних повітряних сполучень і електронної комунікації людина зазнає безупинного впливу дуже різних поглядів і світоглядів. Тепер, у березні, коли святкуємо Шевченківські роковини, ми повинні використати ці дні як нагоду краще зрозуміти самих себе. Шевченко своєю інтуїцією генія найкраще з усіх наших поетів і прозаїків зумів представити суть і серцевину нашої національної психіки. Вже минуло понад сто п'ятдесят років від смерти Шевченка, а його думки та поетичні образи залишаються невичерпною скарбницею філософсько-психологічних ідей.

Протягом минулих десятиліть шевченкознавці подавали багатогранні інтерпретації Шевченкової творчости. У цьому короткому дописі зверну тільки увагу на коментарі двох відомих сучасників. Ось як характеризує творчість Шевченка Іван Дзюба: „... Шевченко як явище велике і вічне – невичерпаний і нескінченний. Волею історії він ототожнений з Україною, і разом з її буттям продовжується його буття, вбираючи в себе нові дні і новий досвід народу, відзвиваючись на нові болі й думи, стаючи до нових скрижалів долі. Він росте і розвивається в часі, в історії, і нам ще йти і йти до його осягнення".

Літературознавець і філософ Євген Сверстюк підкреслює значення Шевченка з перспективи загальнолюдських вартостей: „Актуальність Шевченка сьогодні не в тому, що він порушив великі вічні питання, або дав нам відповідь на них – кожне покоління мусить само шукати відповіді на питання, поставлені часом. Нині ми повертаємося лицем до загальнолюдських цінностей, а отже й до Шевченка. Люди, які читають Шевченка, може, й не вичленовують проблем, які він ставить. Але вони читають його твори і під їх поетичним чаром вдихають чисте повітря його пісні, відчувають

Її незримії крижалі
Незримим писані пером.

І воно має цілющу властивість духовно випрямляти, підносити, пробуджувати, зміцнювати в людині Людину, її духові начала".

У цьому дописі зверну увагу на один аспект нашої вдачі – на історичне роздвоєння нашої національної психіки, яке було причиною багатьох наших політичних невдач в історичному минулому. Згадану психологічну кризу нашого національного „я" неповторно сильно і глибоко проаналізував Тарас Шевченко в поемі-містерії „Великий льох". Йдеться про дві протилежні риси нашого характеру:

О!... сміється і ридає
Уся Україна!
То близнята народились,
А невісна мати

(Закінчення на стор. 21)

Повернення...

(Закінчення зі стор. 1)

Слава Шевченка росла і переростала славу поета. Творився культ Шевченка. Шевченко ставав іконою, на неї молилися, немов у церкві. До Канева, до могили поета, люди ходили, як на прощу до святого місця. Шевченкові ставили пам'ятники, не тільки на батьківщині, але і в країнах далекого віддалення, всюди, де проживали українці. Давні українські поселенці в Америці вішали у своїх домівках портрет Шевченка поруч із портретом першого Президента Сполучених Штатів Джорджа Вашінґтона. А коли у місті Вашінґтоні 27 червня 1964 року відкривали пам'ятник українському поетові, до столиці Америки з'їхалися сто тисяч українців на могутню всенародну демонстрацію. Чи можна уявити собі таке багатолюдне свято на церемонії відкриття пам'ятника Шекспірові? Або Данте? Або Ґете?

Ім'я Шевченка поважають українці всіх без винятку політичних переконань, усіх релігійних та реґіональних приналежностей – націоналісти і комуністи, католики і православні, галичани і надніпрянці, мешканці України і люди українського походження, що живуть у діяспорі. Його вшановують кожного року концертами, його іменем називають наукові і літературні товариства, громадські установи, політичні партії, міста і села, колгоспи, кораблі і державні премії. Шевченко завдяки своїй українській поезії став національним пророком, а „Кобзар" перетворився в національну українську Біблію. „Заповіт" Шевченка став немов другим національним гимном, а коли Президент Америки Бил Клінтон звертався в Києві до тисячної маси громадян України словами Шевченка „Борітеся – поборете", то він говорив політичною мовою, яку розуміли всі патріоти України.

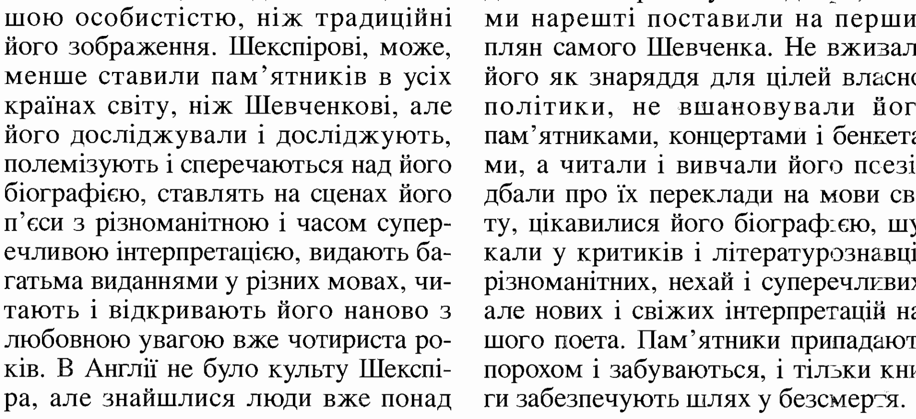
Але культ Шевченка-пророка і його ритуальне звеличування мають і свою зворотню, часом трагікомічну, часом вкрай неґативну сторону. В п'єсі Миколи Куліша „Патетична соната" є сцена, де герой п'єси Ступай-Ступаненко в час революційних подій ворожить майбутнє України із сторінок Шевченкового „Кобзаря". „Діставши Кобзаря, виймає всі стрічки-закладки, блакитні все та жовті. Кладе книжку на стіл. Тоді, врочистий і суворий, кладе на книжку три пальці, питає: Буде чи не буде Україна?". А тоді розгортає, одшукує місце. А там: „Не вернуться запорожці, не встануть гетьмани, не покриють Україну червоні жупани" – цим він незадоволений: „Невже я помилився?". Розгортає в іншому місці, а там: „Загинеш, згинеш Україно, не стане й знику на землі...". Він – у розпачі, а тоді розгортає ще раз, востаннє і читає: „Поховайте та вставайте! Кайдани порвіте і вражою злою кров'ю волю окропіте!..".

Величезний вплив Шевченка на ментальність українського народу вміли завжди використовувати у власних інтересах політики різних ідеологій. І так Шевченка препарували при допомозі цензури, відповідних коментарів і пропаганди на „революційного-демократа", приятеля і однодумця російських революціонерів, безбожника, пропагандиста клясової війни і ледве не пророка комуністичної революції та воз'єднання України з Росією. З другого боку, робили з нього націоналістичного ідола, непримиренного ворога всіх поневолювачів України і тих, що їм служили, і кого він називав словами: „раби, підніжки, грязь Москви, варшавське сміття" – вибирали з Шевченка тільки те, що було даній ідеології вигідне і сприйнятливе. Пропаганда таких поглядів на широкі маси Шевченкових шанувальників виховувала одне за одним покоління читачів, які знали Шевченка тільки в однобокій інтерпретації. Що більше: в цій боротьбі за Шевченка часто вживали Шевченка тільки інструментом для політичної маніпуляції, забуваючи зовсім про Шевченка-поета. Дотепно ілюструють цю тезу, наприклад, картини, які нібито написані для звеличання пам'яті Шевченка, але зображують Леніна на Шевченківському концерті або із томиком „Кобзаря" у руках. А я пам'ятаю у Філядельфії не один Шевченківський концерт, де промови мали виключно політичний характер, а в програмі не було ні одного Шевченкового твору...

Ритуальний культ Шевченка віддалив самого Шевченка від читачів. Його ім'ям клялися у власних ідеологічних інтересах, але твори його поволі переставали читати і досліджувати. Вивчення Шевченка у народній і середній школі аналогетики його сприймали як остаточну істину. Вони вкладали Шевченкову поезію в прокрустове ложе примітивної інтерпретації, аби наблизити її до свого власного низького інтелектуального рівня. „Де є культ, там немає мистецтва. Мистецтво не боїться нападів. Навпаки. В нападах воно гартується", – це сказав футурист Михайл Семенко, що здобув собі незаслужену злопам'ять своїм висловом „Я палю свій Кобзар". Це була розпачлива спроба рятувати Шевченка від його фальшивих, примітивних обожнювачів. А книга Григорія Грабовича, що викликала свого часу зливу неґативних реакцій в українській популярній пресі, була єдиною, покищо, оригінальною спробою вивести Шевченка у великий світ англомовного літературознавства і здобула в цьому світі нову увагу й повагу для Шевченкового генія. Фундаментальним кодом Шевченкової поезії, каже Грабович, є міт; Шевченко є водночас носієм міту і мітотворцем. Україна в цьому мітичному світогляді Шевченка – це ідеалізована утопія, що існувала в минулому і воскресне в майбутньому, це комунітас – громада, побудована на любові до рівности, без структури, влади та ієрархії. Це візія ідеалізованої України, що зливається з візією ідеалізованого людства. Така нова інтерпретація українського поета – не як революційного демократа або національного пророка – була новою і свіжою гіпотезою, яка зацікавила серйозних літературознавців. Сказав гарвардський славіст Віктор Вайнтрауб про цю працю, що вона представляє Шевченка значно багатшою, складнішою і цікавішою особистістю, ніж традиційні його зображення. Шекспірові, може, менше ставили пам'ятників в усіх країнах світу, ніж Шевченкові, але його досліджували і досліджують, полемізують і сперечаються над його біографією, ставлять на сценах його п'єси з різноманітною і часом суперечливою інтерпретацією, видають багатьма виданнями у різних мовах, читають і відкривають його наново з любовною увагою вже чотириста років. В Англії не було культу Шекспіра, але знайшлися люди вже понад сто років тому, які присвятили все життя, щоб зробити конкорданцію до Шекспірівських творів. Конкорданція – це такий словник-покажчик, який вказує кожне слово творів письменника в контексті, в якому воно вжите. Недавно така конкорданція появилася нарешті і до Шевченкового „Кобзаря" – велике коштовне чотиритомове видання, що його спонзором було Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці. Але тепер для такої конкорданції уже не потрібно посвяти цілого життя, її не треба робити ручно на тисячах карточок, як це робили у випадку Шекспірівської конкорданції – тепер на допомогу дослідникові стає комп'ютер... Показовим для українських пріоритетів у трактуванні Шевченка є факт, що в час, коли у Вашінґтоні відкривали пам'ятник Шевченкові, в бібліотеках Америки не було ні одної англомовної біографії українського поета.

Ми стоїмо на порозі 200-літнього Шевченківського ювілею, що припадає на 2014 рік. Було б добре, якби ми нарешті поставили на перший плян самого Шевченка. Не вживали його як знаряддя для цілей власної політики, не вшановували його пам'ятниками, концертами і бенкетами, а читали і вивчали його поезії, дбали про їх переклади на мови світу, цікавилися його біографією, шукали у критиків і літературознавців різноманітних, нехай і суперечливих, але нових і свіжих інтерпретацій нашого поета. Пам'ятники припадають порохом і забуваються, і тільки книги забезпечують шлях у безсмертя.

З ім'ям Т. Шевченка – в далекі світи

Є багато проявів поваги до Т. Шевченка в Україні, але серед них особливе місце посідає присвоєння імені поета великому океанському теплоходові, який здійснює туристичні рейси. На фото: „Тарас Шевченко" повертається після двотижневої новорічної середземноморської подорожі біля берега Одеси 10 січня 2004 року. Перша спроба відновлення української туристичної фльоти завершилася вдало. Новий господар „Тараса Шевченка", рибодобувна компанія „Антарктика", відновила судно до рівня, що відповідає світовим вимогам і забезпечила правовий захист судна в чужоземних портах. *Фото УНІАН*

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Юлія Тимошенко та Борис Тарасюк - гості Канадського товариства приятелів України

Зустріч делеґації в Отаві (зліва): голова КТПУ Богдан Миндюк, Степан Хмара, Леся Шимко, проф. Юрій Даревич, спікер парляменту Канади Пітер Миликен, Юлія Тимошенко, Марґарета Шпір, Волтер Ластівка.

Зустріч у парляменті провінції Онтаріо (зліва): спікер парляменту провінції Онтаріо Алвін Кирлінґ, Юлія Тимошенко, Борис Тарасюк.

ТОРОНТО.– На запрошення Канадського товариства приятелів України (КТПУ), відділ Торонто, від 28 листопада до 4 грудня в Канаді перебувала парляментська делеґація з України у складі Юлії Тимошенко, Бориса Тарасюка, Степана Хмари, Сергія Головатого.

Програма перебування делеґації – виступ Бориса Тарасюка в „Royal Canadian Military Institute" для вибраного кола проводу „RCMI", „North Atlantic Council" та „Canadian Institute of Strategic Studies"; зустріч делеґації з міністром закордонних справ Канади Билом Ґремом, пресова конференція в готелі „Royal York"; приватна зустріч зі спікером парляменту провінції Онтаріо Алвином Кирлінґом, зустріч з українською громадою.

Товариство організувало також поїздку гостей до Отави, де вони зустрілися зі спікером парляменту Канади Петером Миликеном, провели круглий стіл в парляменті за участю представників міністерства закордонних справ Канади, „Canadian International Development Agency" та інших. Модератором круглого столу був Волтер Ластівка, член парляменту Канади. Гості виступали в Отавському університеті.

30 листопада у готелі „Royal York" відбувся урочистий бенкет, на який численно прибула українська громада, громадські діячі, члени дипломатичного корпусу, провідні канадські політики, визначні журналісти, гості з Чикаґо та Лос-Анджелесу. УККА Америки переслав письмове вітання.

Почесною головою бенкетового комітету була сенатор Рейнел Андрейчук, а співголовами – віце-президент КТПУ Марґарета Шпір і директор Канадсько-Українського парляментського центру Леся Шимко.

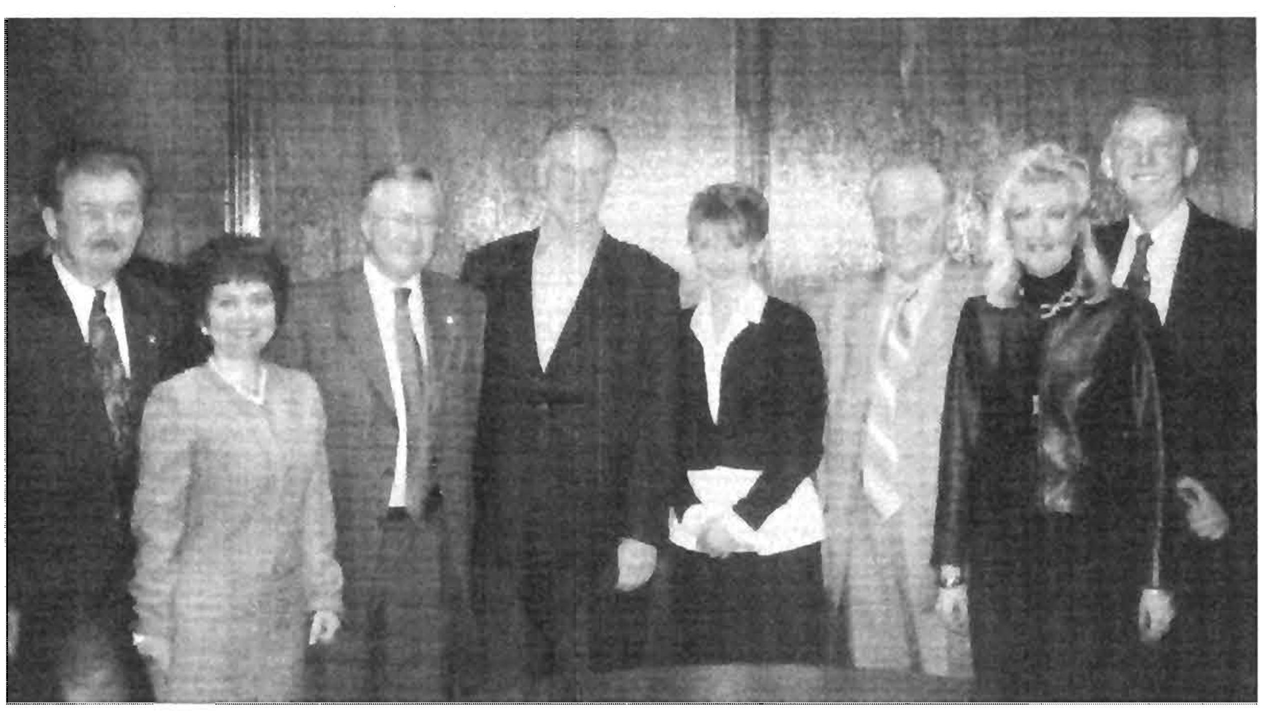
На вечорі були присутні сенатор Рейнел Андрейчук, міністер індустрії Канади Алан Рок, колишній міністер оборони Арт Еґлтон, члени парляменту Волтер Ластівка, Сарміте Булте, міністер іміґрації та громадянства провінції Онтаріо Мері Бунтроджіані, новообраний посадник Торонто Дейвид Милер та інші. Письмові вітання прислали попередній прем'єр-міністер Канади Жан Кретьєн і новообраний прем'єр-міністер Канади Пол Мартін, який є одним із почесних патронів КТПУ. Головними промовцями на вечорі були Борис Тарасюк і Юлія Тимошенко.

На вечорі КТПУ надало нагороду визначному канадському журналістові Ерику Марґолісу, який протягом всієї багаторічної журналістичної кар'єри заслужив визнання та глибоке довір'я читачів за його правдиві та глибокі аналітичні виступи про Голод в Україні 1932–1933 років. Нагороду вручили президент КТПУ проф. Юрій Даревич і віце-президент КТПУ Марґарета Шпір. Ерика Марґоліса представив головний ведучий канадського телебачення та популярний коментатор „CBC News" Пітер Менсбридж. Нагороду виконала канадський скульптор фінського походження Мінна Коістінен.

Програму вечора прикрасив виступ молодої скрипальки Марти Кречковської, яка виконала фантазію Сарасате на теми з опери „Кармен".

Вечір відбувся за підтримкою і спозорством приватних благодійників і ряду канадських та американських установ.

Марґарета Шпір

Зустріч делеґації в міністерстві закордонних справ Канади (зліва): Юрій Шимко, Марґарета Шпір, Борис Тарасюк, Вільям Ґреґем, Юлія Тимошенко, Степан Хмара, Леся Шимко, проф. Юрій Даревич.

Літня праця в Посольстві України

ВАШІНҐТОН. – Вашінґтонська Група у співпраці з Посольством України шукає кандидатів на працю протягом літа 2004 року. В першу чергу тут ідеться про кандидата, який би допомагав у дослідженнях. За цю працю кандидат буде мати можливість докладно ознайомитися з діяльністю Посольства України у Вашінґтоні. Обраний працівник отримає стипендію у сумі 1,500 дол.

Кандидати мусять мати принаймні два закінчені роки студій у вищій школі і вільно володіти англійською та українською мовами. Вони також мусять мати комунікаційні здібності і вміти послуговуватися комп'ютером, зокрема Інтернетом. Очікується, що присутність стипендіята в Посольстві буде корисною для загальної праці. Кандидат мусить до 2 квітня подати такі документи:

1. Односторінкове пояснення, чому він бажає отримати цю працю, які має до цього дані та чи може розпочати працю з кінцем травня або початком червня;
2. Копію документу про академічні студії;
3. Один лист із порученням;
4. Два поручення.

Все це мусить бути вислане на адресу: TWG Fellowship Fund Ukrainian Embassy Internship P. O. Box 7951 McLean, VA 22106. Дальші інформації подані на http://www.TheWashington Group.org, їх також може подати голова Стипендійної комісії Михайло Драбик: FellowshipFund@TheWashington Group.org.

Важливі завваги: той, хто буде вибраний на літню працю до Посольства України, мусить мати візу та квитки на приїзд до Вашінґтону, щоб розпочати працю у Посольстві з кінцем травня або початком червня цього року. Організатори стипендій не можуть старатися про продовження перебування кандидата на працю в США і не можуть ні в якому разі допомагати в організації подорожі чи отримання візи.

М. Драбик

Професійна медична освіта в США і Україні

НЮ-ЙОРК. – Тут у приміщенні НТШ 14 лютого відбувся „круглий стіл" на тему медичної освіти в Україні та США, організований Науковим Товариством Шевченка та Українським Лікарським Товариством Північної Америки – його Відділом в Ню-Йорку.

В дискусії взяли участь д-р Михайло Цегельський, д-р Віктор Грибенко та д-р Дарія Дика, а відкрила її голова НТШ д-р Л. Залеська Онишкевич, вітаючи дискутантів та представляючи ведучого Василя Махна. Від нього присутні довідалися, що двоє дискутантів не були, з причини недуги, присутні. Це, однак, не зменшило зацікавлення численних присутніх, які заслухали інформації д-ра М. Цегельського, що від 1991 року провадить обмінні програми з Україною. Ці програми допомагають студентам з України приїздити до США на коротші чи довші студії, як також сприяють виданню медичної літератури в Україні. Прелегент розповів про свої переживання та труднощі з організуванням обмінної програми з Дніпропетровською медичною навчальною школою, яка вимагала 12-тижневих студій в США на третьому році медичного навчання США.

Згідно з інформаціями д-ра М. Цегельського, йому вдалося перевести таку програму для II студентів з України, які, за вийнятком одного, усі повернулися на батьківщину. Д-р М. Цегельський поінформував також про свою співпрацю з медичним відділенням Одеського університету, де він навчав в ділянці жіночих недуг та пологів та допоміг у виданні двох медичних підручників українською мовою.

Другим доповідачем був д-р В. Грибенко, спеціяліст у серцевій хірургії, автор численних статтей на цю тему. Будучи практикуючим лікарем в Україні, він змалював невідрадний стан медичної опіки в Україні, зокрема з уваги на брак гроша. Коли йдеться про лікарів, д-р В. Грибенко уважає, що вони мусять мати більше інформацій про лікування в інших краях, зокрема повинні знати англійську мову та користуватися чужомовними підручниками. Як і дотепер, інформації про нові шляхи в лікуванні приходять в Україну з Росії, яка стоїть краще в медичній ділянці.

Останньою забрала голос в дискусії д-р Д. Дика, професор анатомії в двох медичних школах Нь-Йорку, активний член НТШ. Вона інформувала про те, який інакший є підхід до медичної професії студентів з України, що приїздять сюди на курси чи навчання. Вони також переконують, що додаткове покриття коштів пацієнтом, незалежно від соціялізованої медицини, є цілком виправдане і потрібне в обставинах, які сьогодні панують в Україні.

Усі три доповіді, актуальні за темами і фактичним матеріялом, викликали широку дискусію та ряд запитань до прелегентів.

О. Кузьмович

Д-р Віктор Грибенко та д-р Дарія Дика

Радіопрограмі – 45!

ТОРОНТО. – Рівно 45 років тому в Торонто почала діяти перша українська радіопрограма „Пісня України" Прокопа Наумчука. Як піонер у сфері етнічного радіо, Прокіп Наумчук об'єднав усіх українців Торонто та його околиць. Вони стали щоденними слухачами програми „Пісня України", а сама назва ввійшла в єство української спільноти, як символ вільної національної свідомости.

В той час у радіопрограмі можна було почути виступи українських письменників, як Борис Олександрів, Улас Самчук, Роман Рахманний, інтерв'ю з відомими в релігійному, політичному чи культурно-освітньому житті людьми, новини з українського та канадського середовища. Але насамперед можна було почути незрівняну українську пісню. Недаремно ж радіопрограма має таку назву – „Пісня України".

Утримати протягом 45 років радіопрограму, тісно співпрацюючи з усіма суспільно-громадськими організаціями, подавати найновіші інформації з українського життя, інтерв'ю з цікавими людьми, пропаґувати живе українське слово, розважати українською піснею, влаштовувати концерти – це нелегкий труд, який вимагає великої енерґії, багато часу і самопосвяти. Тому її керівникові Прокопові Наумчукові належиться заслужене признання за його віддану працю. Слід згадати і дикторів, які вкладали велику працю у створення та ведення радіопрограми. Її перші диктори – Вікторія Наумчук, Юрій Поченюк, Зіна Прусаченко, Борис Дніпровий, редактор спортових новин Василь Бойчук та інші. Сучасні диктори програми – недавні еміґранти з України, Галина Демчук-Наумчук, Зоряна Онищук та інші. Виступають гості з України, обговорюються важливі політичні теми. „Пісня України" вміло перекинула місток через океан між українцями Канади та рідною землею. Ювілейний концерт з нагоди 45-ліття пісні і слова радіопрограми „Пісня України" відбудеться 21 березня 2004 року о 2:30 по обіді в шкільній залі при 1515 Bloor St. W. Toronto.

Зоряна Онищук

КИЄВО МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ

KYÏV MOHYLA FOUNDATION OF AMERICA

Києво Могилянська Фундація Америки щиро дякує донорам та жертводавцям за підтимку. Ваша допомога сприяє підтримці та розбудові Києво-Могилянської Академії. В цей переломний рік виборів президента, Академія відіграє важливу роль в освіті українського народу, в його намаганнях провести політичні, соціальні та економічні реформи. Києво Могилянська Академія стала центром консолідації демократичних принципів.

Ми подаємо список жертводавців з Америки за 2003 рік та за січень 2004 року. Повний список жертводавців з Канади буде подано окремо. Ще раз дякуємо всім за вашу підтримку та розуміння.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ ЗА СІЧЕНЬ 2003 - СІЧЕНЬ 2004

Alberta Ukr. Commemorative Society	$2,000
BCS Financial Corporation (matching gift program Martha Borodayko)	$50
Canadian Foundation for Ukrainian Studies, Fund O.Zuevsky	$1,250
Partners of Deloitte & Touche (KyDon Foundation)	$100
Rochester Ukrainian Federal Credit Union	$2,500
SUMA Yonkers Federal Credit Union	$1,000
Selfreliance Ukrainian American Federal Credit Union of Chicago	$2,000
Selfreliance Ukrainian National Federal Credit Union of New York	$300
The Heritage Foundation of First Security Bank	$5,000
Ukrainian Selfreliance New England Federal Credit Union	$200
Ms. Nadia Aminoff	$1,100
Mr. & Mrs. Victor Andree	$50
Mrs. Maria Andrusjak	$100
Mr. Mykola Andruszczyszyn	$300
Ms. Ksenia Antypiv	$100
Mr. & Mrs. Irena Artiushenko	$50
Mr. Evhen Baczynsky	$1,000
Mr. & Mrs. John & Martha Baluta	$50
Ms Yaroslava Barusevych	$40
Ms. Sofia Barusewycz (25 in memory of M.Holowaty)	$45
Mr. & Mrs. Rich & Ulana Bendixor (memory Anthony Koltuniuk)	$25
Mr. Gregor Bemko, violoncello at for the use of talanted musiciaus	$32,450
Mr. & Mrs. Roman & Zenovia Bihun	$80
Mr. Yaroslav Bihun	$500
Mr. & Mrs. Myron & Slavomyra Bilas	*$500*
Mr.& Mrs. J & H Bilenki (KyDon Foundation)	$100
Mr. & Mrs. Orest & Lidia Bilous	$40
Mr. & Mrs. Ihor & Mariyka Bilynsky (memory of M. Holowaty)	$100
Dr.& Dr. Bohdan & Vira Bodnaruk (sholarship fund)	$1,010
Dr. Martha Bohachevsky-Chomiak	$100
Ing. Metodiy Boretsky	$1,000
Ms. Marta Borodayko	$50
Mr. Steve Boychuk	$500
Dr. Olena Boyko	$50
Mr. Sviatoslav Bozhenko	$1,600
Dr. Marta Cehelsky	$50
Dr. Joanne Celewycz (memory of M. Holowaty)	$25
Dr. & Mrs. Bohdan & Joanne Celewycz	$2,000
Mr. Wiaczeslaw A. Cetenko	$100
Mrs. Catharina Chaikovsky	$100
Mr. Orest Chapelsky	$40
Mr. & Mrs. P.A. Andrew & Tania Charchalis, Charchalis & Company	$100
Mr. Nestor Chodnowcky (memory of M. Holowaty)	$100
Dr. & Prof. Jan & Nadia Chojnacki	$100
Dr. Hilary W. Cholhan	$80
Mr. Vladimir Chomiak	$50
Mr. Chopivsky Family Foundation George Jr. Chopivsky	$50,000
Mr. & Mrs. Leonid & Valentyna Chudowsky	$100
Mr. & Mrs. Adrien & Christine Ciolko	$500
Mrs. Anna Zylak Cirelli	$200
Ms. Myroslava Cybriwsky	$50
Mr. Irynej Danylchuk	$100
Ms.& Mr. Natalia & Ivan Danylenko	$1,000
Dr. & Mrs. J. & Ksenia Danylyshyn	$25
Mr. Hryhorij Dawid	$50
Mr. & Mrs. Stefan & Anna Dedio	$40
Mr. & Dr. Deniss Bresnahan & Roxolana Demczuk	$100
Ms. Zenovia Deneka	$10
Dr. & Mrs. Yuri A. & Irena Eva Mostocych Deychakiwsky ($250 in memory of Antoniy Koltuniuk)	$500
Mrs. Nadia Deychakiwsky	$1,000
Mr. Orest Deychakiwsky	$50
Mr. & Mrs. Volodymyr & Uliana Diachuk	$300
Mrs. Tatiana Didoshak	$50
Dr. & Mrs. Basil & Virginia Dmytryshyn	$100

Dr. Adrian & Larissa Dolinsky	$300
Mrs. Maria Dorozynska (memory of M. Holowaty)	$50
Mrs. Olha Dubyk	$50
Mr. Myron Duda	$40
Dr. & Dr. Jaroslaw & Bohdana Dutkewych	$20
Mr. & Mrs. Jaroslav & Olga Duzyj (library NaUKMA)	$1,000
Dr. Roman Dykun	$100
Dr. Mary J. Elnick	$15
Mr. Zenon Elyjiw	$50
Mrs. Jaroslava Farion	$100
Mr. & Mrs. Eugene & Oksana Farion	$40
Dr. & Mrs. Vladimir & Oresta Fedyniak	$100
Mr. M. Fehr (KyDon Foundation)	$20
Dr. Roman O. Filipowicz (100 in memory of M.Holowaty)	$200
Mr. & Mrs. Osyp Firishchak	$40
Dr. Maria Fischer-Slysh	$1,000
GlaxoSmithKline Foundation matching gift program, match of H. Halaway	$100
Mr. & Mrs. Jonh & Anna Galuga	$100
Mr. George Gela	$50
Mr. & Mrs. Walter & Irene Gerent	$100
Mrs. Iwanna Gorchynsky	$250
Dr. Bronislaw Gorski (KyDon Foundation)	$100
Mr. Borys Halahan (1000 scholarship fund)	$1,100
Mr. Henry Halaway	$40
Mr. Mykola Haliv	$220
Mr. Andrew Haliw, Law Offices of Haliw Siciliano and Mychalowych *Professional LLC*	*$25*
Mr. & Mrs. R. & M. Halkewycz (KyDon Foundation)	$30
Dr. Jerome Hanowsky	$100
Mr. & Mrs. Wiktor & Wera Harkuscha	$25
Prof & Mrs. Ostap & Tetiana Hawaleshka (KyDon Foundation)	$50
Mr. & Mrs. Ihor & Roma Hayda	$100
Ms. Yara Von Helbig	$2,050
Mr. Wsewolod Hnatczuk	$100
Mrs. Ivanna Holowaty	$195
Mr. Halyna Homziak	$100
Mr.& Mrs. Orest & Daria Horodyskyj	$50
Dr. Christine Hoshowsky	$100
P. Houde & A. Kydon Houde	$250
Mr. Roman Hrabec	$100
Dr. Peter Hrycak	$10
Dr. George Hrycelak	$50
Dr. & Dr. Daniel & Chrystine Hryhorczuk	$100
Mr. & Mrs. Lubomyr & Maria Hrynewych	$250
Mr.& Mrs. Joseph & Ingrid P. Hucal	$300
Mr.& Mrs. Eugene & Assya Humesky	$20
Mr. & Mrs. Michael & Judith Humnicky	$100
Mr. Petro Hursky, Association of American Youth of Ukrainian Descent	$2,500
Mr. Eugene Hyworon	$50
Ms.& Mr. Eugenia & Eugene Ivashkiv	$50
Mr.& Mrs. Eugene V. Iwach	$100
Dr. Myroslawa Iwanciw	$5,100
Mr.& Mrs. Anatol & Minodora Jaciuk	$1,000
Prof. Roman Jackiw	$100
Ms. Maria Jakowec	$60
Mr.& Mrs. Myron & Daria Jarosewich	$50
Mrs. Raissa Jewtushenko	$40
Mr.& Mrs. F. & O. Kac	$30
Mrs. Irena Kaminska	$1,100
Mr. & Mrs. Borys & Olga Karash	$100
Mr. & Mrs. Oleh & Ivanka Karawan	$100
Mr. & Mrs. Boris & Tetiana Karpenko	$100
Mr. & Mrs. Donald & Judith Kerr	$100
Mr. & Mrs. John D. & Katherine M. Kershaw	$40
Mr. & Mrs. Walter & Luba Keske	$90
Mr. George I. Kiebuzinski	$100
Ms. B. Kinasevych	$50
Ms. Iwanna & Vera Klym Rudyk	$100
Mr. & Mrs. Helen Klymkiw	$100
Mr. & Mrs. Volodymyr & Olha Klymkiw	$100
Dr. N.Terebus Kmeta	$40
Mr. Alexander Kobasa	$20
Mr. & Mrs. R & L Kobes	$50

Mr. & Mrs. Atanas & Kateryna O. Kobryn	$40
Mr. Nestor Kocelko	$25
Mr. & Mrs. Anatolij & Luba Kolomayets	$50
Mr. Peter Korbutiak	$50
Mr. & Mrs. Stephan & Marta Korbutiak	$100
Ms. Dianna Korduba Sawicky	$50
Mr. & Mrs. W & J Korytowski	$150
Mrs. Joanne L. Korytowsky	$150
Mr. Nicholas Kotcherha	$100
Ms. Marian Kots	$200
Mrs. Bogdan & Olga Kozak	$40
Mr. & Mrs. Taras & Xenia Kozbur	$500
Mr. & Mrs. Oleh A. & Virginia Krup	$1,000
Mr. & Mrs. Alexander & Maria Krychyk	$1,000
Mr. & Mrs. Semen & Halyna Krywusha	$40
Dr. & Mrs. George & Daria Kulchytsky	$50
Ms. Ada Kulyk	$1,000
Mr. & Mrs. Ihor & Zenovia Kunasz	$500
Mr. Gabor Kunstatter	$100
Dr. & Mrs. Leo & Irene Kushnir PhD	$500
Dr. Bohdan Kusma	$10
Mr. Ivan Kuzemskyj	$50
Mrs. Choir Dibrova Malanie Kuzma	$50
Ms Lidia Kyj	$2,000
Mr. Peter Lahola	$100
Mr. Mykola Latyshko	$140.56
Dr. Alexander Lebedovych	$200
Mr. & Mrs. Jaroslaw & Alla Leshko	$100
Ms. Lubow W. Lesyk	$100
Ms. Valentina Limonczenko	$40
Mr. Taras N. Liskevych	$100
Mr. & Dr. Igor and Daria Lissy	$100
Dr. & Mrs. Anatol & Daria Lysyj (scholarship fund)	$2,000
Mr. & Mrs. Wasyl & Nina Mackiw	*$50*
Ms. Mary Magee	$40
Ms. Anna Makuch	$50
Dr. & Mrs. Basil & Oksana Marchuk	$100
Mrs. & Mr. Natalia & Jaroslaw J. Marenin Sydir	$25
Mr. & Mrs. Jerome Maryniuk & Diana Bertoy	$100
Mr. George Masiuk	$100
Mr. Petro &Olga Matula	$40
Dr. & Mrs. Andrew & Motria Melnyk (in memory of Antoniy Koltuniuk)	$25
Dr. & Mrs. Jerry & Nadia Mihaychuk (scholarship Mihaychuk fund)	$5,000
Ambassador & Mrs. William Green & Suzanne Lisle Miller	$500
Mr. & Mrs. Myroslaw & Helen Modryckyj	$1,000
Dr. & Mrs. Askold D. & Lyudmyla Mosijczuk	$100
Dr. & Mrs Leonidas & Oksana Mostowycz	$500
Mr. Arkadi Mulak-Yatzkivsky	$10,000
Mr. & Mrs. Richard & Ludmilla Murphy	$40
Dr. & Mrs. Stephen & Marilyn Mychajliw	$200
Ms. Stefania Myhaluk	$20
Mrs. Zirka Mysko	$40
Dr. & Ms. Basil & Olha Nakonechny	$40
Mr. Dmytro Nedowiz	$100
Mr. & Mrs. Nicholas & Dioniza Nenadkevich	$3,000
Ms. Luba Nowak	$50
Mr. Petro Nowak	$100
Ms. Irene Nowak	$100
Dr. Arkadij Oceretko	$200
Mr. & Mrs. Petro & Maria Odarchenko	$500
Mrs. Lydia Odezynsky	$40
Dr. Stephen D. Olynyk	$90
Dr. & Mrs. Joseph & Lidia Oryshkevich	$25
Mr. & Mrs. T. & G. Osnach	$50
Mrs. Kateryna Ozarkiw	$200
Ms. Helen & Roman Pachovsky	$10
Mr. & Mrs. Paul & Iwanna Pankiw	$50
Mr. & Mrs. G &O Parkasewych	$100
Ms. Marta M. Pereyma	$5,000
Mr. Ihor P. Petrenko	$25
Mr. Leonid Petrenko	$100
Mr. & Mrs. Mykola & Sophia Petrusha	$100
Prof. Wolodymyr Petryshyn (Arcadia Olenka-Petryshyn Memorial Fund)	$10,300
Mr. Ivan Pidhirny	$200
Pfizer Foundation Matching Gift Program, match of Eugene Zmyj	$100
Mr. Omelian Pleshkewych	$100
Mr. & Mrs. Alexander & Valentina Poletz	$50
Ms. & Ms. Olga & Annette Poliwka	$100

Mr. & Mrs. Julian & Daria Pozniak	$50
Dr. Myron Pozniak, (sholarship fund)	$2,000
Mrs. Stefania Pryshlak	$500
Mr. Dmytro Pukas	$40
Dr. Pavlo Pundy	$40
Mr. & Mrs. Emil & Roxolana Pyk	$75
Mr. Nestor Pylypec	$100
Dr. & Mrs. George & Natalia Ripeckyj	$100
Mr. Edward Rokisky	$125
Mrs. Zwenyslawa Romaniw	$500
Dr. R. Romanowych	$20
Dr. J. Rozankowski	$100
Prof.& Mrs. Jaroslaw & Oksana Rozumnyj	$50
Dr. & Mrs. George & Olha Rudensky	$40
Mr. Andre Rudnicky	$10,000
Mr.& Mrs. G & A Rusnak	$20
Mr.&Mrs. Myron T.& Irene Russnak	$1,000
Dr. & Mrs. George & Emilia Rusyn	$1,000
Dr. Marta Sabara	$500
Mr. & Mrs. Oleh Sajewych	$10
Dr. Wasyl Salak	$200
Ms. Daria Samotulka	$40
Mr. & Mrs. Eugene & Zena Sawczyn	$50
Mr. & Mrs. K. Sawicz	$30
Mrs. Larissa Sawka (scholarship fund)	$2,000
Dr. & Mrs. Roman & Christine Semaniuk	$20
Mr. Donated in Kyiv Mychajlo Semenec	$250
Ms. Irene Semkowych	$50
Mrs. Olga Senchuk	$50
Mrs. Vira Sendzik	$100
Mr. & Mrs. Joseph & Jane Senyk	$200
Dr. & Mrs. Alexsander & Zynowia Serafyn	$50
Ms. Lidia Shandor	$100
Mr. & Mrs. Walter & Marilyn Sharko	$100
Ms. Nadia Shkilnyk	$500
Mr. & Mrs. Lubomyr & Oksana Shulakewych	$20
Mr. Ihor & Daria Shust	$100
Mr. & Mrs. Walter & Maria Sicinsky	$2,000
Mr. Lubomyra Siletsky	$100
Mr. & Mrs. Bohdan & Roxolana Siryj	$200
Mr. & Mrs. Oleh & Tania Sklepkovych	$50
Mrs. Motria U. Skocen	$100
Mr. Louis Skocen	$50
Mrs. Stefania Skocen	$100
Prof. Yar Slavutych	$11,530
Mr. Stephen Slobidsky, Union Pacific Foundation	$324
Dr. Wira Slobodianiuk-Trigos	$40
Ms. Natalia Sluzar	$500
Dr. Roman & Natalie Slysh	$100
Mr. & Mrs. Stefan & Wolodymyra Slywotzky	$15,000
Dr. & Mrs. Oles & Bettie Smolansky	$290
Mr. & Mrs. U & J Smythe	$100
Dr. & Mrs. Stephen & Beth Sokolyk	$100
Mrs. J. Soluk	$100
Mr. & Mrs. John & Ulana Sos	$100
Dr. Alex Sosenko	$100

Ms. Orysia Stanchak	$40
Dr. & Mrs. George & Irena Stasula	$50
Ms. Luba & Olenka Stasyshyn	$200
Mrs. Arcadia Stebelsky	$40
Mr. Bohdan. M. Steciw	$200
Dr. Eugene Steckiw	$25
Mr. Jaroslaw Stetkewycz	$50
Dr. Alexander Strilbyckyj	$500
Mr. Jaroslav H. Sydorenko	$25
Mr. & Mrs. Yaroslav & Tamara Sydoriak	$100
Dr. Gregory Szczerbaniuk	$1,000
Ms. Marta Tarnawsky	$100
Mr. & Mrs. Jorge & Olga Tatarko	$100
Dr. & Mrs. Bohdan & Oresta Tkaczuk	$90
Dr. Roman Tratch	$40
Ms. Halyna Traversa	$525
Dr. & Mrs. Oleh & Renata Tretiak	$250
Mr. Myroslaw Trojan	$100
Ms. Evdokia Trypupenko	$25
Mr. & Mrs. Sydir M. & Maria Tymiak	$40
Dr. & Mrs. Stephan & Tamara Tymkiw	$1,000
Mr. Victor S. & Nadia Vinych	$200
Mr. Ihor M. Vitkovitsky	$50
Dr. Marta Voytovich	$250
Mr. & Ms. Walter & Katherine Walchuk	$100
Dr. & Mrs. Victor & Paula Waluch	$50
Dr. Orest Wasyliw	$100
Ms. Ludmila Wasynczuk	$50
Dr. Irena Wasyntchuk	$50
Dr. & Mrs. Stenley & Katherine Weston	$200
Dr. Oleh Wolansky	$55
Mr. Roman Wolchuk	$100
Ms. Lidia Woloshyn	$500
Mr. & Mrs. Bohdan & Julia Wowchyk	$100
Dr. Peter Wyhinny	$25
Ms. Halyna Wyhinny	$30
Mr. & Mrs. Ihor & Marta Wyslotsky	$100
Mr. Michael Yablonsky	$100
Dr. & Mrs. Michael & Roxolana Yarymovych	$100
Rev. Borys Zabrodsky	$40
Mr. Borys Zacharchuk	$25
Mr. & Mrs. Modest & Natalia Zacharczenko	$100
Mr. Rostyslaw Zerebecky	$200
Mr. & Ms. Russel & Nancy Zguta	$125
Mr. & Mrs. Eugene B. & Natalia M. Zmyj	$100

Mr. & Mrs. Bogdan & Teofila Artymyshyn	$50
Mrs. & Mr. Zenovia & Roman Bihun	$80
Mr. Alexander Bilyk	$20
Mr. Russ Chelak	
Moye Handling Systems, Inc., Overhead Hoist & Crane, Inc.	$100
Mr. Vladimir Chomiak	$25
Mr. & Mrs. Leonid& Valentyna Chudowsky	$100
Dr. & Mrs. Yuri A. & Irena Eva Mostocych Deychakiwsky	$250
Ms. Nadia Diuk	$50
Mr. Michael F. Hamm	$50
Mr. & Mrs. Andrew & Lori A. Holynskyj	$100
Mr. Halyna Homziak	$35
Mr. & Mrs. Ewhen & Maria Iwankiw	$25
Mrs. Raissa Jewtushenko	$15
Dr. & Mrs. Weldon & Slava Johnson	$100
Ms. Olena Kachala	$20
Mr. & Mrs. Walter & Lidia Kizyma	$5
Mr. & Mrs. Volodymyr & Olha Klymkiw	$100
Dr. Nadia T. Kmeta	$30
Mr. & Mrs. Anatolij & Luba Kolomayets	$25
Ms. Natalia Kowal	$50
Ms. Ada Kulyk	$1000
Mr. & Mrs. Gregory Kulykivsky	$100
Ms. Ilona Kwiecien	$100
Dr. & Mrs. Victor & Linda Lebedovych	$100
V.Rev. Alex Limonczenko, Maria Gonzales Trust	$1,000
Dr. Maria Mc Cutchan	$40
Mr.& Mrs. Edward & Helen Melnyczuk	$50
Mr. Lubomir Miz	$25
Mr. & Mrs. Alexander & Irene Mychaluk	$25
Mr.& Mrs. Taras & Irene Nowosiwsky	$100
Mr.& Mrs. Mykolaj & Olena Olchowyj	$30
Mrs. Oksana Pawlyk	$50
Mr.& Mrs. Julian & Daria Pozniak	$50
Dr. Myron Pozniak	$50
Ms. Irene Semkowycz	$50
Mr.& Mrs. John & Kathrina Siryj	$10
Dr. Orest Wesely	$200

Києво-Могилянська Фундація Америки подаєпоправки до статті, що була надрукована у газеті *Свобода*, 19 грудня 2003 року.

Подаємо правильний підпис до світлини.
Вибачаємося за помилку

На світлині зліва направо:
Член Ради Директорів Sabre Foundation - п.Леонард Балдига
Посол США в Україні - п. Джон Едвард Гербст
Президент НаУКМА - проф. В'ячеслав Брюховецький
Директор наукової бібліотеки НаУКМА - Тетяна Ярошенко
Директор фонду "Сейбр-світло" - Ольга Ісаєвич

Просимо вибачення за можливі нетчності. При виявленні помилок прохання звертатися у КМФА для їх виправлення.

P.O. Box 46009 Chicago, IL 60646-0009 USA tel. 773-685-1828, fax 773-794-1654 www.kmfoundation.com

Києво-Могилянська Фундація Америки заєстрована, як благодійна організація під кодексом 501(c)(3).
Згідно податкового законодавства Ваші внески та пожертви можна відтягнути від податків.

ПІДТРИМАЙТЕ РОБОТУ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КИЄВО МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ. ДЯКУЄМО ЗА ДАТОК.

Надсилайте Ваші чеки за адресою:

USA
Kyiv Mohyla Foundation
P.O. Box 46009 Chicago, IL 60646-0009
USA

CANADA
CUF - NaUKMA Canada Ukraine Foundation
456 Main St. Winnipeg, MB R3B 1B6
Canada

5-ий КУРІНЬ УПС і 23-ій КУРІНЬ УСП

Старшина Загону „Червона Калина" повідомляє, що

СЛУЖБА БОЖА за всіх братчиків Загону, які відійшли на Вічну Ватру

буде відслужена

в неділю, 14 березня 2004 р., о год. 9-ій ранку

в церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Запрошуємо членів родин померлих братчиків взяти участь у цій

ПОМИНАЛЬНІЙ СЛУЖБІ БОЖІЙ.

ТОЧКА ЗОРУ

Нові і надійні перспективи банку „Певність"

Протягом останніх кількох десятиліть українсько-американська громадськість пишалася, що має свій банк, до якого мала беззастережне довір'я. Раптом у січні 2004 року пролунала несподівана вістка, що 1-ий Федеральний щадничий банк „Певність" зливається з великим американським банком „MB Financial, Inc.". Очевидно, це відразу викликало реакцію, багато коментарів і оцінок щодо питання, яке значення буде мати ця подія для української громади. Тема ця все ще дискутується. Почуття втрати „свого" банку є особливо відчутне у старшому поколінні. Звичайно, це можна зрозуміти, але тут треба мати на увазі, що, як каже латинська приповідка, часи міняються – і ми міняємось (або мусимо мінятись) разом з ними.

Відомо, що останні роки позначилися економічним застоєм, який, як уважають, був зумовлений світовим напруженням і війною. В банківництві почали спостерігатися значні зміни. Великим забезпеченевим фірмам дозволено проводити також і банкові операції, стаючи тим самим потужним конкурентом для банків. Щоб ефективніше відстоювати таку конкуренцію, банки почали з'єднуватись у більші одиниці. Внаслідок цього багато менших банків, які колись служили різним громадам, побачили, що витримати сьогоднішню конкуренцію стає неможливо, і тому або з'єднуються, або просто стають жертвами більших банків.

Банк „Певність" на даний час не відчував якогось риску серйозного занепаду чи банкрутства, а навпаки, пишався репутацією як один з сильних банків Америки. Все ж дирекція та керівництво банку уважно слідкуючи за процесами в банківництві і в економічному світі взагалі, почали відчувати занепокоєння. Ситуацію ускладнювало не лише очікуване підвищення вимог до банків, але й те, що, коли взяти саму українську дійсність, стало очевидним, що демографія українських поселень швидко міняється, міняється також суспільний характер молодших поколінь, які дедалі відстають від українського організованого життя, а це, річ ясна, призводять, і в багатьох випадках вже призвело до занепаду численних українських діяспорних організацій. Навіть саме членство банку „Певність", яке колись дало йому солідні основи і забезпечувало його постійний ріст, загрозливо зменшується. А тим часом значна частина української громадськости чомусь не користується послугами „нашого" банку. Під сучасну пору 50 відсотків членства банку „Певність" становлять неукраїнці. Отже, розраховувати на підтримку життєздатности банку тільки українською спільнотою стало, зовсім ясно, нереалістичним. Відтак, беручи до уваги результати консультантів-аналітиків, які уважно вивчали можливості установи на найближчі 5 років, було зроблено висновок, що, з уваги на згадувані вже факти, впевненість банку „Певність" не є надто „твердою". Це, очевидно, відразу зумовило потребу шукати шляхів для практичного запевнення банкові його майбутнього.

Керуючись такими мотивами і у висліді інтенсивних переговорів, керівництво банку зробило виважене рішення – злитися з сильною чикагською фінансовою установою „MB Financial, Inc". Ясно, що користей з такого об'єднання є багато, але головне, що тут треба підкреслити, є те, що, зливаючись з сильним партнером, активи якого сягають 4.8 більйонів дол., банк „Певність" залишається українським банком в системі „MB Financial, Inc".

При цьому MBF, який є провідним банком в околиці Чикаґо і який протягом 90 років успішно обслуговує малі і середньої величини підприємства, так само як і клієнтів різних етнічних груп, що живуть в околиці котрогось із 36 філій, запевняє клієнтам банку „Певність" не тільки ті самі послуги, до яких вони були призначені, але й значно доповнює їх, що дозволяє їм мати доступ до всіх тих послуг, яких немає в менших етнічних банках, таких, як „Певність". Цікавим є, що в результаті злиття власники цінних паперів та акцій скористають найбільше, бо вартість їхніх акцій зросла більш як втричі і сьогодні продається по ціні 35. 25 дол.

Даючи високу оцінку філії банку „Певність" у Філядельфії, було узгоджено, що вона і надаліноситиме теперішню назву.

Слід також підкреслити, що гордістю керівництва банку „Певність" завжди була фундація „Спадщина", метою якої було фінансове забезпечення та підтримка українських громад. Хоча фундація була створена банком „Певність", вона фактично є незалежною, самоправною, з власним зарядом та радою директорів. Це означає, що після злиття фундація і надалі працюватиме незалежно від „MBF", виділяючи щорічно понад 500,000 дол. на потреби українських організацій. В передумовах злиття банк „MBF" виділив один мільйон долярів на рахунок фундації, доповняючи в такий спосіб активи фундації, до 12 млн. дол.

Можна сказати, що щадничий банк „Певність" зробив відважний і розсудливий крок, бо вийшов на ринок великих капіталів, що, без сумніву, краще забезпечуватиме його майбутнє. Він зробив прецедент, який може послужити взірцем для інших українських організацій чи підприємств, які, можливо, шукають виходу із свого сьогоднішнього кризового стану, і за це варто дати йому признання.

Степан Романко,
Чикаґо

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Березень 2004 р., ч. 43

Василеві Гришкові – 90!

Василь Гришко народився 15 січня 1914 року в місті Дубному, на Волині, де в той час тимчасово перебував його батько з родиною, як офіцер кінноти. В Україні він зазнав від комуністичної влади переслідувань, тюрем та заслання на Колимську каторгу. Під час німецької окупації України співпрацював в Полтаві в газеті „Голос Полтавщини", був редактором і диктором українських радіопередач та співпрацював з похідними групами українських націоналістичних організацій.

Перебуваючи в Німеччині, В. Гришко активно працював у розбудові та пресі антибільшовицького бльоку народів, в газеті „Українська трибуна", як член політичної ради ЗЧ ОУН, а пізніше приєднався до середовища Івана Багряного і був обраний до ЦК УРДП. Живучи в США, був одним з творців ДОБРУС-у, редактором газети „Український Прометей", головою та генеральним секретарем УРДП та одним з організаторів Фундації ім. Ів. Багряного. Тепер живе на Фльориді й працює над другим томом своїх спогадів „Карби часу".

14 січня Єфросінія Бережна влаштувала відзначення 90-ої річниці Василя Гришка в своєму приміщенні, для його рідні та друзів. Дружина ювілята Галина прочитала привіт, присланий Ол. Коновалом від управи Фундації та членства, а голова Фундації Галина Воскобійник привітала ювілята особисто.

Дочки ювілята – Надія і Наталія і зять Євген, вітаючи батька, дякували йому за любов і опіку. Онука Ганя додала від себе сердечний привіт і побажала дідові здоров'я і довгих літ життя.

Є. Бережна в своєму привітанні сказала: „Сьогодні, у день вашого ангела св. Василя, а завтра – в день вашого 90-ліття, я в глибокій і приятельській пошані до вас, хочу від щирого серця сказати вам декілька теплих і сердечних слів. Ви для української громади були і є ходяча політична і літературна енциклопедія. Я особисто слухала ваші розповіді на різні теми і багато чого навчилася, за що сердечно дякую. Напередодні трагічної, незабутньої дати Голодомору в Україні, який вчинили великодержавні, російські шовіністи і знищили 7 мільйонів українських селян, знову вийшла з друку ваша публіцистична книжка „Москва сльозам не вірить", в якій ви закликаєте бути обережними, бо і теперішні політичні спекулянти та демагоги тягнуть український народ до об'єднання з Росією".

Слово-привіт Галини Воскобійник

Від імені Фундації Івана Багряного і від себе особисто та нашої родини, хочу сказати, що ми невимовно раді привітати вас, нашого славного приятеля, надзвичайно скромну людину в житті і титана в повсякденній праці, з вашим 90-річчям!

Передивляючи ваші книжки, брошури, згадуючи редагування вами газет, виступи по радіо, доповіді й співдоповіді на з'їздах партії, коли ви, працюючи на фабриці звичайним робітником, або на радіо чи в газеті, водночас працювали над своїми глибокодумними книжками, видавали безліч брошур на пекучі теми дня, керували партією, встигали полемізувати зі своїми опонентами, ідеологічними супротивниками й залишалися вічно спокійним, урівноваженим і скромним, терпимим і в той самий час надзвичайно принциповим, якщо йдеться про щось важливе і значуще. Ми сьогодні зібралися тут, щоб віддати

Василь Гришко

шану великій людині, патріотові, громадянинові, видатному письменникові, журналістові, громадському діячеві, незламному борцеві за волю і незалежність дорогої нам України, побажати здоров'я і всього найкращого!

Ваші статті, більше тисячі коментарів на радіо „Свобода", книжки і нині є актуальними й потрібними нашому українському народові, який юридично начебто незалежний, а фактично й досі перебуває в напівколоніяльному становищі. Як тут не згадати вашої книжки „Україна сьогодні і ми"? Кажучи вашими словами, „Замах на життя нації" в Україні триває. І нині на порядку денному „Малоросійське сходництво", так само як і „Червоне і чорне". А судячи з малочисельної української преси, поодиноких каналів українського радіо, Україною поширюється якщо не фізичний, то уже духовний, за вашими словами „Український голокост". Це небачена досі русифікація України. Преса, радіо, телебачення, книжки, кінофільми, дитячі відеофільми – усе це в руках „неукраїнців" і все це – мовою вчорашнього завойовника і русифікатора. Ось такі сумні, знову кажучи вашими слова, „Карби часу".

Знаючи ваш характер письменника і патріота, я знаю, що вам це не байдуже. Бо ви усе життя жили Україною, страждали нею, неодноразово перебуваючи під більшовицькими арештами і в страшних совєтських казематах, поки не вирвалися із „совєтського раю" на волю, щоб за волю своєї України боротися тут, за океаном, в Америці. Спочатку пліч-о-пліч з незабутніми Іваном Багряним, Михайлом Воскобійником та іншими побратимами й однодумцями. А згодом, після передчасної смерті Івана Багряного, і самі очолили партію УРДП.

Ви для усіх нас були, є і залишаєтесь „українським Прометеєм". Мабуть, не випадково саме під такою назвою ви і редаґували український часопис в Дітройті.

Сьогодні, в цей урочистий день, бажаючи вам здоров'я, ми сердечно кажемо вам: живіть ще довго-довго, бо ви потрібні своїм рідним, нам, вашим приятелям, і дорогій кожному з нас Україні, яка, нарешті, має стати своєю на своїй землі!

В. Гришко „Москва сльозам не вірить"

У кінці 2003 року у видавництві „Універсум" в Києві Фундація ім. Ів. Багряного перевидала восьмитисячним накладом книгу – праці про голод 1933 року в Україні Василя Ів. Гришка, під спільною назвою „Москва сльозам не вірить".

В цій книзі вміщено три науково-публіцистичні праці, присвячені трагічній темі штучно створеного російсько-комуністичною владою Кремля голоду, які появилися друком в діяспорі окремими виданнями в 30-ту, 45-ту та 50-ту річницю голоду під назвами „Москва сльозам не вірить", „Український голокост, 1933" та „Замах на життя нації". Ці праці написані очевидцем й видані в діяспорі тоді, коли тоталітарний кремлівський режим безсоромно, впродовж всіх років свого існування, брехав, приховував і заперечував світовій громадськості й своїм громадянам, що ніякого голоду не було, що то вигадки буржуазних націоналістів та німецьких колябораитів. Та й тепер ще в Україні багато є таких, що не вірять, щоб „старший брат" міг виморити голодом понад сім мільйонів українського селянства й далі бажають бути з ним в економічнім чи якимось іншому союзі.

Цю книгу в твердій оправі, що має 350 сторінок, можна придбати в Фундації, висилаючи чек на 12 долярів на адресу, подану на цій сторінці.

Дякуємо!

Від часу останнього числа сторінки Фундації надійшли пожертви Фундації від таких осіб: в пам'ять Олексія Канарейського, активного члена ОДУМ-у, СУЖЕРО, УРДП та церковної громади в Монреалі та потім в Келонії, в Бритійській Колюмбії, якого поховано на цвинтарі св. Володимира на оселі Оаквіл, коло Торонто, склали пожертву в канадських долярах: 500 дол. – його дружина **Віра Канарейська,** по 100 дол. – **Раїса і Леонід Ліщини** та **Віктор Пергат** та 50 дол. – **Віра Чміленко.**

На потреби Фундації пожертвували зі США: 300 дол. – **Юрій Темницький**, по 50 дол. – **Мирослав Ковальський** та **Катерина Мартіян** в пам'ять чоловіка Павла, 30 дол. – рунтато **Іван Свириденко**, по 25 дол. – **Медислав Литвиненко** та **Стефан Шах**, 10 дол. – **Михайло Семенець.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й просить і далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, які звільнені від податку, щоб вона могла допомагати пресовим органам України, сиротам та організаціям, що дбають за демократизацію України.

Полтавська святиня

Затишний і спокійний центр Полтави може зачарувати кожного. Надто ж Іванова Гора, де в оточенні мальовничої природи, біля садиби Івана Котляревського ще з козацьких часів був Успенський собор, який у 1934 році зазнав долі Михайлівського Золотоверхого монастиря, тобто був зруйнований. Після совєтських часів від собору лишилася лише чотириярусна дзвіниця. Нині тут діючий храм УПЦ Київського Патріярхату, де настоятелем отець Микола Храпач.

Успенський собор Полтави належить до тих, що мають давню й цікаву історію. З ним пов'язані долі поета XVII століття Івана Величковського, Івана Котляревського. Собор і садибу Котляревського змалював 1845 р. Тарас Шевченко. Тут відспівували Панаса Мирного, тут молилися Паїсій Величковський та Феофан Затворник. Певне, й ці імена наших славетних попередників надихають полтавців на відбудову Успенського собору. 25 вересня 1999 року Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет освятив меморіяльний знак на початок відбудови собору. Сьогодні ведеться будівництво цього храму. Віриться, що полтавці відбудують не лише свою найбільшу святиню – собор козацьких часів, а відродять і козацьке ставлення як до рідної віри, так і до української державности.

Сергій Козак

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

Звернення Синоду єпископів Києво-Галицької Митрополії до духовенства, чернецтва і вірних Української Греко-Католицької Церкви з приводу візити до Москви кардинала Вальтера Каспера

Дорогі у Христі!

Нещодавня візита кардинала Вальтера Каспера до Москви, під час якої також розглядалися справи нашої Церкви, зокрема визнання патріярхату УГКЦ, стала темою дискусій не тільки в нашій батьківщині, а й у цілому світі. Той факт, що обговорення справи внутрішнього розвитку нашої Церкви відбувалося не в Києві, Львові чи Римі, а в Москві – і, що головне, без нашої участи, – стривожив, а почасти й обурив багатьох греко-католиків. Бажаємо сказати декілька слів на цю тему, відповідаючи тим самим на численні запити наших вірних.

Перше, на чому хочемо наголосити, – ми повинні за будь-яких обставин зберегти розважливість і мудру налаштованість наших умів і сердець. Висновки, яких ми дійдемо, мають спиратися на всебічний і неупереджений аналіз реальних фактів. Пропозиції, які ми спрямуємо до зацікавлених сторін, мають містити не тільки слушну критику, а й позитивне бачення шляхів виходу з дуже непростого вузла протиріч. Переговори у Москві аж ніяк не перекреслюють той маґістральний курс на розбудову патріярхату, який випливає з рішень Синоду єпископів нашої Церкви. Цей шлях нами обрано давно, і він відображає виразну волю Божого народу нашої Церкви. Крім того, подія, що сталася, може мати й позитивні наслідки. Може статися, що загальна увага, яку привернула до себе згадана візита, послужить поштовхом до глибшого вивчення арґументів УГКЦ. І оскільки ніхто краще не представить нашу позицію, ніж ми самі, ми мусимо це зробити з ясним розумом і серцем, не затьмареним тривогою.

Ми твердо переконані у власній ідентичності. Особливість нашої Церкви полягає в тому, що, отримавши церковну формацію від Візантії, вона була і завжди прагнула бути у сопричасті з наступником святого апостола Петра, Єпископом Риму. Наші предки підкреслили це ще під час Берестейської унії наприкінці XVI століття. Українська Греко-Католицька Церква не тільки має багату й тривалу історію, що сягає часів Володимирового хрещення, а й зберігає і розвиває давню богословську, правову, духовну традицію, має свою завершену ієрархію. Згідно з церковним правом, Українська Греко-Католицька Церква є помісною Церквою, а не складовою частиною якоїсь іншої Церкви, тому й розвивається відповідно до своєї еклезіяльної природи.

В історії нашої Церкви було багато складних періодів, коли її бажали вигнати з рідної землі, коли заперечували право на її існування, коли хотіли фізично винищити чи так обмежити адміністративними заходами, щоб вона поступово зникала. Попри всі ці жорстокі заходи, ми вижили. Напевно, це Божа рука підтримувала нас у найгірші моменти історії і сьогодні дає нам можливість успішно розвиватися.

Одним з проявів цього розвитку, цього прагнення бути вповні собою, відродити всі необхідні елементи церковного буття є наше бажання бути визнаними як патріярхат. Це не примха сьогодення. Думка про патріярхат Київської Церкви сягає своїм корінням щонайменше XVI-XVII століть, коли далекоглядні церковні мужі бажали об'єднати всіх українців-християн в одній Церкві у формі патріярхату. Цей задум має цікаву історію: він з часом неможби занепадав, а потім знову чітко виявлявся. У 60-ті роки минулого століття на Другому Ватиканському Соборі його виразно озвучив святої пам'яті Патрярх Йосиф Сліпий, і відтоді аж до наших днів він не перестає розвиватися. І сьогодні ми, владики Києво-Галицької Митрополії УГКЦ, глибоко переконані в потребі такого устрою для зміцнення єдности Церкви і народу та належного їх розвитку. Цю позицію всі владики нашої Церкви висловили на Синоді у 2002 році, і сьогодні ми тільки очікуємо її визнання Святішим Отцем.

Святіший Отець Іван Павло II від початку свого понтифікату заступався за нашу Церкву і тим доводив, що вона близька його серцю. Ще за комуністичних часів на міжнародному форумі представники Римської Апостольської столиці за дорученням Папи обстоювали наше право на існування. За 10 років до святкування Тисячоліття Хрещення Київської Русі наші владики повідомили Святішого Отця про своє бажання відзначати цю дату. Він з великою радістю поблагословив цей намір і у відповідь на протест з боку представників Московського патріярхату листом від 1979 року підтвердив наше право на існування, – наше основне право. І пізніше, в 1988 році, Папа особисто взяв участь у наших святкуваннях, які в той час мусили відбуватися ще на території Риму. Після розпаду Совєтського Союзу Святіший Отець Іван Павло II привітав наших владик, які діяли в обставинах підпільної Церкви, і заохотив їх до її розбудови. І нещодавно, у 2001 році, незважаючи на різного роду протести, відвідав Україну і не раз звертався до нас зі своїм пастирським словом. Власне, за його дорученням у 2003 році кардинал Вальтер Каспер, який є відповідальним за зв'язки з християнськими некатолицькими Церквами, представив Московському патріярхатові справу нашої Церкви. Це був делікатний жест із боку Папи, адже про можливе визнання патріярхату УГКЦ Папа з чемности повідомив заздалегідь.

На жаль, відповіді, які надійшли з Московського патріярхату та від інших Православних Церков, містили часто вислови, які слід вважати неприпустимими у міжцерковному діялозі. Досить згадати твердження про те, що Римо-Католицька Церква мала б „поступово зменшувати присутність" нашої Церкви. Особистою образою для Святішого Отця прозвучали ультимативні попередження, які межують із шантажем, що в разі визнання Папою патріярхату УГКЦ будь-які можливі контакти між католиками і православними будуть перервані на довгі роки. Така реакція прикро вражає, оскільки засвідчує неготовність керівництва Православних Церков вирішувати історичні суперечності на підставі врахування законних потреб усіх зацікавлених сторін. Сподіваємося, що в майбутньому своє слово скажуть ті православні кола, які налаштовані на конструктивну співпрацю та порозуміння.

І все ж стверджувати, що законний розвиток Української Греко-Католицької Церкви не може бути предметом дипломатичних санкцій, – цього сьогодні замало. Нам треба спокійно і впевнено працювати над розвитком власної помісности, поглиблювати розуміння патріяршої структури, не зупиняючись виключно на зовнішніх її аспектах. Ми переконані, що патріярхальний устрій корисний і для нас, і для інших Православних Церков та Східних Католицьких Церков. Тільки будучи собою, тобто діючи як помісна Церква, ми зможемо гідно виконувати своє служіння для блага Вселенської Церкви. Проведення неупереджених, рівноправних і багатосторонніх переговорів щодо нормалізації міжцерковних стосунків, зокрема у питанні подальшого розвитку Східних Католицьких Церков, може дати новий імпульс для екуменізму партнерів, який буде несумісний з дискримінацією та замовчуваннями. Проте екуменізм, вартий своєї назви, не може зводитися до безконечних і виключно словесних стосунків, які легко піддаються під тимчасовий настрій. Він мусить проявлятися у конкретних і тривалих ділах, які засвідчують добру волю партнерів.

Патріярший статус Церкви – це не тільки декрет Синоду єпископів, підтверджений визнанням Святішого Отця. Цей статус – це передусім преображене життя Божого Народу, який усвідомлює свої нові обов'язки та відповідальності. З якоїсь точки зору, нинішні дискусії довкола патріярхату УГКЦ є знаком Святого Духа, що цей патріярхат ми повинні утверджувати у житті усієї Церкви. Проте в той же час життя Церкви – це Божа справа. Тому попри всі наші роздуми та зусилля ми мусимо покладати нашу надію на Господа. Звертаємось до Вас із щирим проханням про молитви і піст у цьому наміренні.

Благословення Господнє на Вас!

Від імені Синоду єпископів
Києво-Галицької Митрополії
+ Любомир
Львів, 1 березня 2004 року

УГКЦ гідно...

(Закінчення зі стор. 1)

ний настрій цієї Ради, загальну її тенденцію. Насправді це, здається, виглядає ще складніше, бо в колах близьких до Церкви журналістів поширюються чутки, що кардинал В. Каспер віддавна належить до тих представників Ватикану, які виступають проти визнання Ватиканом патріярхату УГКЦ. Іншими словами, це означає те саме, що свідомість кардинала не звільнилася від спадку сумнозвісної „остполітик", суть якої полягала в безуспішному, але безперервному намаганні Ватикану навернути Росію, і ради цього навернення він був готовий пожертвувати Українською Греко-Католицькою Церквою. Що ж, колись можна було хоч якось зрозуміти це бажання Ватикану, адже совєтська імперія займала одну шосту земної кулі і московське православ'я панувало на всій цій величезній території. Сьогодні Російська Церква, від якої відійшла УПЦ Київського патріярхату, вже не може бути предметом аж таких ревних стремлінь до навернення. І вже Ватикан по суті жертвує заради Росії не тільки УГКЦерквою, але й УПЦерквою Київського патріярхату. Чи може він при цьому бути певним, що чинить Боговгодне діло, потакаючи Москві в тому, що Україна, як і в імперські часи, – її „канонічна територія"? Пригнічує також те, що кардинал В. Каспер виявився нездатним висунути жодного поважного контрарґументу проти галасливої і голослівної підтримки Московського патріярха Алексія єрархами інших Православних Церков, хоч такі контрарґументи не тяжко було знайти. Натомість він сказав: „Ми повинні серйозно взяти до уваги арґументи усіх Православних Церков, бо не хочемо, щоб це привело до розриву наших стосунків з ними".

Отож загальна ситуація для УГКЦ – досить тривожна, принаймні є великі побоювання, що після московських переговорів терези у Ватикані схитнуться не в користь УГКЦ. Як сприймає ворожість московських православних братів і цю загалом ускладнену ситуацію Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир кардинал Гузар, якого під час Богослужень в українських католицьких церквах поминають, уживаючи термін „патріярх"?

В розмові у Ватикані з кореспондентом американської інформаційної аґенції „Католицька служба новин" (CNS) Синди Вуден 24 лютого Владика Любомир сказав: „Я не маю сумнівів в тому, що Святіший Отець хотів би проголосити патріярхат, але він також хоче продовжувати діялог з православними... Певна річ, ми проти того, щоб наш патріярхат був визнаний за рахунок утиску прав чи страждань інших... Ми не бажаємо, щоб наш патріярхат був кінцевим ударом проти єдности. Навпаки – ми будемо використовувати такий статус для рівноправної праці задля цієї єдности. Ми хочемо запевнити, що це не спричинить ніяких перешкод, однак мусить існувати ясний плян.... 'Не тепер' – це вже не може бути відповіддю", – підкреслив Патріярх Любомир, і в цих його словах відчувається здатність Української Греко-Католицької Церкви гідно прийняти наступний виклик історії.

Що цей виклик матиме ясну і рішучу відповідь, переконує вже перша реакція УГКЦеркви: 1 березня пресовий секретаріят Патріярха Любомира оприлюднив Звернення єпископів Києво-Галицької Митрополії до духовенства, чернецтва і вірних УГКЦ з приводу московської зустрічі і неґативних висловлювань кардинала В. Каспера та різних православних єрархів проти визнання патріярхату УГКЦ.

Текст Звернення засвідчує тверду, несхитну вірність провідників УГКЦеркви шляхові, початому Митрополитом Андреєм Шептицьким, продовженому Ісповідником Віри Патріярхом Йосифом і відповідально перейнятому Патріярхом Любомиром кардиналом Гузарем.

П.Ч.

Москва і Константинопіль бажають смерти УГКЦ

Як ми й передбачали (див. „Свободу" ч. 9. „Єдність Христової Церкви: дух чи буква?"), оприлюднені в Інтернет-мережі звернення Бартоломія II до Алексія II викликають жваві відгуки. Нижче друкуємо одного з наших довголітніх дописувачів думку Миколи Галіва.

Вселенський Патріярх Бартоломей у листі з 29 листопада 2003 року до Папи Івана-Павла II висловився проти патріярхату „Уніятської Церкви". Московська Патріярхія хоче, щоб Ватикан своїми руками ліквідував УГКЦеркву, чого не вдалось досягнути всемогутньому Кремлеві, Сталінові, при допомозі Московського патріярха. Лише в цьому випадку Московський патріярх Алексій буде ласкавий зустрітись з Папою Іваном-Павлом II. Така є мова Москви, якої все ще не збагнули навіть провідні західні екуменісти.

Ми свідомі того, що у Ватикані віють різні вітри, і не всі, на жаль, прихильні до нашої Церкви, яка протягом понад 400 років змагала і далі змагає до втілення Господнього слова, щоб усі були одно. УКГЦерква нікому не бажає смерти, ні ліквідації, але готова з усіма в любові співжити.

Московська патріярхія, вважаючи себе третім Римом, робить усе, щоб унеможливити визнання патріярхату УГКЦеркви, який був проголошений у 1975 році, у базиліці св. Петра у Римі. На жаль, Ватикан цього акту не визнав, але формально і не заперечив. Світлої пам'яті Патріярх Йосиф у своєму Завіщані написав: „Моліться, як до тепер, за Патріярха Києво-Галицького і всієї Руси, безіменного і ще не відомого! Прийде час, коли Всемогутній Господь пошле його нашій Церкві і об'явить його ім'я! Але наш патріярхат ми вже маємо!".

Але повернімось до змісту листа Вселенського Патріярха Бартоломея до Папи Івана-Павла II, написаного грецькою мовою, з якого подаємо уривки в українському перекладі. Заголовок листа такий: „Сьоме Патрірше послання до Папи Івана-Павла II у справі наміреня заснувати Уніятський Патріярхат в Україні (29 листопада 2003 року)".

Далі в тексті читаємо: „...Йдеться не про щось інше, а про Ваш намір заснувати Уніятський Патріярхат в Україні, про що сповістив Блаженнішому братові Московському Алексію Ваш кардинал Вальтер Каспер, а нам стало відомо про це від його Блаженства...

Ми з належною увагою і відповідним почуттям прочитали листа, що був надісланий 18 березня 2003 року до Константинопольської Патріярхії Блаженнішим Патріярхом Московським і всієї Росії Алексієм, і ознайомились із супровідним листом, надісланим до Відділу зовнішніх церковних зв'язків Святої Російської Церкви згаданим кардиналом Вальтером Каспером, президентом Папської ради, що займається справами єдности християн...

Читання цих листів опечалило нас дуже саме тому, що всупереч відомому Римо-Католицькій Церкві наставленню всіх Православних Церков щодо шляху і тактики Уніятської Церкви, що справедливо розглядається всіма як така, що ортодоксально суперечлива і неістинна, і яка така, що намірилась на відокремлення православної пастви від її Церкви і на приєднання православних до Римо-Католицької Церкви, остання замість того, щоб поступово зменшувати присутність Уніятської Церкви і послаблювати її діяльність, навпаки, шляхом утвердження Патріярхату підсилює цю Церкву і сприяє її зростанню у багатостраждальній Україні...

Для обґрунтування правильности такої виразно небратньої діяльности було організовано вивчення цього питання. Його результати вже згаданий кардинал надіслав (для ознайомлення) Блаженнішому Патріярхові Московському. Це дослідження, хоч і містить судження наукового характеру, виявляє незнання історії, а тому з історичного погляду неприйнятне. Воно піддає сумніву православний канонічний устрій через застосування вигаданих доказів, спрямованих на підривання авторитету Православної Святости нашої Церкви".

Можна подивляти Патріярха Бартоломея, який знає античну історію Христової Церкви, але чомусь не догледів Київської Церкви, що відмовилась від Царгородського верховенства, прийнявши Римське. Вимагати, щоб вона перестала існувати і що їй не належить патріярша гідність – це не укладається у християнські рамки. Маю зрозуміння для православного світу, що вони чомусь у першу чергу є православними, а щойно після – християни. Не Київська Церква, а грецька, точніше – Царгород посварився з Римом в 1054 році. Київські Владики були осторонь цих незгод, а пізніше, у 1595–96 роках, з доброї і непримушеної волі приєднались до Риму і визнали верховенство папи.

Патріярх Бартоломей, який у своєму Сьомому Посланні покликається на історію Церкви, повинен би знати, як Московська патріярхія, при державній допомозі, виганяла з Києва і знищувала на східніх землях України Київську Церкву, з'єднану з Римом. Й оцю Церкву, яка гідно витримала страшні випробування і є Церквою свого права (*Church sui iuris*), Константинопіль вимагає іґнорувати. Чи таке бажання є виявом християнських чеснот?

Знаємо, що з римського пня Західньої Латинської Церкви утворились Протестанська Церква у Німеччині, Англіканська Церква у Великій Британії й інші, але Римська Церква трактує їх як окремі Церкви, не вимагає і не чекає їхньої смерти, а навпаки, веде з ними діялог. Римо-Католицька Церква мала відвагу на II Вселенському Ватиканському соборі відмовитись від звинувачення євреїв у христовбивстві, засудила інквізицію й визнала помилкою наругу над ученим Галілеєм. У православному світі чогось подібного не зауважуємо. Тому що Патріярх Бартоломей спирається на факти давньої історії Церкви, то слід згадати історичний факт, що з упадком Візантії у 1453 році, яку здобули турки, Царгород втратив свою силу. Патріярхи стали залежними від турецької влади і більше дбали про матеріяльні, ніж богословські вартості. Становище царгородських патріярхів було складне, внаслідок того патріярхи часто мінялись. У XVII патріярхи мінялись 54 рази. Кирило Лукаріс був патріярхом 6 разів. Всі ці зміни вимагали коштів, якими Царгородська патріярхія не диспонувала. У цих справах подавала братню руку Московська патріярхія. Як це все звучить у світлі історії канонів перших вселенських соборів?

То ж краще залишім історію, не все вона світла, як нам бажається бачити. Сьогодні ми живемо в інших обставинах і в іншому часі, розв'язуймо проблеми не історично минулими зразками, а сучасними.

Апостольська столиця керується своїми законами. Коли ж ідеться про утворення патріярхату УГКЦ, то вона керується рішеннями II Вселенського Ватиканського Собору (1962–65), на якому було стверджено, що Католицькі Церкви східнього обряду керуються патріярхальним устроєм, і соборові отці вирішили, що належить утворити патріярхати у тих Церквах, коли зайде така потреба. Згідно з рішенням Собору, нові патріярхати мають право утворювати Вселенський собор або папа. Утворення папою патріярхату будь-якої Католицької Церкви східнього обряду не потребує згоди православних Церков.

Звичайно, позитивним було, що почався діялог між Католицькою і Православною Церквами. Ще Папа Павло VI і Вселенський Патріярх Атенагорис зреклися взаємних проклять і обнялися в поцілунку любови. Утворилась екуменічна комісія, якої завданням було обговорювати суперечливі богословські питання.

Ця комісія ще на зустрічі у Фрайсіґу, Німеччина, обговорювала богословські питання. Але вже на зустрічі у Баламанді зайшла мова про унійні Церкви – що унійна спроба нібито „не виправдала себе". Чергова зустріч у Балтиморі продовжувала ту саму унійну тему і не принесла ніяких вислідів. Говорили про Церкви, представників яких не запрошувано. Про нас, але без нас.

Якщо унійний зразок не вдався на Фльорентійському Соборі, на якому позитивну ролю відіграв Київський Митрополит Ісидор, то проти було кілька греків, але до унії переважно не допустили турки. Берестейська Унія була вдалою і є живою донині, а московські і константинопольскі екуменісти бажають її у землю закопати.

Екуменізм не може бути диктатом будь-якої конфесії. Жодна релігійна конфесія не може заперечувати існування будь-якої Церкви. Навіть секулярний світ уже давно викинув цю практику, за вийнятком Москви, яка всіма силами душить Чечню, щоб вона перестала бути сама собою, а Московська патріярхія „по християнськи" це благословить!

У „Завіщенні" Патріярх Йосиф сказав: „Але наш патріярхат ми вже маємо!" Пам'ятаймо про це і діймо відповідно до цих ясних слів.

У справі патріярхату будьмо солідарними

Зі звернення СКУ до українських громад

...Світовий Конгрес Українців вважає, що Московський патріярхат є прямим ворогом українських християн та українського народу. Ми не можемо прийняти спроби Апостольської столиці вгодити Московському Патріярхату, при цьому нехтуючи духовними потребами і справедливими прагненями Української Католицької Церкви. *Виглядає*, що підхід Ватикану до цієї справи є або наївним, або нещирим.

Хоч ставлення інших Православних Церков нас не дивує, все ж таки воно нас турбує. Беручи до уваги особливі взаємини, які існують між багатьма українськими православними християнами і *Вселенським* патріярхатом, ми сподівалися б, що Патріярх Бартоломей повинен був втриматися з висловленням своєї опінії, бо це є внутрішня справа українців...

Ми віримо, що сьогодні для всіх українців світу дуже *важливо* виявити свою єдність і цілеспрямованість. Українські католицькі ієрархи повинні ще раз звернутися до Святішого Отця і надалі виявляти своє незадоволення відносно такого трактування українців католиків. Українські вірні всіх віросповідань повинні звернутися до Вселенського патріярха, щоб *він* не втручався в цю справу. Завершуючи сказане, українці-християни в Грузії, Сербії, Румунії, Болгарії, Греції, Польщі, Чеській Республіці, Словаччині та Америці повинні манiфестувати своє незадоволення перед православними патріярхами і первоієрархами у своїх країнах.

Українці - християни повинні виявити свою солідарність в цій справі. Віками ми були поділені та пригноблені чужими режимами. Навіть сьогодні наші Церкви оточені чужинцями та ворогами, які вирішують нашу долю. Заманіфестуймо свою відданість нашим братам і сестрам-християнам рішуче і об'єднано.

За Світовий Конгрес Українців:
Аскольд Лозинський,
президент,
Віктор Педенко,
генеральний секретар
2 березня 2004 р.

Спеціяльний випуск журналу „Наше життя" – ілюстрована енциклопедія Великого голоду

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Від перших вісток про Великий голод 1932-33 років в Україні закордонні українські жіночі організації почали бити на сполох, намагаючись привернути увагу світу до геноциду. Жінки також заходилися організовувати практичну допомогу голодуючим. „Свобода" в 2003 році вмістила докладні розповіді голови СУА Ірени Куровицької про діяльність жіноцтва у цій площині, передрукувала з 1933 року статтю Мілени Рудницької „Боротьба за правду про Великий голод" (31 жовтня 2003 р.), інші матеріяли. Тим часом Головна управа СУА на чолі з діяльною Іреною Куровицькою і редакція жіночого часопису „Наше життя", яку очолює Ірена Чабан, підготували спеціяльний випуск журналу, присвячений трагедії України. На його обкладинці двома мовами подано присвяту – „Пам'яті жертв Голодомору в Україні присвячуємо". На обкладинках також вміщено скульптури Роксолани Кардиналовської, створені як частини пам'ятника жертвам Голодомору (проєкт пам'ятника спонзорував Мар'ян Коць зі США),

У вступному слові „Акція Союзу Українок Америки під час Великого голоду в Україні" (подано двома мовами) проф. Тарас Гунчак розповів про документальні багатства архіву СУА, які передають жахіття біди в Україні і намагання жіноцтва ту біду применшити. На жаль, численні звертання українок не зустріли підтримки, їм делікатно відмовили у наданні допомоги Україні Американський Червоний Хрест, кілька конґресменів, працівники федерального уряду. Але мета була досягнута – вістки про голод пішли світом і змусили багатьох пильніше придивитися до подій в Україні.

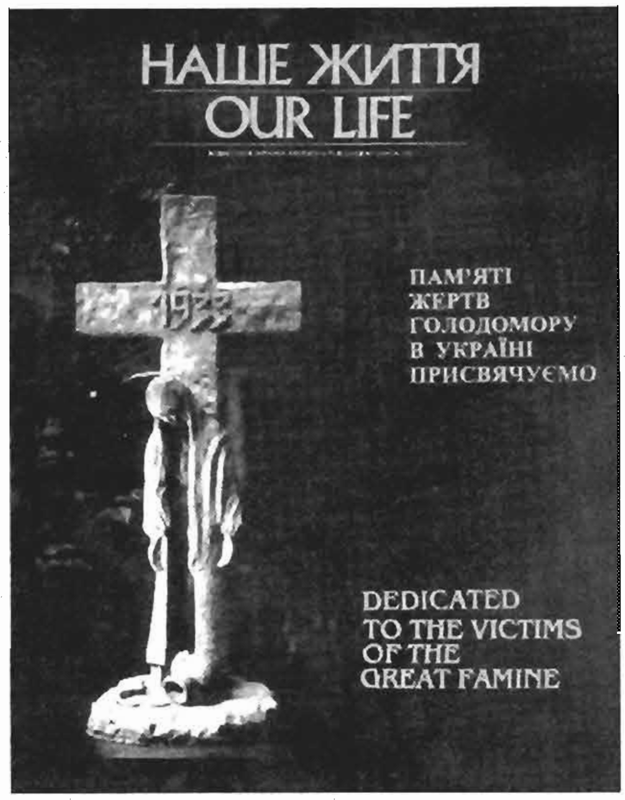
В часописі наведено витяг з Ювілейної книжки СУА (1925-1940), присвячений діяльності СУА з питань Голодомору в Україні. Далі на 60 сторінках видання подано в факсимільні копії публікацій, документів, листів з архіву СУА. Серед них є звернення до всіх жінок світу, яке підписали у Львові, у вересні 1933 року, Мілена Рудницька та Ірина Лунева, листи головного редактора „Свободи" Луки Мишуги від 2 грудня 1933 року і Головного предсідника УНСоюзу Миколи Мурашка від 4 грудня 1933 року, численних урядовців США, резолюція Конґресу США від 28 травня 1934 року, банківські документи і листи, які підтверджують отримання допомоги голодуючим в Україні, що надсилалася на адреси приватних довірених осіб.

У виданні спеціяльного випуску часопису „Наше життя" допомогла Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч" в Ню-Йорку, до його друкування доклали хисту і праці друкарі підприємства „Компютопрінт" в Кліфтоні, Н. Дж.

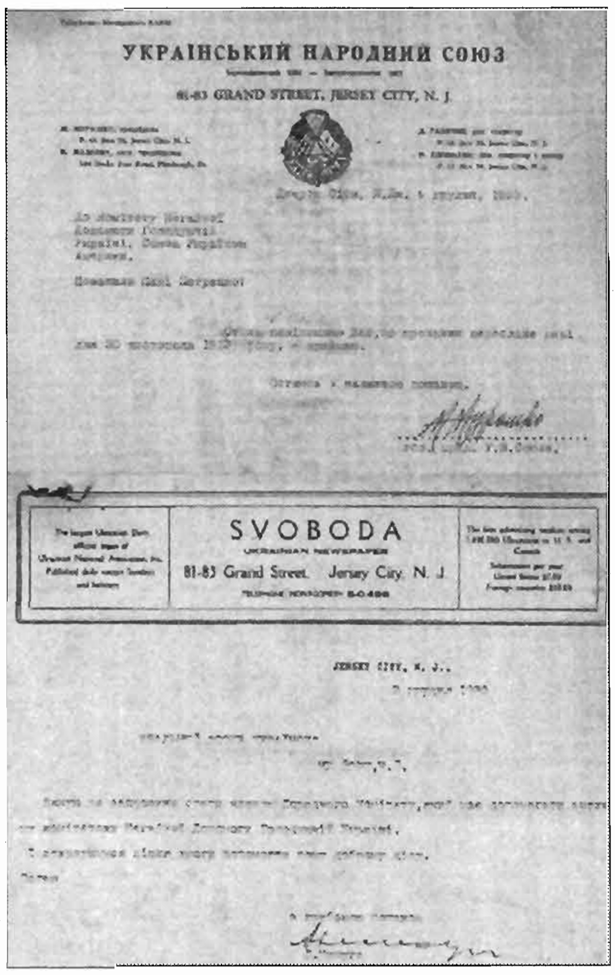
Управа СУА і редакція часопису виконали велику працю, яка на багато років служитиме усім, хто вивчатиме історію Великого голоду в Україні 1932-33 років і відлуння цієї трагедії за межами України і їм за це – вдячність і шана.

З питань придбання цього числа „Нашого життя" (його можна придбати за 10 дол.) можна звернутися до Управи СУА і редакції журналу на адресу: 203 Second Ave., New York, NY 10003. Телефон-факс: (212) 982-2889.

Л. Хмельковський

Обкладинка журналу „Наше життя".

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

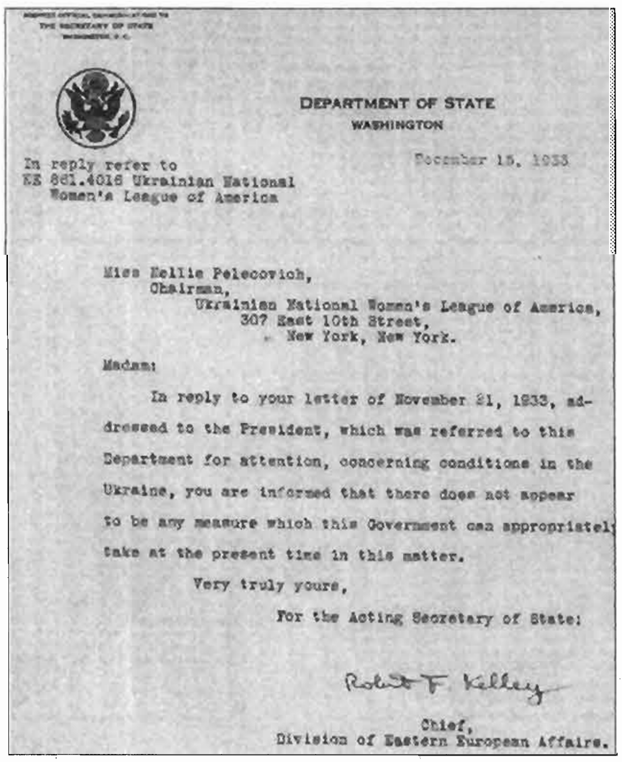
81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

SVOBODA

UKRAINIAN NEWSPAPER

81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Грудень 1933 р. Листи Головного предсідника УНСоюзу М. Мурашка (вгорі) і головного редактора „Свободи" Л. Мишуги.

DEPARTMENT OF STATE
WASHINGTON

In reply refer to
EE 861.4016 Ukrainian National
Women's League of America

December 15, 1933

Miss Nellie Pelecovich,
Chairman,
Ukrainian National Women's League of America,
307 East 10th Street,
New York, New York.

Madam:

In reply to your letter of November 21, 1933, addressed to the President, which was referred to this Department for attention, concerning conditions in the Ukraine, you are informed that there does not appear to be any measure which this Government can appropriately take at the present time in this matter.

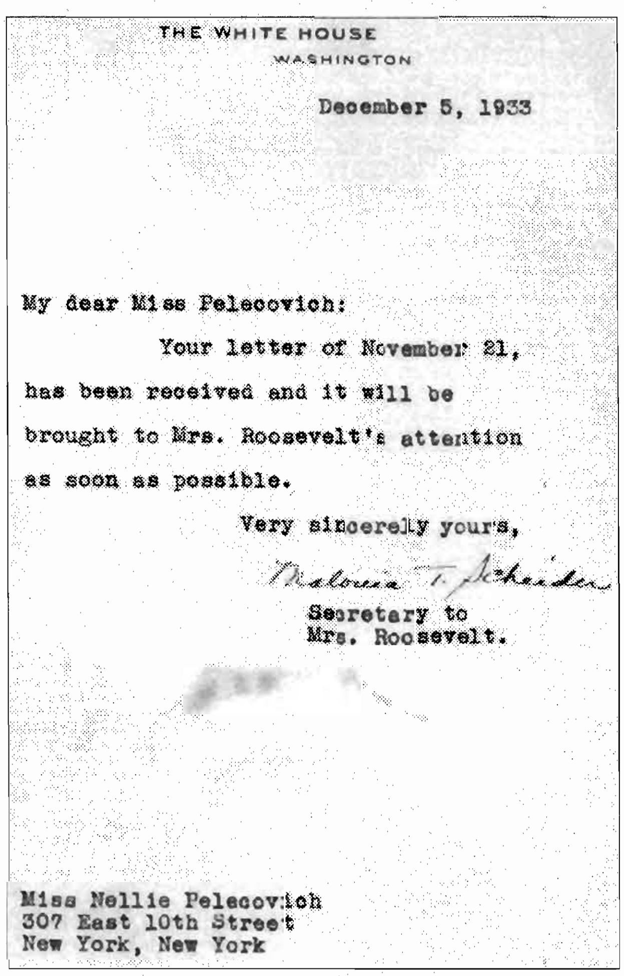
Very truly yours,

For the Acting Secretary of State:

Robert F. Kelley

Chief,
Division of Eastern European Affairs.

15 грудня 1933 р. Лист з Державного департаменту США до СУА.

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

December 5, 1933

My dear Miss Pelecovich:

Your letter of November 21, has been received and it will be brought to Mrs. Roosevelt's attention as soon as possible.

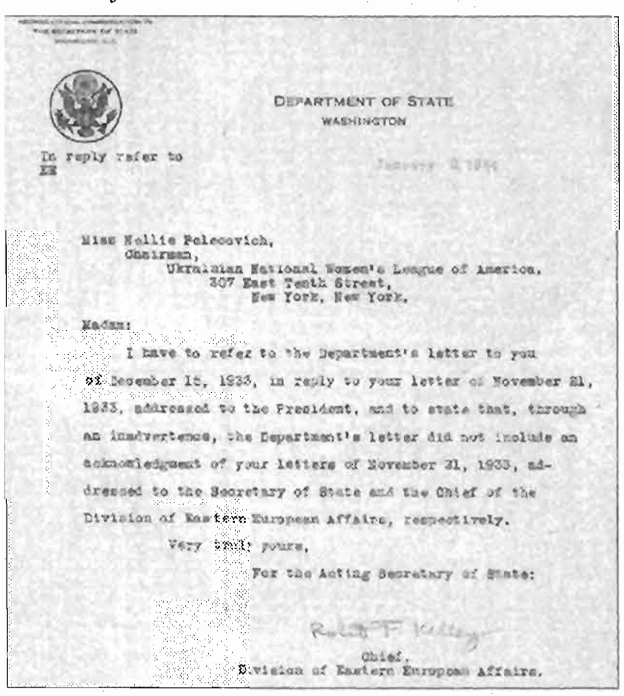
Very sincerely yours,

Malvina T. Scheider

Secretary to
Mrs. Roosevelt.

Miss Nellie Pelecovich
307 East 10th Street
New York, New York

5 грудня 1933 р. Лист до СУА від особистого секретаря Елеонори Рузвельт.

DEPARTMENT OF STATE
WASHINGTON

In reply refer to
EE

Miss Nellie Pelecovich,
Chairman,
Ukrainian National Women's League of America,
307 East Tenth Street,
New York, New York.

Madam:

I have to refer to the Department's letter to you of December 15, 1933, in reply to your letter of November 21, 1933, addressed to the President, and to state that, through an inadvertence, the Department's letter did not include an acknowledgment of your letters of November 21, 1933, addressed to the Secretary of State and the Chief of the Division of Eastern European Affairs, respectively.

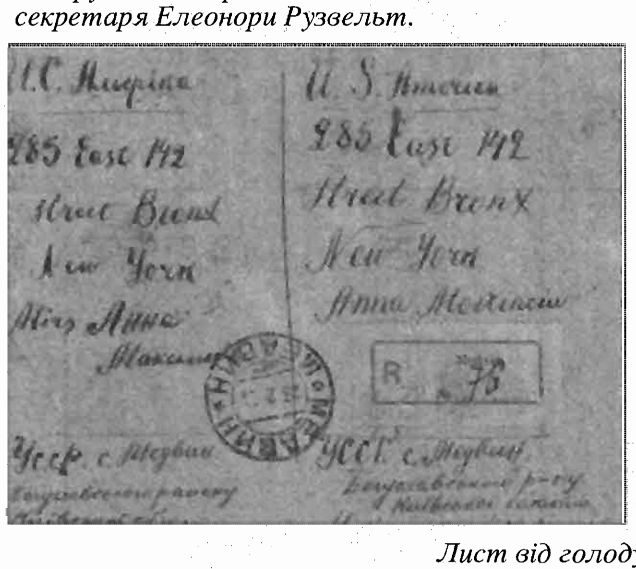
Very truly yours,

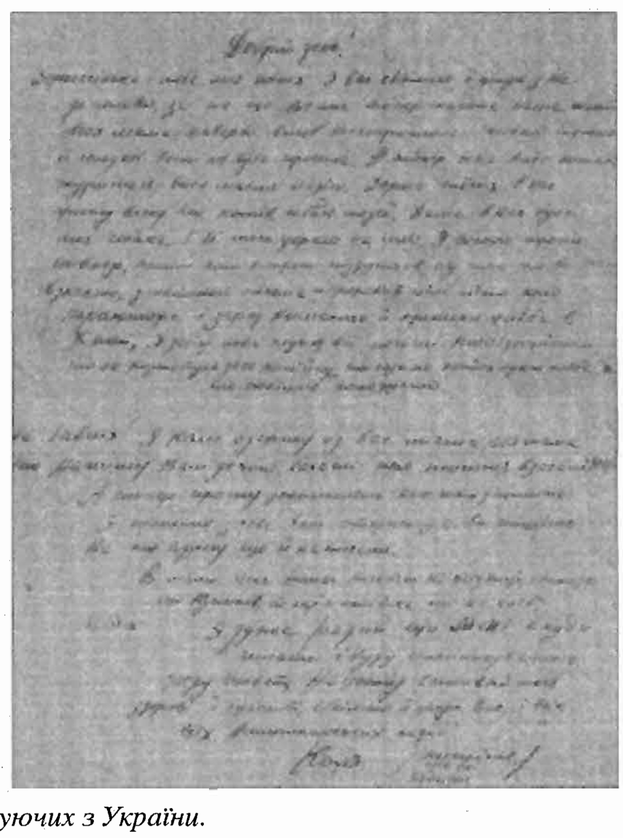
For the Acting Secretary of State:

Robert F. Kelley

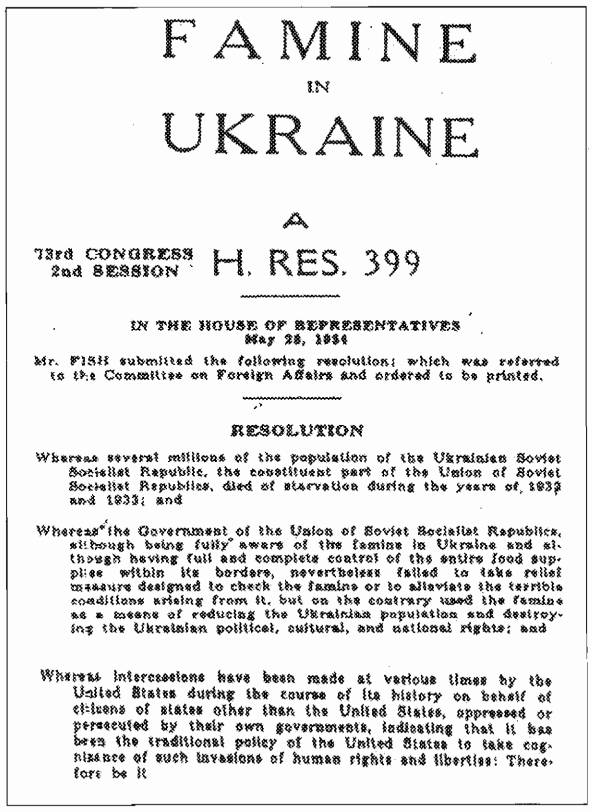
Chief,
Division of Eastern European Affairs.

2 січня 1933 р. Лист до СУА з Державного департаменту США.

Лист від голодуючих з України.

FAMINE IN UKRAINE

73rd CONGRESS 2nd SESSION H. RES. 399

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
May 28, 1934

Mr. FISH submitted the following resolution; which was referred to the Committee on Foreign Affairs and ordered to be printed.

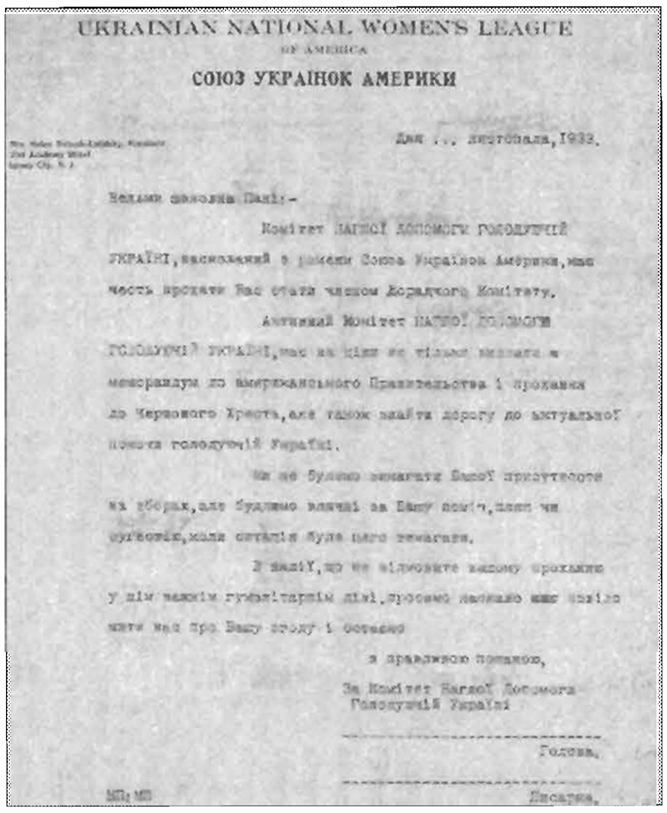
RESOLUTION

Whereas several millions of the population of the Ukrainian Soviet Socialist Republic, the constituent part of the Union of Soviet Socialist Republics, died of starvation during the years of 1932 and 1933; and

Whereas the Government of the Union of Soviet Socialist Republics, although being fully aware of the famine in Ukraine and although having full and complete control of the entire food supplies within its borders, nevertheless failed to take relief measure designed to check the famine or to alleviate the terrible conditions arising from it, but on the contrary used the famine as a means of reducing the Ukrainian population and destroying the Ukrainian political, cultural, and national rights; and

Whereas intercessions have been made at various times by the United States during the course of its history on behalf of citizens of states other than the United States, oppressed or persecuted by their own governments, indicating that it has been the traditional policy of the United States to take cognizance of such invasions of human rights and liberties: Therefore be it

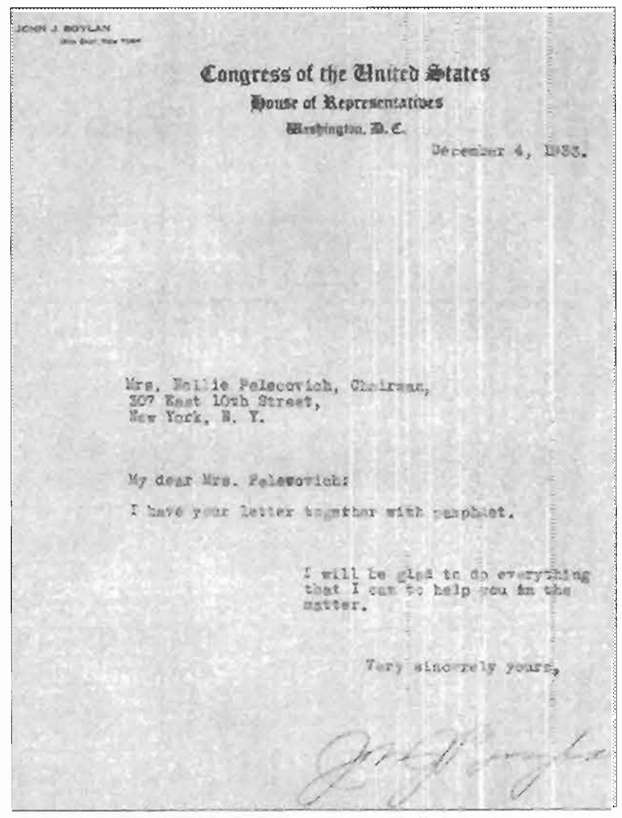
28 травня 1934 р. Декларація Палати Представників Конґресу США.

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

1 грудня 1933 р. Лист СУА зі закликом допомогти голодним в Україні.

JOHN J. BOYLAN

Congress of the United States
House of Representatives
Washington, D.C.

December 4, 1933.

Mrs. Nellie Pelecovich, Chairman,
307 East 10th Street,
New York, N. Y.

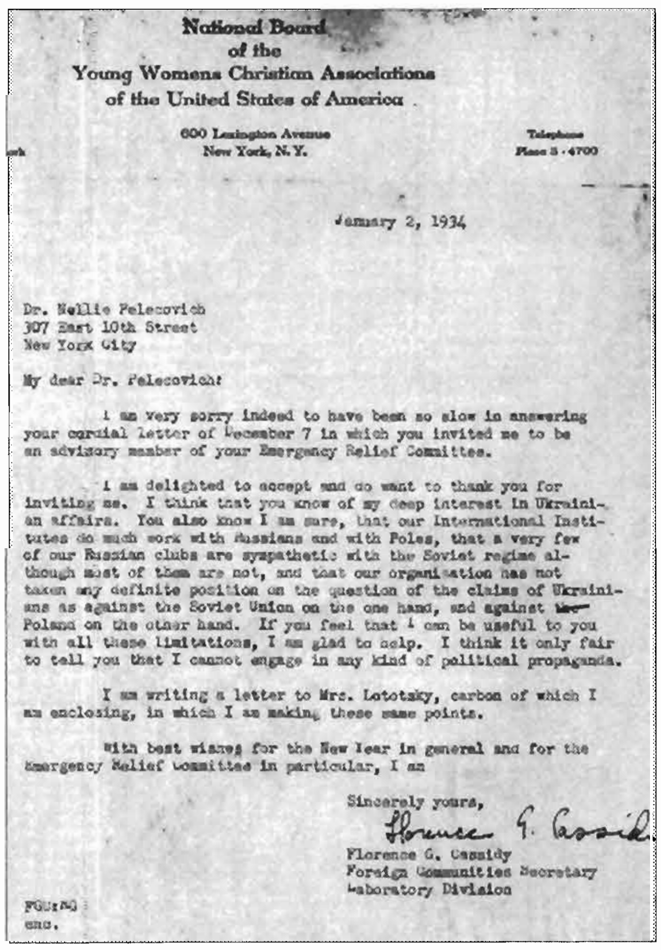
My dear Mrs. Pelecovich:

I have your letter together with pamphlet.

I will be glad to do everything that I can to help you in the matter.

Very sincerely yours,

4 грудня 1933 р. Лист до СУА з Палати Представників.

National Board of the Young Womens Christian Associations of the United States of America

600 Lexington Avenue
New York, N.Y.

Telephone
Plaza 3-4700

January 2, 1934

Dr. Nellie Pelecovich
307 East 10th Street
New York City

My dear Dr. Pelecovich:

I am very sorry indeed to have been so slow in answering your cordial letter of December 7 in which you invited me to be an advisory member of your Emergency Relief Committee.

I am delighted to accept and do want to thank you for inviting me. I think that you know of my deep interest in Ukrainian affairs. You also know I am sure, that our International Institutes do much work with Russians and with Poles, that a very few of our Russian clubs are sympathetic with the Soviet regime although most of them are not, and that our organization has not taken any definite position on the question of the claims of Ukrainians as against the Soviet Union on the one hand, and against ~~the~~ Poland on the other hand. If you feel that I can be useful to you with all these limitations, I am glad to help. I think it only fair to tell you that I cannot engage in any kind of political propaganda.

I am writing a letter to Mrs. Lototsky, carbon of which I am enclosing, in which I am making these same points.

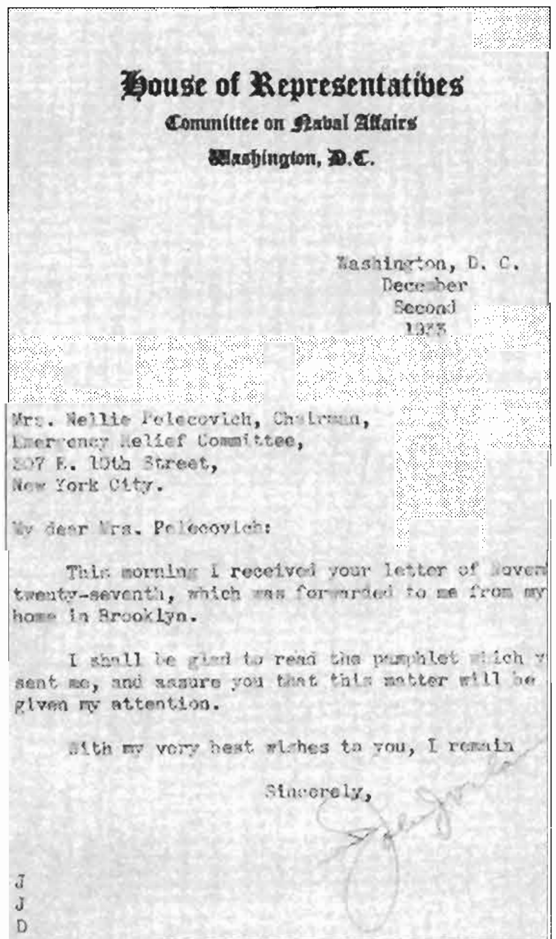
With best wishes for the New Year in general and for the Emergency Relief Committee in particular, I am

Sincerely yours,

Florence G. Cassidy
Foreign Communities Secretary
Laboratory Division

FGC:MG
enc.

2 січня 1933 р. Лист від Національної ради Асоціяції молодих християнських жінок США до СУА.

House of Representatives
Committee on Naval Affairs
Washington, D.C.

Washington, D. C.
December
Second
1933

Mrs. Nellie Pelecovich, Chairman,
Emergency Relief Committee,
307 E. 10th Street,
New York City.

My dear Mrs. Pelecovich:

This morning I received your letter of November twenty-seventh, which was forwarded to me from my home in Brooklyn.

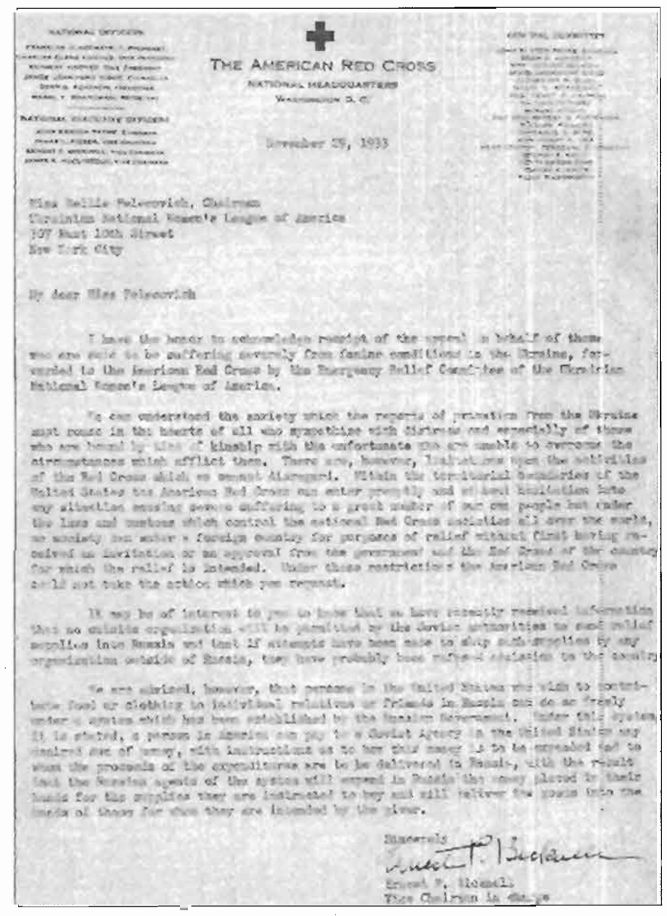
I shall be glad to read the pamphlet which you sent me, and assure you that this matter will be given my attention.

With my very best wishes to you, I remain

Sincerely,

J
J
D

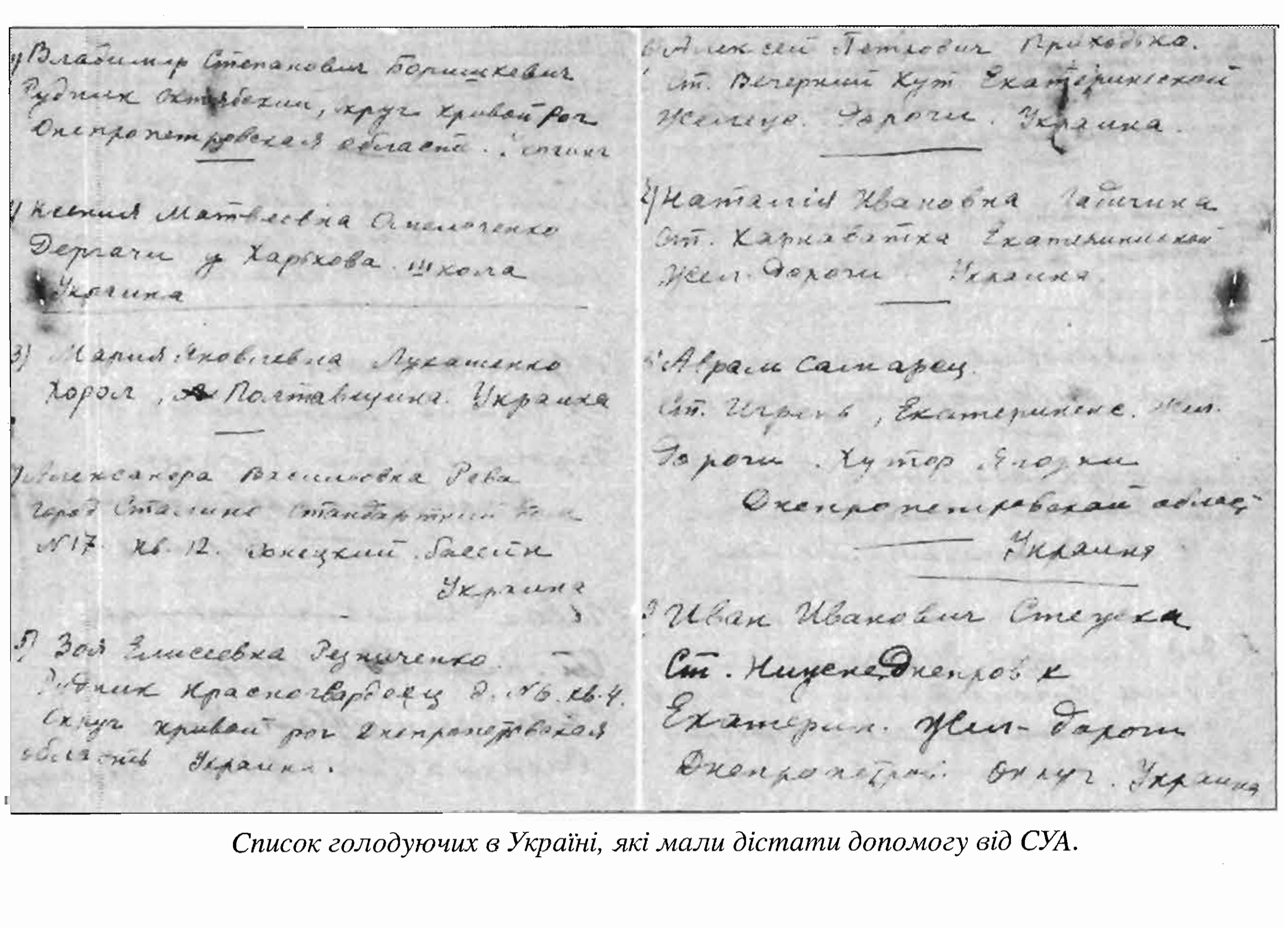
2 грудня 1933 р. Лист до СУА з Палати Представників.

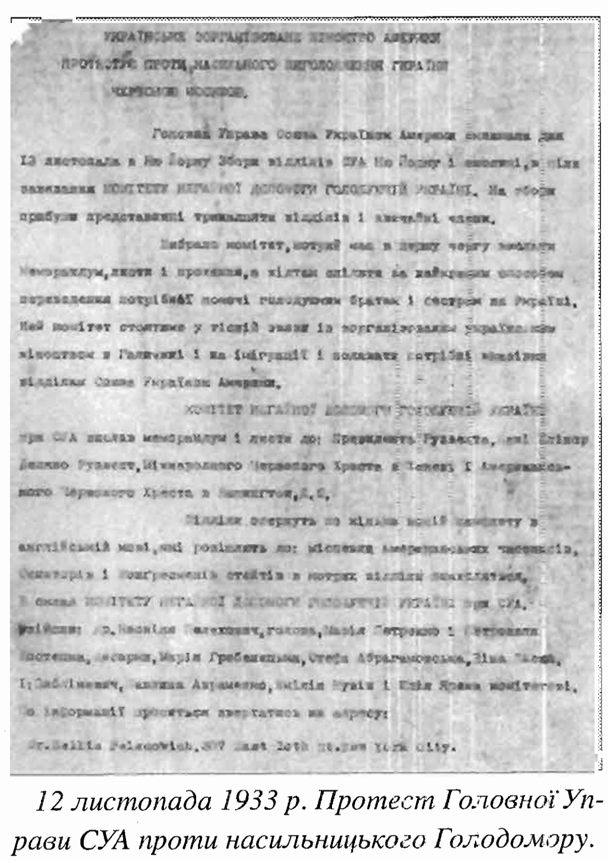
THE AMERICAN RED CROSS
NATIONAL HEADQUARTERS
WASHINGTON, D. C.

November 29, 1933

29 листопада 1933 р. Лист до СУА від Американського Червоного Хреста з відмовою подавати допомогу голодуючій Україні.

Список голодуючих в Україні, які мали дістати допомогу від СУА.

12 листопада 1933 р. Протест Головної Управи СУА проти насильницького Голодомору.

ФІЛАТЕЛІЯ

На марці – Тернопільська область

Видавництво „Марка України" 3 березня ввело в обіг нову поштову марку серії „Області України". Нова мініятюра присвячена Тернопільській області. Автор – Олександер Калмиков. Номінал марки – 45 копійок, наклад 150 тисяч примірників. На марці відтворено храми Почаївської Лаври і Зарваниці.

Почаївська Лавра вперше згадується в 1527 році. У 1675 році турецька облога відступила від монастиря завдяки чудотворній іконі Матері Божої (цій події присвячена відома пісня „Ой, зійшла зоря вечоровая").

Зарваниця – село над Стрипою, місце традиційних греко-католицьких прощ до чудотвортної ікони Богоматері, які відродилися в незалежній Україні.

Система призначення візових співбесід переходить на електронний формат

КИЇВ. – Починаючи з 15 березня 2004 року, Консульський відділ Посольства США прийматиме запити про призначення співбесід на отримання неіміграційних віз, надіслані лише через систему „он-лайн" або електронною поштою.

Запити про призначення співбесід, надіслані листами та факсом, після 15 березня не прийматимуться. „Переваги такої системи призначення співбесід для осіб, які звертаються за отриманням неіміграційних віз (надалі – „аплікханти") США, є значними, – повідомила Генеральний консул Посольства США Мері-Кей Карлсон. – Апліканти не лише матимуть змогу швидше призначати співбесіди, – надійність та ефективність електронних систем ґарантуватиме вчасне повідомлення аплікантів про призначені їм співбесіди".

Нова система дасть змогу уникнути затримок, притаманних звичайній поштовій системі, що, в свою чергу, дозволить аплікантам призначати візові співбесіди на зручні для них дати та час.

Користуючись новою системою, апліканти матимуть більше можливостей вибрати серед наявних вільних дат саме ту дату співбесіди, яка їм підходить. Для того, щоб призначити дату співбесіди на отримання неіміграційної візи, апліканти або особи, які діють від їхнього імені, повинні заповнити форму електронного запиту про призначення співбесіди „он-лайн", яка знаходиться на „веб-сайті": http://usembassy.kiev.ua/visa-appointment або надіслати повідомлення електронною поштою на адресу: appointkiev@state.gov.

Рідні або друзі також можуть надіслати від імені аплікантів запит про призначення співбесіди і потім повідомити їх про дату та час призначеної співбесіди. Співбесіда на отримання неіміграційної візи буде призначена на першу вільну дату або, за бажанням апліканта, на будь-яку іншу дату, яка є вільною.

Повідомлення про призначену дату та час співбесіди буде надіслано аплікантові протягом двох робочих днів. Оскільки кількість візових співбесід кожного дня є обмеженою, Консульський відділ не завжди зможе надавати для співбесіди ту дату та час, про які просить аплікант, особливо у надто напружені сезони. У таких випадках Консульський відділ зв'яжеться з аплікантом і визначить дату та час співбесіди, зручні для апліканта.

В Україні доступ в Інтернет можливий в Інтернет-кафе, бібліотеках, поштових відділеннях і багатьох інших місцях. Відділом преси, освіти та культури Посольства США у громадських бібліотеках України було відкрито 71 Інтернет-центр у рамках Проєкту „Інтернет для читачів громадських бібліотек" (Library Electronic Access Project-LEAP). Ці центри фінансуються урядом США і надають громадськості можливість безкоштовного доступу в Інтернет.
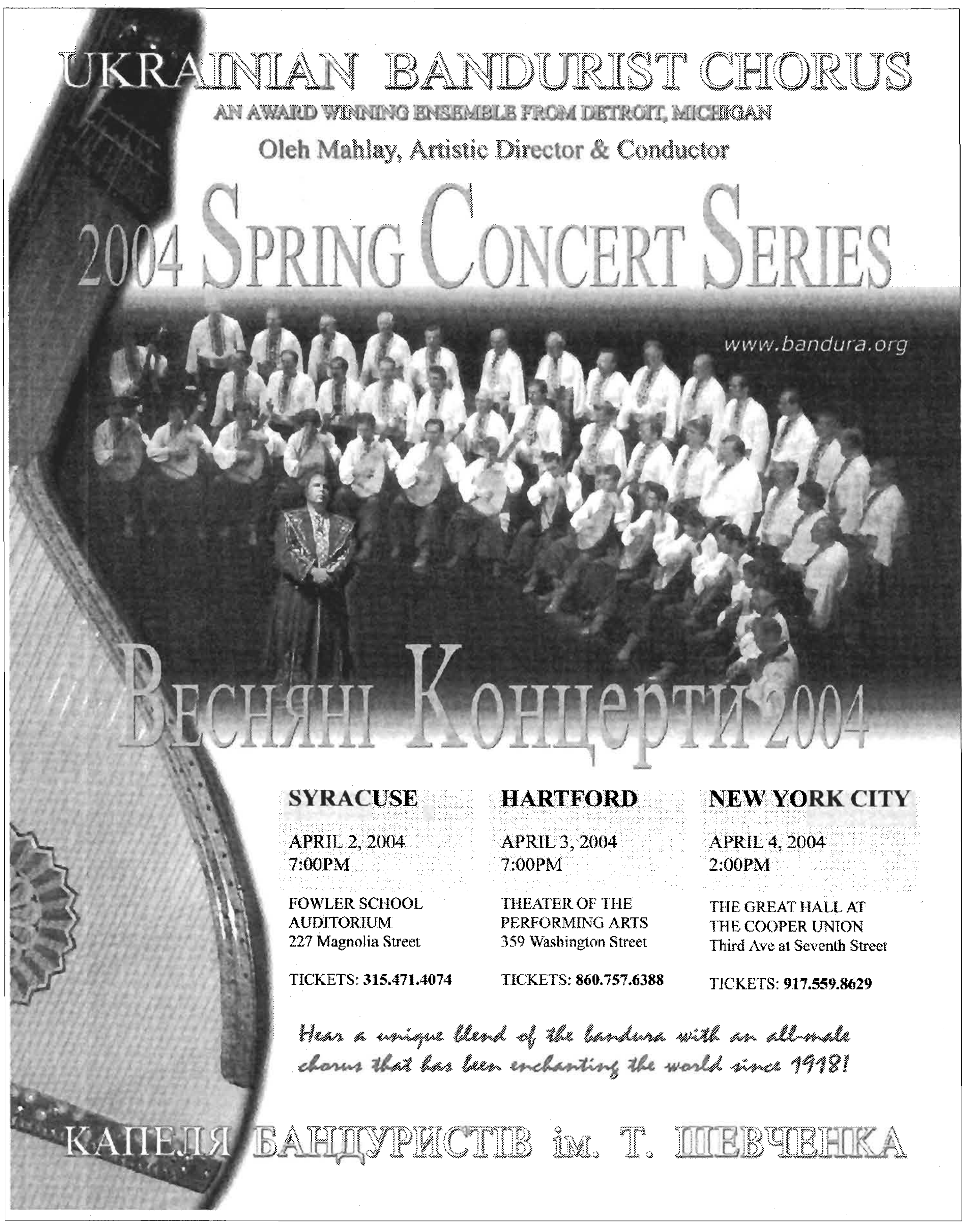
Список таких центрів можна знайти на веб-сайті Посольства http://usembassy.kiev.ua/irc-leap. Програма розширення доступу та навчання в Інтернет (IATP), яка також фінансується урядом США, підтримує 25 центрів безкоштовного доступу в Інтернет по всій Україні. Розташування цих центрів можна знайти на http://iatp.org.ua.

Візові співбесіди проводяться у Консульському відділі Посольства США з понеділка по четвер з 8:15 до 10:30. Консульський відділ не працює у дні українських та американських свят, а також останнього робочого дня кожного місяця.

Просимо зауважити, що дана система призначення співбесід поширюється лише на співбесіди для отримання неіміграційних віз. Для того, щоб отримати співбесіду або інформацію стосовно іміграційних віз наречених, віз чоловіка/дружини або інших типів іміграційних віз, просимо звертатися до Відділу іміграційних віз Посольства США за адресою: ivkiev@state.gov.

Особи, які звертаються за отриманням іміграційних віз, можуть отримати детальну інформацію на „веб-сайті" Посольства: http://usembassy.kiev.ua.

Посольство США в Україні

Скрипить...

(Закінчення зі стор. 3)

Група професіоналістів назвала одну зі своїх щорічних конференцій, „Україна на роздоріжжі". Так що можна вважати, що Україна постійно на роздоріжжі. І тут напрошується вислів леґендарного бейзболіста Йоґі Бери: „Коли дійдеш до роздоріжжя – бери його".

Замість розводити руками і повторювати за Президентом Леонідом Кравчуком – „маємо те що маємо", нам треба б підкреслити те позитивне, що маємо – і то тут, у США, і в Україні. Тут маємо виборців, які можуть і повинні зактивізуватися у виборчих кампаніях усіх рівнів, від місцевих шкільних рад до конґресових, не забуваючи про профспілкові і корпоративні. (Варто пам'ятати, що одна з найбільших корпорацій у світі, „Крафт Фудс", діє в Україні). В Україні маємо що подивляти і наголошувати в розмовах з нашими американськими співгромадянами і членами Конґресу, і якомога менше співати в унісон з недругами України, які не перестають шукати неґативних явищ.

Живучи постійно в Україні протягом останніх років, я мав нагоду зустріти десятки людей неукраїнського походження, які мало що знали про Україну, приїхали туди на пів року, на рік і довше, і захопились нею, навіть закохалися в неї. Тут я маю на увазі американців, які жили не тільки в Києві чи Львові, але в Миколаєві, Херсоні, Запоріжжі, Донецьку, Горлівці, Тернополі. Вони стали промоторами цих міст і їх мешканців. (А що вже й говорити про таких, як ті два шведи, які в Херсонщині з нуля розвинули широку харчову промисловість під маркою „Чумак"). Тому, я гадаю, нам треба пильно стежити за всім, що діється в Україні, добре розуміти все і „скрипіти", наголошуючи на позитивах.

І ще треба „скрипіти" про якість і ефективність американських програм допомоги Україні. Серед них є різні – і дуже ефективні, і такі, яких головною ціллю є утримувати організацію, яка відає даною програмою, хоч програма непридатна для України. І тут ми, платники податків, маємо обов'язок „скрипіти" про неефективні програми, щоб обмежена кількість „дьогтю" дісталась тим, які можуть похвалитись позитивними результатами.

Шевченкові...

(Закінчення зі стор. 9)

Регочеться, що Йванами
Обох буде звати!

Один близнюк, якого Шевченко порівнює до Ґонти, – це національно свідомий українець, що „розпустить правду й волю по всій Україні". Протилежний тип – вислужник, яничар:

Другий буде... оце вже наш!..
Катам помагати.

Звернім увагу на слова-символи, що їх уживає Тарас Шевченко. „Сміятися і ридати" – це вияв глибокого психопатологічного, як тепер кажуть стресу. Немов у стані божевільного приступу, „невісна мати" (тут можна розуміти мати-Україну) регочеться, що обох близнюків буде називати Іванами. Слово „реготатися" в даному контексті має також неґативне забарвлення – в противазі до слова „сміятися", що звичайно висловлює позитивний афект.

А який багатомовний вислів „оце вже наш". В трагічній історії України поняття „наші" мало різний зміст. Перед Другою світовою війною поляки в Західній Україні називали опортуністів „почцівими русінами", а українці називали вислужників „хрунями". За часів Радянської України були в нас типи „малоросів", „хахлів" чи просто „сексотів" з українським прізвищами, що знущалися над свідомими українцями і політичними в'язнями. Причини формування національної психіки складні, і тут треба взяти до уваги геополітичне положення, збірну підсвідомість, збірні історичні випробування. Психолог Богдан Цимбалістий вважав неґативну сторінку нашої вдачі вислідом „тавра бездержавності". Протягом історії, починаючи від скитів і донині, само географічне положення ставило Україну на перехресть культурних, політичних і церковних впливів. Українська духовість перебувала „на грані двох світів" – такою її досліджували в минулому відомі науковці, автори і письменники, згадати б хоча Юліяна Вассияна, Юрія Липу, Івана Мірчука, Володимира Янева.

Навіть сьогодні Україна вагається поміж европейськими і евроазійськими впливами. В церковній ділянці Росія намагається за всяку ціну втримати вплив в Україні Московського патріярхату та продовжувати відому „остполітік" – самозрозуміло, ціною Української Греко-Католицької Церкви. Характеристичними для сучасної геополітичної ситуації України можуть бути слова Президента Леоніда Кучми. Коментуючи події в Грузії, котрі довели до відмови Е. Шеварнадзе від влади, Л. Кучма сказав, що „українці" – це не грузини". У цьому контексті можна б також, на жаль, додати, що українці – не чеченці і не естонці. Пригадаймо собі, як кілька років тому Росія зажадала від Естонії відшкодування в мільярдах долярів. Відповіддю естонського уряду було домагання ще більшого відшкодування від Росії за шкоди, заподіяні Естонії. Чи український уряд міг би спромогтися на такий жест, щоб зажадати від Росії відшкодування за мільйонові жертви Голодомору 1932–33 років?

Роздвоєння нашої психіки вкорінилося так глибоко, що деякі українці дотепер не можуть зрозуміти, що Українська Повстанська Армія боролася проти Радянського Союзу, бо усвідомлювала його перемогу над Німеччиною як поновну окупацію українських земель Москвою. Така настанова може, до певної міри пояснити, чому сьогодні, тринадцять років після проголошення незалежности України, Верховна Рада все ще не визнала Українську Повстанську Армію як одну з воюючих сторін.

Сьогодні на шляху до повної незалежности, не тільки політичної і економічної, але також духовної, потрібно, щоб молоде покоління докорінно переосмислило такі поняття, як „рідний", „батьківщина" і „вітчизна". Як відомо, метою радянського виховання було виховати людину для якої поняття „вітчизна" було б підсвідомо поєднане з поняттям „Радянський Союз".

Століттями Москва намагалася затерти різницю поміж Україною і Росією, геноцидом, лінґвіцидом і етноцидом знищуючи Україну як націю.

Сьогодні Україна росте і розвивається, і молоде покоління розуміє, що любов до свого не означає ненависть до чужого, одначе суттєвим є зрозуміти, що є своє, а що – чуже. Національна свідомість допоможе затерти різницю між „двома Іванами", коли всі українці зрозуміють, що для них є одна рідна мова – українська, і одна батьківщина-вітчизна – Україна.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Піяністка-солістка Юліяна Осінчук виступатиме на Алясці

Юліяна Осінчук

АНКОРИДЖ, Аляска. – Тут 6 березня відбудеться великий концерт, головною точкою якого буде світова прем'єра твору композитора з Аляски Філа Мангера у виконанні солістки Юліяни Осінчук, у супроводі симфонічної оркестри Анкориджу. В організації цього концерту взяли також участь члени клюбу „Мюзіка Нова", який має за завдання пропаґувати симфонічну музику саме на Алясці. До свого нового твору композитор Ф. Манґер завважив, що „клясична музика – це немов джерело. Коли немає допливу свіжої води – воно засихає. Нові музичні твори допомагають клясичній музиці залишитися свіжою".

Новий музичний твір Ф. Мангера, як і попередні, передає переживання композитора у плавбі човном між Кодіяком і Сієтлом. Як завважила піяністка Ю. Осінчук, музика цього твору зрозуміла для усіх мешканців Аляски. Вона сама мешканець Аляски і може найкраще передати цю композицію. Поруч цієї прем'єри, Ю. Осінчук гратиме на концерті відомий твір Ф. Ліста „Фортепіяновий концерт ч. І". В програмі концерту є також симфонія Бетговена „Ероїка" і „Зачароване озеро" Анатолія Лягова.

О.К.

Олег Чмир став лордом Енріко

Олег Чмир (другий зліва) серед виконавців опери

НЮАРК, Н. Дж. – 19, 20 і 22 лютого Оперний театр штату Ню Джерзі тричі виставив в концертній залі міста Нюарку оперу Доніцеті „Лючія де Ламермур", в якій партію лорда Енріко Аштона співав відомий український оперний актор Олег Чмир. Оперу поставив Альберт Шерман, диригент Альфредо Сіліпіні, хормайстер Марк Шапіро.

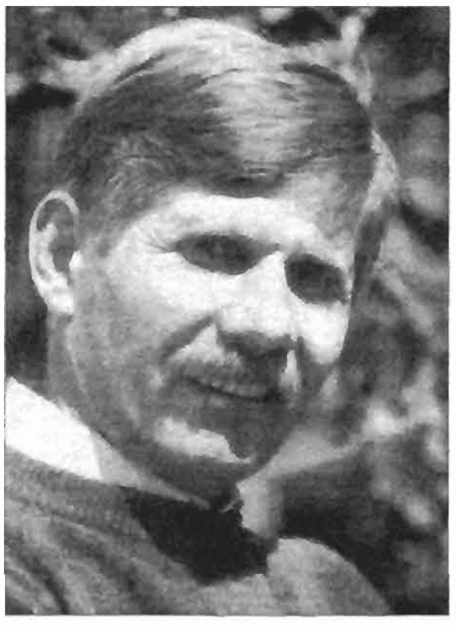
Олег Чмир переконливо відтворив на сцені турботи лорда Енріко Аштона, який плянує шлюб своєї сестри Лючії з впливовою особою. Але сестра Лючія любить Едґара з ворогуючого роду, який обіцяє їй примирити родини. Тоді Чмир-Енріко фальсифікує листи Едґара до Лючії, і ображена дівчина погоджується на шлюб з некоханим. Едґар розриває заручини і викликає Енріко на двобій. У день шлюбу Лючія вбиває свого чоловіка і божеволіє. Едґар чекає на місці двобою на Енріко, але дізнається про трагічні події і вбиває себе, спрямовуючи останні слова до коханої.

Після вистави Олег Чмир поділився своїми враженнями:

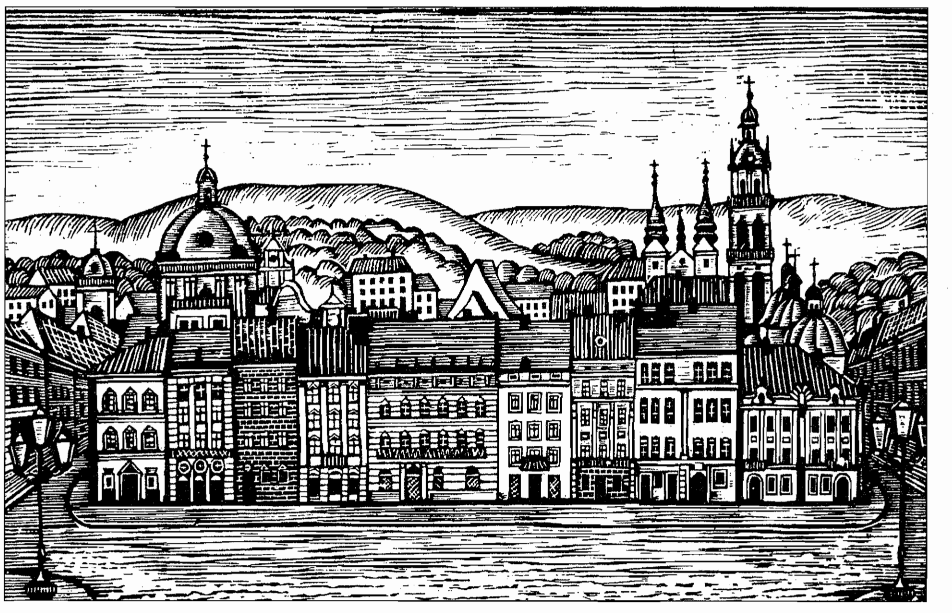
– Мені було приємно співати разом з всесвітньо відомими співаками, серед яких була зірка опери Сумі Йо з Риму, російський бас Михайло Светлов, з яким я вчився у Москві, відомі актори Джордж Фортуне, Джані Занґ і Анна Рохас. Працювали інтенсивно і плідно під керівництвом досвідченого режисера Альберта Шермана. Фрагменти опери показало телебачення штату Ню Джерзі.

Л. Хм.

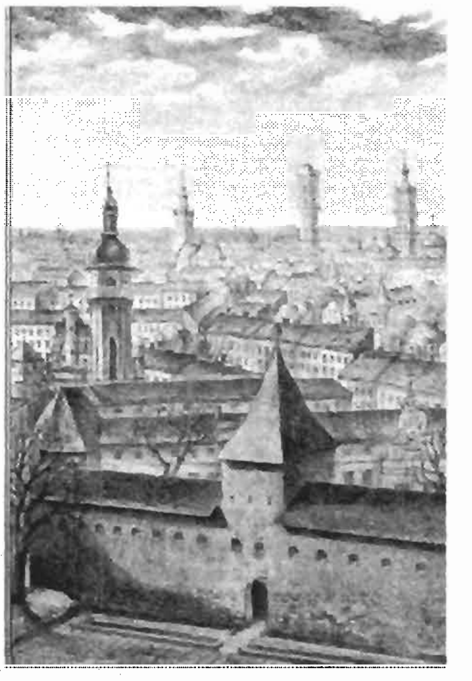
Готується художній альбом „Мальовнича Україна"

Михайло Барабаш

М. Барабаш. „Площа Ринок у Львові". Дереворіз, 1985 р.

М. Барабаш. „Старий Львів". Автолітографія, 1988 р.

Відомий український маляр – живописець і графік Михайло Барабаш приготував до видання свою книжку-альбом „Мальовнича Україна".

Михайло Барабаш народився 1952 року в селі Відниках, поблизу Львова. Місце його народження було мальовниче, історичне, а час – післявоєнний, важкий і небезпечний. Усе це відбилося в його творчості. Він навчався в Українському поліграфічному інституті ім. І. Федорова (тепер Українська академія друкарства), на відділенні графіки, після чого був викладачем Львівського коледжу декоративного й ужиткового мистецтва ім. І. Труша, завідував відділом графіки. З 1999 року проживає зі сім'єю в Нью-Йорку.

Малювати почав ще підлітком. За студентських літ захопився технікою дереворізання, глибоко пізнав й опанував її. Багато зусиль і часу віддав вивченню інших технік та стилістик образотворення. У 1980 році, по завершенні фахових студій, розпочав активну творчу практику. За 20 років творчости творив цикли гравюр „Віхи історії Львова", „Звенигороду – 900"; гравюрні триптихи „Іван Франко", „Рік 1933-ий"; серію графічних листів „Моє дитинство"; серію літографій панорамних видів Львова, графічний диптих „У полоні вічности"; цикл малярських абстрактних творів, портретів, натюрмортів і краєвидів Нью-Йорку.

Оригінальна й не менш концептуальна сторінка його творчости – художнє оформлення багатьох книжок українських письменників, антологічного числа журналу „Кур'єр Кривбасу", а також видання комплекту листівок „Віхи історії Львова", настінного календаря „Старий Львів" і альбому „Михайло Барабаш. Графіка і малярство".

Мистець взяв участь у 70 реґіональних, всеукраїнських і міжнародних виставках. Його перша персональна виставка відбулась у Львові, друга і третя – у Нью-Йорку. Твори поповнили приватні колекції України, Англії, Австралії, Канади, Німеччини, Польщі та США. Михайло Барабаш – член Національної Спілки художників України. Тепер український майстер графіки і малярства Михайло Барабаш шукає спонзорів для видання великого альбому „Мальовнича Україна". Автор і редактор літературного тексту – письменник і культуролог Богдан Смоляк (Львів).

Усі, хто бажає допомогти в цій справі, можуть надсилати чеки на рахунок Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" у Нью-Йорку, ч. 000033252-00 на книжку „Мальовнича Україна" Михайла Барабаша, за адресою: 108 Second Ave., NY 10003-8392. Імена спонзорів будуть опубліковані у виданні. Контактний тел.: (718) 335-8357.

Богдан Смоляк

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СЕРЕДА, 10 БЕРЕЗНЯ 2004 р.

КЕРГОНКСОН. Н. Й. – Річні загальні збори 88-го Відділу УНСоюзу, Союзівка, відбудуться на Союзівці о год. 6:00 веч. Запрошуємо усіх членів прибути на збори.

За Управу –

Анна Слободян – голова

Стефа Гаврилюк – секретар

stp scope travel inc
1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903;
www.scopetravel.com *e-mail:scope@mycomcast.com*

Leading tour operator to Ukraine

Marijka Stadnycka Helbig

2004 SCOPE GROUP TOURS

LVIV and VIENNA

via Czech Airlines from Newark
12 Day Air/land all inclusiveTour
$1890 tw **WAITLIST ONLY**
Departure: ***April 25, 2004***

Fly to Kyiv and continue by plane to **Lviv (8)** a full week with relatives/friends, while staying in centrally located *George Hotel*. We return by plane to Kyiv with connections to **Vienna (4)** - lovely days of sightseeing, shopping and Austrian "Gemuetlichkeit".

LVIV MUSIC FESTIVAL

via Aerosvit Airlines **from New York JFK**
12 Day Air/land all inclusive Tour
$1500 tw
Departures: ***May 21, 2004***

A wonderful time to be in **Lviv (8)** for the **10th Annual Music Festival**. A Bed and Breakfast basis at George Hotel provide superb central location for self exploration of Lviv and is walking distance to the Opera, the Philharmonic Hall, and Zankovetskoji Theater. You fly to **Kyiv (3)** since we must be in this capital of Ukraine when 15,000 chestnut trees are in full bloom!

SOLD OUT
WAITLIST ONLY

STUDENT TOUR

via Malev Airlines **from New York JFK**
22 Day Air/land all inclusive Tour
includes 8-day ***Dnipro River Cruise***
Escort: Dr. Volodymyr Karpinich
$2680 tw
Departure: ***July 28, 2004***

From **Kyiv (3)**, we continue on a **Dnipro Cruise (8)**. Ports: Zaporizhia, Odesa and Sevastopol, with extensive sightseeing of Crimea; Bakhchysaraj, Chersonesus, Yalta, **Simferopol (1)** than we fly to **Lviv (4)** and continue on a 3-day bus tour of Karpaty; **Yaremche (2)** We return to Kyiv for a connecting flight to **Budapest (3)**. *Plus: Kaniv, Iv. Frankivsk, Vorokhta, Kolomyja, Kamianets Podilskyj and Zarvanytsia.*

WESTERN UKRAINE

via Czech Airlines **from Newark**
15 Day Air/land all inclusive Tour
$2300 tw
Departures: ***Jun 25, 2004*** *and* ***July 30, 2004***

A comperehensive tour program in **Kyiv (4)** and than we fly to **Lviv (4)** where besides guided tour we have ample time for visit with family and friends. A 3-day bus tour to the Carpathian Mountains allows us to visit: Rohatyn, Ivano Frankivsk, **Yaremche (1)**, Kolomyja, **Kamianets Podilskyj (1)**, with a stop to Zarvanytsia before returning to **Lviv (2)**. An overnight train ride takes us to **Budapest (2)**, for final two days of sightseeing and gypsy revelry.

ALL OF UKRAINE

via Malev Airlines **from New York JFK**
15 Day Air/land all inclusive Tour
includes 8-day ***Dnipro River Cruise***
from $2355 tw
Departures: ***June 13, 2004*** *and* ***Aug 11, 2004***

We begin this glorious tour in **Lviv (4)** from where we fly to Odesa to board *MS Rybalko*, the **Dnipro River Cruise (8)** for a lovely itinerary: Crimea-Sevastopol, Yalta, Bakhchysaraj, Chersonesus, Kherson, Dnipropetrovsk and Kyiv. An afternoon flight on Friday will take us to **Budapest (2)** for the final days of sightseeing and shopping.

BEST OF UKRAINE

via Aerosvit Airlines **from New York JFK**
12 Day Air/land all inclusive Tour
$2270 tw
Departures: ***Jun 18, 2004*** *and* ***Aug 20, 2004***

A Lovely combination – first we fly to **Lviv (5)** for sightseeing and excursions to Pochajiv and Olesko, we continue by plane to Crimea – **Yalta (3)**, for extensive touring Bakhchysaraj, Chersonesus, Sevastopol and Simferopol – from where we fly to **Kyiv (3)** the Golden domed Capital of Ukraine.

EASTERN UKRAINE

via Malev Airlines **from New York JFK**
10 Day Air/land all inclusive Tour
$1980 tw
Departure: ***Aug 18, 2004***

An experience you should not miss: arrive in **Kyiv (2)** for a short orientation stay, and than continue by bus to **Poltava (2)** for the **Sorochynskyj Folk Fair** – the highlight of this tour. This "yarmarok" began over 200 years ago as a local bazaar and has become a drawing attraction not only to the surrounding counties, but to neighboring countries. We return to **Kyiv (3)** for **Independence Day Celebrations**, street concerts, parades and festivities. A **Budapest (2)** for sightseeing and shopping. ***Optional:*** Lviv stay can be arranged on pre tour basis at additional cost.

UKRAINE, POLAND and HUNGARY

BEST BUY!!

via Malev Airlines **from New York**
12 Day Air/land all inclusive Tour **$1990 tw**
Departures: ***July 14, 2004*** *and* ***Sep 8, 2004***

Arrive in **Kyiv (2)** the Golden Domed Capital of Ukraine and the cradle of Eastern European Christianity; continue by plane to **Lviv (3)** one of the Hapsburgs Capitals of the Austrian Empire. We continue by train by train to **Krakow (2)**, the UNESCO preserved city square is the largest in Europe. We fly to **Budapest (3)**, our final destination.

RUSSIA plus HELSINKI

via Czech Airlines **from New York JFK**
10 Day Air/land all inclusive Tour
$2500 tw
Departure: ***May 27, 2004***
Escort: Dr. Volodymyr Karpinich

Arrive in **Moscow (3)** wonderful days to see the new Capital of Russia, Kremlin, Armoury and Red Square. Continue by first-class sleeper train to **St. Petersburg (3)** the "Venice of North", with unsurpassed Hermitage and Peterhof Palace. We continue on a overnight deluxe Cruise to **Helsinki (2)** our final destination

MOROCCO

via Air Maroc **from New York**
10 Day Air/land all inclusive Tour
$2650 tw
Departure: ***September 24, 2004***
Escort: Marijka Helbig

A 6 hr flight takes us to the Gateway of Morocco – **Casablanca (1).** Continue by deluxe motorcoach to **Rabat (1)** via Meknes & Volubilis to **Fez (1),** than via the high Atlas Mts to **Erfoud Oasis (2)** for overnights in deluxe encampment with exotic Berber meals then to **Quarzazate (1).** Our final stop is **Marrakech (3),** the renown Palmeraie Palace Resort. ***Additional features***: ruins of **Chellah, Kasbah des Oudaias, Moulay Idriss**, the holiest Muslim site in Morocco, **Ifrane and Azrou**-handy-craft center, **Midelt, Tineghir/Dades & Todra Gorges** and **Kasbah Taourirt** –UNESCO restored kasbah of Morocco - backdrop of famous movies as "Jewel of the Nile" and "Lawrence of Arabia".

BERCHTESGADEN & REGENSBURG REUNION TOUR

All Inclusive15 day via Czech Airlines from Newark
May 07 – 21, 2004 est $3000
Tour Host: Volodymyr "Xina" Sharko

Everybody welcome!

Warsaw (2), Prague (2), Regensburg (2), Berchtesgaden (5)
Vienna (2) ***Plus:*** **Pilsen, Munich, Salzburg and Melk**

www/scopetravel.com Call for brochures! Special Kyiv summer rate $770 - must purchase by 3/31!

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

Зустрілися друзі з трьох міст над Іртишем

СЕМИПАЛАТИНСЬК, Казахстан. – На свято Богоявлення або Водохреща завітали до українців семипалатинської громади „Світанок" побратими та гості з сусідніх Усть-Каменогорська та Павлодару. Семипалатинськ зустрів їх гарним морозом – до тридцяти градусів за Цельсієм, а члени громади – теплими вітаннями та гарячим обідом.

З цієї нагоди в міському раді заступник акіма міста (посадника) С. Аубакіров та голова міської асамблеї народів Казахстану В. Єроменко влаштували для гостей прийом та своєрідний „круглий стіл", де за духмяним казахським чаєм обмінялися новинами та плянами на найближчий час.

Святковий вечір відкрив голова об'єднання „Світанок" Михайло Плахотнюк. Творчу програму відкрили представники семипалатинських осередків росіян і татар В. Коваленко та М. Утуленова піснею „Мій Казахстан". Присутні були зачаровані піснями Мар'яна Федуха з Семипалатинська, який до своїх пісень сам собі пише музику та слова, сам їх виконує, акомпануючи на гармонії. М. Федух минулого року відвідав рідну Буковину, Галичину, Черкащину, Вінниччину та Золотоверхий Київ і всюди чарував українців своїм співом.

Голова Асоціяції „Українці Казахстану" та керівник делегації українців Павлодару Михайло Парипса щиро привітав гостей зі святами і зазначив, що українці „Світанку" є наймобільнішими серед українських громад республіки. Він вручив семипалатинцям вітальну адресу і книги до української бібліотеки. Дарунком від павлодарців були чарівні українські пісні у виконанні солістів Павлодарського народного хору Анатолія Невмиваки, сестер Ярини та Катерини Соколик. Українців привітали своїми піснями російський гурт – народний хор ветеранів міста і жіночий співочий колектив місцевого будинку культури, розвеселив своїми гуморесками актор драматичного театру Федір Любецький.

Несподіванкою був піднесений виступ молодіжного вокального колективу „Кохання" з Усть-Каменогорська під орудою Галини Сербіної, котрий виступив в чудових концертних костюмах, яких в республіці немає жодна з українських громад. Їх подарував посол України в Казахстані Василь Цибенко. Молодіжний колектив цікавий ще й тим, що керує ним росіянка, а співають росіяни, казахи, євреї, німці, білоруси.

Смачна, за буковинським рецептом, кутя, борщ та драглі по-вінницьки, багато інших українських страв смакували присутнім.

Звучали колядки та щедрівки, які майстерно розпочинали павлодарські співаки, а їм допомагали всі присутні, незважаючи на національність та рівень володіння українською мовою. Кожен мав змогу виголосити вітання, виконати свій художній твір.

Душею вечора був голова татарського центру Семипалатинська Г. Ахунжанов, професійний музикант, він не тільки акомпаніював до всіх українських пісень, але чимало з них і сам зачинав, нагадуючи українцям, що й такі були.

Михайло Голованчук

Нащадки Т. Шевченка є на Камчатці

Родина Лисенків – нащадків Тараса Шевченка

ПЕТРОПАВЛОВСЬК-КАМЧАТСЬКИЙ, Росія. – Зустрітися на Камчатці з людьми, в яких тече кров Тараса Шевченка – дивина. Клюб української культури при обласній бібліотеці ім. Крашеніннікова давно шукав адресу праправнука Шевченка.

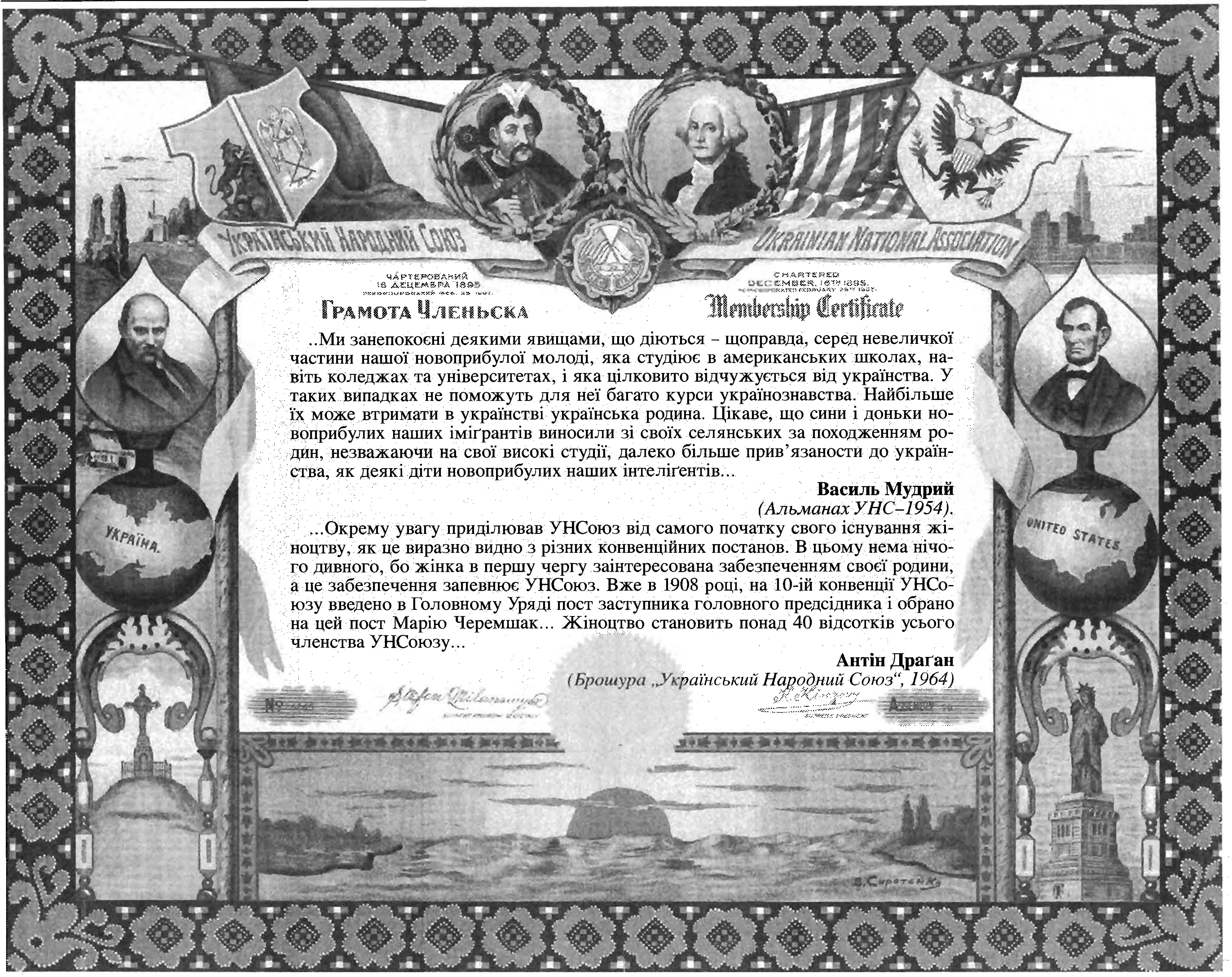
Ще раніше вдалося вийти на праправнучку Шевченка – Наталю Лисенко, котра проживає в Києві. Вона підказала адресу свого двоюрідного брата Віталія Лисенка. Родовід Віталія Лисенка бере початок від брата Тараса Шевченка – Йосипа. Син Андрій чекає на дочку – прапрапраправнучку Тараса Шевченка. Земля поповниться нащадками великого генія.

Доля йому дісталась не з легких. Після закінчення Харківського вищого інженерно-командного училища в 1971 році декілька років прослужив в ракетних військах, але в 1976 році потрапив в автокатастрофу. Довгі місяці в госпіталі... На Камчатці, в Єлізові, він був військовим комісаром. У 1994 році тяжко захворів. Весь тягар життя ліг на плечі дружини Світлани. Син Андрій працює в міліції.

23 лютого ми взяли з собою до Віталія Лисенка музиканта-ґітариста Святослава Поліщука. Крім пісень, були також вірші Шевченка, пісні і... сльози. Плакали від радости, від дотику до творчости Шевченка, його пісень, його славного роду, до історії.

Ми вручили господарям запрошення на вечір в обласну бібліотеку ім. Крашеніннікова, де будемо святкувати 190-ту річницю з дня народження Тараса Шевченка.

Едіта Познякова

Як відомо, в цьому році УНСоюз відзначає своє 110-річчя. Тому впродовж цього року „Свобода" буде подавати світлини і статті з нашої історії. Вище вміщено зразок членської виказки, яку УНСоюз вживав 1919 року. Ця виказка є частиною архівних матеріялів УНСоюзу. У виказці вміщені думки про УНСоюз, висловлені в 1954 і 1964 роках. Надіємося, що читачі з приємністю читатимуть епізоди з історії УНСоюзу, які ми будемо вміщувати впродовж усього цього року.

Ред. „Свободи"

НЕЗАБУТНЄ МИНУЛЕ

Криваве „визволення"

У страхітливу історію кривавих злочинів комунізму в Україні окремою сторінкою ввійде період останніх днів червня 1941 року, коли совєтське військо відступало, у зв'язку з нападом гітлерівської Німеччини, з західніх областей України, приєднаних до „Української ССР" у вересні 1939 року. Відомий український письменник Роман Федорів писав про це у статті „Могила на Україні" (Альманах УНСоюзу за 1991 рік): „Партії, преса, література, Церква працювали на національну свідомість. Тому „батько народів" стривожився можливим впливом возз'єднаної Галичини на УССР. Його злякав український дух, який ще не пригас над Карпатами... Безмежне море приречених на смерть, зібраних з усіх кутків Галичини, Карпат і Волині, ставши на енкаведистський конвеєр, поволі рушили до ями... Ціла земля, що породжувала, годувала й ростила своїх дітей, обернулася у суцільну могилу...". Нижче подаємо розповідь одного зі свідків злочинів більшовизму червня э 1941 року.

kУ розпалі літа, в червневі дні 1941 року, відчувалося, що надходить буря. Зі сторони кордону Перемишельської зони чулися гарматні постріли, які не віщували нічого доброго. В цей саме час до містечка Риботичі з районного міста під'їхала вантажівка „ЗіС"-5, щоб із Риботицької околиці привезти на термінову нараду в місто Добромиль голів сільрад, бухгальтерів та голів сільських споживчих товариств і директорів шкіл. При допомозі міліції було організовано і посаджено в автомобіль до 20 осіб сільської та міської риботицької інтеліґенції. Старший бухгальтер міського споживчого товариства Дмитро Двуліт, відчуваючи щось лихе, порадив моєму батькові, який також там опинився як бухгальтер Бориславського ССТ: „Я відчуваю, що станеться щось трагічне. Ви, як багатодітний батько, – відійдіть непомітно і не їдьте з нами". Мій батько сховався і не поїхав...

Прибулим з усього району в місто Добромиль оголосили про напад фашистської Німеччини, після чого всіх присутніх завели в їдальню, безкоштовно нагодували і запросили на „екскурсію" в тюрму (розуміється, в супроводі міліції), де їх затримали. Опівночі на подвір'ї затарахкотів трактор. Охоронці тюрми, в основному московські енкаведисти, накинулися на беззахисних затриманих і силоміць виводили з камер. Інші кати з НКВД підводили затриманих по одному до викопаної на подвір'ї глибокої ями, над якою стріляли їм в потилицю.

Старший бухгалтер Д. Двуліт дістав постріл у „висок" та, на щастя, куля пройшла по-під шкіру не зачепивши черепа, він впав у яму. Ось що згодом він розповів моєму батькові: „Опам'ятавшись, я відчув на собі якийсь тягар. Напружившись, зсунув з себе чиєсь мертве тіло, і побачивши на небі місяць, – зрозумів, де я. Глуха ніч, я весь в крові, кругом трупи. Насилу вибрався з ями і побачив, що по всьому подвір'ю лежали трупи. Ворота тюрми розкриті і ніде нікого немає. Крадучись, вийшов в завмерле місто. Нікого не зустрівши, добрався до знайомого лікаря п. Кушніра (який згодом був лікарем в УПА в курінi „Рена"). Лікар Кушнір довго не відчиняв. Коли зрозумів хто це, впустив мене, надав медичну допомогу".

Наступного дня під обідню пору місто Добромиль віджило. Появилися німецькі танки та авт. А зі сторони тюрми долинав плач над безневинно замордованими. Окрім злочину в тюрмі, сталася ще одна страшна подія. В передмісті Добромиля зі сторони села Ляцке, з шахти „Соліна", яка знаходилась в мальовничому сосновому ліску (тут із соляної ропи виварювали кухонну сіль), німці витягали замордованих енкаведистами людей. З-понад 80-метрової глибини шахти було піднято понад 480 трупів чоловіків, жінок та дітей. Вони укладалися рядами на горбочку для опізнання. Був страшний плач та ридання. Люди кричали: „Їх вивозили, як куркулів, на Сибір, а насправді скидали живими в шахту!".

Слідів розстрілу не було. Ця шахта була покритою спорудою шириною приблизно 3 на 4 метри, з двома дверима – вхідними і навпроти – вихідними. Люк шахти був замаскований під підлогу – з рухомою заслоною, яка під вагою людини відкривалася в долину і після пропуску жертви автоматично, під дією пружин закривалася. Тільки комуністичні кати могли додуматися до такої „механізації" процесу знищення українців.

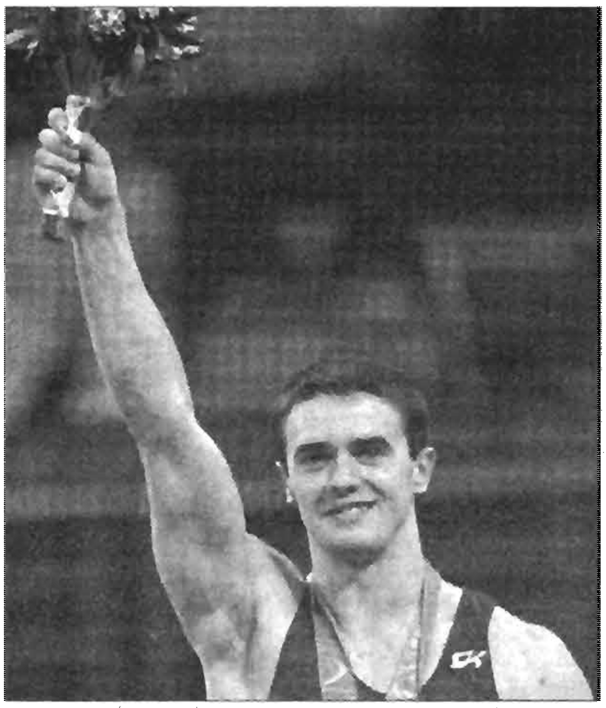
В 1944 році весною фронт із сходу наближувався. Мені, як зв'язковому УПА, довелося під вечір проходити через „Соліну" – попри ці могили. Сама шахта, як свідок комуністичного злочину, зловіщо стояла з забитими дошками дверима.

В післявоєнні роки Дмитра Двуліта схопили агенти НКВД у Львові і, як свідка комуністичного злочину, закатували. Мій батько загинув при досі не з'ясованих обставинах.

Пилип Кульгавець,
Чортків, Тернопільська обл.

СПОРТ

Загинув О. Береш

29 лютого в автомобільній аварії у Києві загинув капітан збірної України зі спортивної гімнастики, чемпіон Европи 2000 року та Олімпійських ігор в Сіднеї 28-річний Олександер Береш, який був за кермом автомобіля „пежо-307". У автомобілі „БМВ-740" з автобази Верховної Ради України, який зіткнувся з „Пежо 307", перебувала дочка Адама Мартинюка, заступника голови Верховної Ради. Автомобіль О. Береша з порушенням правил виїхав з бокової на головну трасу, внаслідок чого відбулося зіткнення. О. Береш здобув срібну нагороду в командних змаганнях і бронзову в багатоборстві літніх Олімпійських ігор у Сіднеї, ряд нагород чемпіонатів світу, був абсолютним чемпіоном Европи 2000 року і Всесвітньої універсіяди-99. У Херсоні, де його поховано, в нього залишилася дружина і маленька дочка.

На фото: О. Береш на Олімпіяді в Сіднеї 20 вересня 2000 р. *Фото: УНІАН*

Художня гімнастика

Вже дванадцятий раз змагання за Чашу Дерюгіної відбудуться 13-15 березня в київському Палаці спорту. Провідні діячі української художньої гімнастики Альбіна та Ірина Дерюгіни в 1997 році домоглися включення цього турніру до програми світових Ґран-прі, яких на сьогодні в Европі всього сім. У Києві від України в одиночному розряді виступлять Тамара Єрофеєва і Ганна Бессонова, а також ще двоє дівчат із найближчої резерви. Київський Ґран-прі стоїть другим у мережі, перший відбувся 27-29 лютого в Москві, третій буде в Мінську. Так що можете уявити неабияке напруження у цьому жіночому виді спорту.

Столиця України 4-6 червня прийме також чемпіонат Европи, в якому очікується 31 країну.

Боротьба

На міжнародному турнірі з греко-римської боротьби, який закінчився 2 березня у сербському місті Новий Сад, українець Олександер Дараган посів друге місце в категорії до 84 кг, виборовши олімпійську ліцензію на ігри в Атенах. Українські борці греко-римського стилю здобули вже шість з семи ліцензій на Олімпіяду. Вдало виступили на Ґран-прі ім. Івана Яригіна, який відбувся 1 березня у Красноярську, українські борці вільного стилю. З чотирьох представників, які їздили на змагання до Росії, троє повернулися до України з золотими медалями: Василь Федоришин, Ірина Мерлені та Катерина Бурмістрова. Усього у турнірі взяли участь 127 борців-чоловіків і 57 жінок з 12 країн.

Стрільба

Представник України Артур Айвазян 3 березня виборов бронзову нагороду на етапі Чаші світу в австралійському Сіднеї у стрільбі з пневматичної гвинтівки на 10-метровій відстані. Переможцем став словак Джозеф Кончі. У стрільбі з пневматичного пістолета на 10 метрів Віктор Макаров з України був сьомий.

Плавання

27-29 лютого в Харкові відбувся чемпіонат України з плавання, на якому Яна Клочкова здобула 4 золоті медалі в одиночних запливах і срібну в естафеті 4 по 100 м комбінованим стилем. На фото: переможниця Чемпіонату України з плавання серед жінок, двократна олімпійська чемпіонка Яна Клочкова після перемоги в комплексному запливі на 200 м 28 лютого, в Харкові. Фото УНІАН

НА ДОЗВІЛЛІ

Сто років тому „Свобода“ писала...

В числі від 3 березня 1904 року:

Повѣчевый вечерокъ

По закінченю всенародного вѣча въ Олифантѣ. Па., відбувъ ся вечерокъ и комерсъ, о якихъ можно сказати безъ пересады, що були вѣнцемъ сего великого торжества. Въ програму вечерка входили спѣвы, бесѣда о. Ст. Макара, театральне представленє двохъ страйковыхъ образцѣвъ и декламація.

– Перша точка програми – „Задзвенѣмо разомъ братя”, репродукція олифантского хору підъ проводомъ п. Мих. Паздрія, було дуже старанно выконана, за що нагороджено спѣваківъ численными и довготреваючими оплесками.

Бесѣда о. Ст. Макара (яко друга точка програмы) выголошена зъ нагоды свята уродинъ Юрія Вашингтона, яке припадало того дня, такожъ загально подобалась. Бесѣдникъ зъ вервою вказувавъ на прикметы сего великого батька нашої републики, порівнувавъ єго зъ Тарасомъ Шевченкомъ и взывав ступати въ ихъ слѣды на поли вытревалости, поступу, борбы, працѣ и любови рідного краю.

Теперь прішло зъ черги театральне представленє. Складало ся оно зъ двохъ образцѣвъ – одноактового „Въ гірничій дубровѣ” и три-актового „Страйкъ”, котри одначе лучили ся въ одну цѣлість, такъ, що на сценѣ другій образецъ бувъ наче продовженємъ и доповненємъ першого.

Грали пп. А. Савка, Мих. Паздрій, Т. Лабовскій, Д. Хоминъ, Ив. Свала, Йос. Живань, Пет. Мацѣйовскій, К. Рѣствей, Я. Грабарь, Г. Поглѣдъ, И. Предзимирскій, Л. Гавранъ та Марія Цѣцюра и Марія Мотыль. Помѣжь актами и при кінці вечерка спѣвавъ хоръ пѣснѣ: „Ой чого ты почорнѣло”, „Ой три шляхи широкі”, „Козаченьку куды йдешь” и „Якій то вѣтеръ”. Спѣвы були такъ гарні, що публика велѣла спѣвати собѣ деякі по кілька разівъ.

Послѣдна точка вечерка, декламація „До Основяненка” була такожъ добре віддеклямована черезъ п. Юрія Хиляка, почімъ розпочавъ ся Комерсъ.

Устроило єго жѣноче братство св. Варвары. Членкинѣ братства не жалѣли гроша нѣ працѣ и урядили такъ знамениту гостину, що американьска Русь не бачила єще подібной. Було що ѣсти, пити и кому припросити. Душею комерсу була панѣ Е. Струтиньска, предсѣдателька братства.

Чалый

В числі від 10 березня 1904:

Перша руска бучерня въ Scranton, PA. Михайла М. Югаса

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачных ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу.
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.
Вінъ всѣляке мясо має,
Зъ людьми красно розмовляє
И по руски, по словеньски,
По англиски и по польски.
Зѣ него Русинь, бучеръ славный,
Кѣ добрій справѣ всегда справный,
За рускій нарідѣ крѣпко стоить,
Вражды люцкой ся не боить.
Тожь Русинамъ треба знати,
Що єго тре підпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакує,
Бучерня чиста, ажь ся серце радує.
Мы, руснаки, не жалуємо,
Відь Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вінъ у Scranton найлѣпше мясо має,
О тімъ кожда дитина навѣть добре знає.
Тожь мили братя,
нѣкуда ся не волочѣть.
До найлѣпшой бучернѣ
до Югаса ходѣть
Чисто, смачно и уцтиво!

* * *

Росія

Понизша картка, выдана „на пошану 250-ти лѣтнього ювилею прилученя Украины до Москвы” редакцією „Гасла”, добре змальовує станъ рѣчей, якъ минулых, такъ и теперѣшнѣх. Подаючи єѣ туть, мы додамо до ней ще кілька слівъ, а власне скажемо, якъ додержали слово Олексія Михайловича царѣ російські. Щобъ не говорити багато, нагадуємо нашимъ землякамъ въ Америцѣ, що вѣ 1764 р. скасовано Гетьманщину, вѣ 1765 – Слободські полки, вѣ 1775 р. – зруйновано Сѣчь Запорожську, а вѣ рр. 1773–76 повернуто у крѣпацтво той народъ, що такъ завзято боровѣ ся проти усього цього підѣ Польщою. Але це не все. Колись Украина була поступовою на той часъ краиною, була вчителькою самой Москвы, а теперь – отъ кілька даныхъ статистичныхъ, що дають добру відповѣдъ. „Въ 1732 р. цѣла теперѣшня Харківська губ. була повна школами, збудована самымъ народомъ, на його-жь власні кошты и удержуваными, зъ його народною и церковно-славянською мовами; число учениківъ відносно до населення було тодѣ таке-жь саме, якъ и въ р. 1882, себ-то черезѣ 150 лѣтъ” („Къ десятилѣтію издательскаго комитета Харьковскаго общества грамотности. Докладъ проф. Богалѣя”).

А отъ ще де-кілька цифръ, котрі мы вытягаємо зъ статѣ Драгоманова

Рôкъ 1654.

— Волимо пôдъ царя Восточного на умовѣ, що мы єднаємо ся зъ Москвою, якъ рôвный зъ рôвнымъ, що вольнôсть наша буде намъ забезпечена, що „въ своѣй хатѣ“ мы будемо керувати ся лише власными засадами, що московській урядъ не чинитиме замахôвъ на наше добро. Хай у тому заприсягнеть ся вашь царь.

— **Ека хахол необразованой! Чаво дуріш?!... Да нешто вам мало аднаво слова нашева Велікаво Царя і Самодержца Алексія Міхайловіча, што весь ваш хахлацкой лад астаньотся прі вас?**

„Україна і Центри”, умѣщеной въ „Громаді” ч. 2. 1878 р. Въ 1748 р. въ городницькому и сосницькому повѣтахъ було 134 школы, а черезѣ 130 лѣтъ лише 52. Тодѣ одна школа приходилась на 746 душь, а черезъ 130 лѣтъ на 6730 душь. А въ той часъ Московщина тільки починала заводити школы... По щоту воєнного міністерства надъ рекрутами 1867–1868 рр. въ усѣй Росіи було письменых рекрутъ 9:1 пр. – а зъ нихъ въ губерніяхъ украинськихъ 33/4 пр., а въ 20 московськихъ губ. – 22:20 пр. По справозданю міністра народной просвѣты za 1875 р.... выходить, що въ початковыхъ школахъ въ Росіи вчить ся всього 1.2 пр. люду, – найбільшь въ варшавському округу (2:4 пр.), середнє въ Московському (1:5 пр.), въ нашихъ округахъ: въ Одеському тільки 1:4 пр., а въ Києвському тілько 0:8 пр. тільки трохи більше, нѣжь въ полу-азіятському оренбурському округу (0:3 пр.) и въ азіятскихъ: Західному Сибѣру (0.3 пр.) и Східному Сибѣру (0:6 пр.). Свои розводки Драгомановъ кончає такъ: „Мати городовъ руськихъ, Києвъ, зводки въ X-XIII. стол. пошло свѣтло по всьому великому руському свѣтови, зводки въ XVII-XVIII. ст. брали учителѣвъ не тільки въ Молдавію, Хорватію, не забудь же цього, що теперь тьмою волость стоить остатньою по свѣтѣ въ цѣлой Европейской Росіи“.

Щобъ ще більше стало зрозумѣлымъ, якъ „посунулась напередъ” наша Украина, нагадаємо читателямъ „Свободы”, що въ 1876 р. заборонено въ Росіи украинську мову, що въ Росіи панує страшенна цензура, котра не пропускає нѣчого, що такъ чи сякъ торкаєть ся сучасного ладу.

Цѣкаво знати, що казатимуть москвофілы зѣ нагоди 250-ти лѣтнього ювилея прилученя Украины до Москвы. Чи похвалять вони Москву за те, що вона повернула у неволю увесь нашь нарідъ? Повинні-бъ це зробити! Але... мовчи, глуха – менше грѣха!

М. Л-енко,
Берно (Швайц.) 1904.

В числі від 24 березня 1904 р.

Памятайте на Народный Фондъ въ Америцѣ!

На всѣхъ листахъ прилѣпляйте народни марки на другій сторонѣ бо на фронтѣ дає ся амер. марку почтову! Кому лежить на сїерци будучність амер. Руси, той що мѣсяця зложить якусь жертву на „Народный Фондъ”.

Збирайте, складайте и присилайте жертвы разомъ зі спискомъ жертводателѣвъ чеки або моніордеры выписани на имя касіера: John Glowa, Excelsior, Pa. підъ адресою: Narodnyj Found, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Такъ само купуйте за готівку рускі марки народні. Дохідъ зъ марокъ призначеный на Фондъ Народный въ Америцѣ! Рускі марки прилѣпляйте на паперѣ листовімѣ, на біляхъ и ковертахъ.

О. Ник. Підгорецкій,
секр. Народ. Фонду

Правопис того часу збережено

КАТАЛОГ КНИЖОК
ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в долярах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Ващик, Петро. Воїн армії Ісуса. Публіцистично-документальна повість. Видавництво Каліфорнія, Сакраменто, 2001 р. М. обкл., стор. 116.	8.00
Ващик, Петро. Зоряні вітрила. Поезії. Рівне-Коннектикат, 2001р. Укр.-англ. мова. М. обкл., стор. 72.	6.00
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их". Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 125.	3.50
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах". Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада", 1995 р., стор. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності". Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти". Вінніпег-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Словник української мови в малюнках. Загадки, прислів'я, скоромовки, фразеологія. Кольорові ілюстрації. Побільшений формат. Київ, „Освіта", 1995 р. Тв. обкл., стор. 415.	25.00
Танюк Лесь. Монологи. Театр, культура, політика. Харків, „Фоліо", 1994 р. М. обкл. Стор. 383.	12.00
Чос Володимир. Реальна власність. Усмішки. Гумор, сатира, сарказм висвітлює сучасне життя в Україні і спонукає читача до роздумів. Черкаси „Відлуння-плюс", 2000 р. М. обкл. Стор. 56.	2.50

МИСТЕЦЬКІ АЛЬБОМИ

Акорди. Антологія української лірики від смерті Т. Шевченка. Упорядкував Іван Франко. (Репринтне видання). Київ, „Веселка", 1992р. Тв. обкл. стор. 343.	15.00
Неділко Микола. Альбом-монографія з 60 кольоровими репродукціями. Нью-Йорк – УВАН, 1983 р. Тв. обкл., стор. 182.	15.00
Михайлів Юхим. Його життя і творчість 1885 -1935. Книга-альбом. Видавничий фонд Владики Мстислава, Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви в діяспорі. Нью-Йорк-Лондон -Париж-Торонто, 1988 р. Тв. обкл. Великий формат, стор. 233.	22.00
Сомко Надія. Скульптура і малярство. Альбом з 34 репродукціями. Асоціяція діячів Української культури АДУК-США. Тв. обкл.	12.00

Ціни подані з пересилкою. Мешканці Нью-Джерзі повинні заплатити 6% стейтового податку.

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE
2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО ГУДАК член 16 Відд. УНС Т-ва „Просвіта" в Спрінг Валей, Н, Й. Помер 26 серпня 2003 р. на 92-му році життя. Нар. в 1911 р. в селі Карликів, пов. Сянок, Україна. Членом УНС став в 1956 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анастазію, дочку Тересу і внуків з родинами. Похорон відбувся 29 серпня 2003 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ТАДЕЙ ДОМАНСЬКИЙ член 170 Відд. УНС Т-ва „Українська Січ" в Джерзі Сиoі. Помер 18 січня 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1919 р. в Україні. Членом УНС став в 1950 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ольгу, доньку Анну і сина Юрія. Похорон відбувся 21 січня 2004 р. на цвинтарі у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ІВАН ТРАЧ член 353 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" в Ню-Бранзвіку, Н. Дж. Помер на 79-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС став в 1979 р. Залишив у глибокому смутку дружину Павліну, дочку Марію і сина Романа з родинами. Похорон відбувся 29 листопада 2003 р. на цвинтарі біля Фріголду, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЗЕНОН МАНДИБУР член 131 Відд. УНС в Чикаго. Помер 28 листопада 2003 р. на 78-му році життя. Нар. в 1925 р. в Україні. Членом УНС став в 1956 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ванду, дочок Олександру і Христину, синів Мирона і Ярослава з родинами. Похорон відбувся 2 грудня 2003 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ТІМОТІЙ ЮСКО член 88 Відд. УНС в Кергонксон, Н.Й. Помер 26 грудня 2003 р. на 45-му році життя. Нар. в 1958 р. в Кетскіл, Н.Й. Членом УНС став в 1958 р. Залишив у глибокому смутку синів: Браєна, Джефрі, Тімоті, дочку Кімберлі, батька Стенлея. Похорон відбувся 30 грудня 2003 р. на цвинтарі св. Марії у Coxsackie, NY.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ГЕЛЕН ЯРОСТОВСЬКА член 161 Відд. УНС у Пітсбургу, Па. Померла 20 січня 2004 р. на 75-му році життя. Нар. в 1928 р. в Ембрідж, Па. Членом УНС стала в 1968 р. Залишила у глибокому смутку сестру Катерину, племінників і племінниць. Похорон відбувся 23 січня 2004 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

АЛЕКСАНДРА КРУПА член 277 Відд. УНС Т-ва св. Івана в Гартфорд, Кон. Померла 22 листопада 2003 р. на 90-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС стала в 1978 р. Залишила в глибокому смутку сина Бориса, дочку Мотрю. Похорон відбувся 26 листопада 2003 р. на цвинтарі св. Михаїла в Ґленстонбурі Кон.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

ЄВГЕН ВИСОЦЬКИЙ член 102 Відд. Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Помер 18 січня 2004 р. на 90-му році життя. Нар. в 1913 р. в Сейнт Луїс, Мо. Членом УНС став в 1936 р. Залишив у глибокому смутку синів Євгена і Роберта, дочку Патріцію, внуків і правнуків. Похорон відбувся 21 січня 2004 р. на Holy Cross Cemetery в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ІВАН Т. БУЦЯК член 414 Відд. Т-ва ім. Августина Волошина в Ню Гейвен, Кон. Помер 9 січня 2004 р. на 87-му році життя. Нар. в 1916 р. в Манчестері. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ліліян, синів Івана і Марка та внуків. Похорон відбувся 13 січня 2004 р. на St. Lawrence Cemetery, New Haven, Ct.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

НАЗАР ВАРВАРЮК член 163 Відд. УНС. Т-ва „Єдність" у Філядельфії, Па. Помер 18 січня 2004 р. на 71-му році життя. Нар. в 1932 р. на Буковині, Україна. Членом УНС став в 1990 р. Залишив у глибокому смутку сестру Дарію з родиною, ближчу і дальшу родину в Америці і Україні, та друзів спортовців дружину копаного м'яча „Тризуб", де колись Покійний був добрим воротарем. Похорон відбувся 23 січня 2004 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЮЛІЯ ТОМАС член 282 Відд. УНС у Вілкс Беррі, Па. Померла 10 січня 2004 р. на 83-му році життя. Нар. в 1921 р. у Вілкс Беррі, Па. Членом УНС стала в 1939 р. Залишила в глибокому смутку сина Йосифа, сестер Марію, Гелену і Анну з родинами, племінників і племінниць. Похорон відбувся 10 січня 2004 р. на цвинтарі св. Марії у Гановер Тавншіп.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛИНА КОЛІНЯК член 45 Відд. УНС Т-ва „Любов" у Філядельфії, Па. Померла 1 січня 2004 р. на 92-му році життя. Нар. в 1911 р. в с. Денисів, Тернопільської обл. Залишила в глибокому смутку дочку Марію з родиною. Похорон відбувся 5 січня 2004 р. на цвинтарі св. Марії у Fox Chase PA.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

НЕНСІ КОВАЛЬ член 102 Відд. УНС Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 3 лютого 2004 р. на 74-му році життя. Нар. в 1924 р. Членом УНС стала в 1995 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Ніка, дітей Анну-Марію і Лесю, внучку і сестру. Похорон відбувся 6 лютого 2004 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

ІВАН ЯЦИШИН член 353 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" в Ню Брансвік, Н.Дж. Помер 20 січня 2004 р. на 86-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС став в 1976 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ольгу, пас. Нестора з родиною, і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 23 січня 2004 р. на Українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

АННА КАМІНСЬКА член 409 Відд. УНС. Померла 22 жовтня 2003 р. на 92-му році життя. Нар. в 1911 р. в Скрентоні, Па. Членом УНС стала в 1930 р. Залишила в глибокому смутку 2-ох сестер Катерину і Гелену, багато племінників і племінниць. Похорон відбувся 25 жовтня 2003 р. на Mexico Village Cemetery в Mexico, New York.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ПОПОВИЧ член 282 Відд. УНС у Вілкс Бері, Па. Помер 12 січня 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1919 р. у Вілкс Бері, Па. Членом УНС став в 1938 р. Залишив у глибокому смутку брата Михайла з родиною. Похорон відбувся 15 січня 2004 р. на цвинтарі св. Марії у Пенсильванії.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЕЛИЗАБЕТА ҐРАФТОН член 63 Відд. УНС Т-ва „ Січ" у Форд Сиoі, Па. Померла 7 лютого 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1919 р. у Менор Тавншіп. Членом УНС стала в 1969 р. Залишила в глибокому смутку сина Рона, дочку Барб і сім внуків. Похорон відбувся 10 лютого 2004 р. на цвинтарі св. Марії у Форд Сиoі, Па.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

Помер д-р Степан Дудяк

(1925–2004)

У ранніх годинах 16 січня 2004 року на очах дружини і дітей відійшов у вічність лікар і меценат д-р Степан Дудяк.

Покійний народився 4 вересня 1925 року в селі Савесівка на Тернопільщині. Середню освіту здобув у державній гімназії в Чорткові в 1943 році, й після складення іспиту зрілости почав медичні студії у Львові. Воєнні події змусили його залишити Львів та продовжувати навчання далеко від рідного краю. Високі студії закінчив у Мюнхенському університеті в 1950 році дипломом доктора медичних наук і того ж року іміґрував до США. В новій країні поселення його першим завданням було нострифікувати европейський диплом. Обов'язкову інтернатуру відбув у лікарні Св. Елізабет у Чикаґо, а спеціялізацію в радіології та радіотерапії – в лікарні Гарпер в Дітройті, Мишиґен. Відбув дворічну військову службу в Американській армії у ранзі капітана. Став громадянином Америки. В той же час познайомився зі своєю дружиною Люсею (Ольгою Корибутяк), яка стала вірним супутником його життя.

Д-р С. Дудяк був членом багатьох професійних товариств, включно з Американською радіологічною колеґією, Товариством ядерної медицини, Радіологічною асоціяцією Північної Америки, Американським товариством рентґенівських променів, Українським лікарським товариством Північної Америки і Товариством приятелів радіології в Україні. Весь час перебування у Медисоні був активним членом Клюбу Ротарі. В душі й серці був відданим пластуном і належав до ватаги „Бурлаків".

Після відходу на пенсію, разом з дружиною Люсею, в 1992 році задумали і здійснили плян „Медичної клініки на колесах", який погодилось фінансувати комерційне підприємство Шван. Цей гуманітарний проєкт мав на меті надавати безкоштовну медичну опіку дітям і жінкам потерпілим від чорнобильської катастрофи й інформувати місцевих лікарів і допоміжний персонал про найновіші осягнення в медицині та медичній технології. Жив Україною, і в міру своїх сил і можливостей намагався підтримувати і розвивати її культурні надбання. Він і його дружина Люся вважали, що майбутнє нації залежатиме від молодого покоління, й тому заснували стипендійні фонди при Національному університеті „Києво-Могилянська академія", Українському Католицькому університеті у Львові й фундації „Смолоскип".

С. Дудяк був відданим мужем, батьком та дідом і добро родини ставив понад усе. У глибокому смутку залишив, крім дружини Люсі, чотири дочки з чоловіками: Христину Дудяк-Дейвіс, Ромі Дудяк-Вільгемз, Кіку Дудяк-Пітот, Тамару Дудяк-Мадер і шестеро внуків: Луку, Дана, Анну, Еллі, Маріку і Максиміліяна-Степана.

Відійшла від нас людина, якій не має рівних. Її втрату пекуче відчуватимуть не тільки родина і приятелі, але і вся лікарська громада й численні наукові установи в Америці й Україні. Хай ці скромні слова стануть ще одним виявом пошани і вплетуться у нев'янучий вінок на місці його вічного спочинку. Вічна йому пам'ять!

Павло Джуль

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Пам'яті д-ра Володимира Вірщука

Наприкінці грудня 2003 року рідні, друзі та приятелі проводили на вічний спочинок д-ра Володимира Вірщука, чоловіка Марії, батька Ірени та св. п. Оленки, дідуся Христі та Данилка.

Св. п. Влодко Вірщук був визначним членом Філядельфійської громади та активним членом професійного об'єднання ветеринарних лікарів, а також місцевого чоловічого хору „Прометей".

Цей світ залишила ввічлива та шляхетна людина, вірний чоловік, люблячий батько та дідусь, що разом з дружиною доклав багато праці, щоб своїх дітей вивести на шлях щасливої долі. Св. п. Влодко пережив тяжкий біль втрати своєї доні, св. п. Оленки Савицької.

Д-р В. Вірщук народився 29 травня 1921 року в Стрию. Середню освіту набув там же, а в 1940 році поступив у Львівський ветеринарний інститут. Виїхавши на еміграцію в 1944 році, продовжував студії на ветеринарному факультеті університету в Ляйпцигу, Німеччина, які закінчив в 1945 році, здобувши диплом ветеринарного лікаря. В той час був активним членом студентського гуртка „Ватра". Опісля продовжував студії на ветиринарному факультеті Українського технічно-господарського інституту в Мюнхені, Німеччина, і на основі дисертаційної праці в 1949 році одержав звання доктора ветеринарної медицини.

В 1949 році він переселився з рідною до США і з 1973 року став на державну працю при перевірці м'яса домашніх тварин. Федеральна влада висунула його на відповідальну позицію завдяки глибоким знанням і бездоганній професійній праці.

У вільний час св. п. Влодко цікавився музичним життям громади та став членом філядельфійського хору „Прометей". Від студентських днів він був ентузіястом копаного м'яча, брав активну участь в змаганнях місцевого спортового клюбу „Леви", був довголітнім його секретарем, а в 1956 році був обраний президентом.

Професійне знання, товариська вдача, та особисті позитивні прикмети стали поштовхом до життєвих успіхів. Жаліємо, що смерть перервала нитку життя та викликала глибокий жаль у рідних, приятелів та усіх, що мали честь і нагоду з ним дружити.

Вічна йому пам'ять!

Д-р Євген Гіль

Пам'яті Кирила Цепенди

Кирило Цепенда упокоївся в Бозі 2 жовтня 2003 року, у Дітройті. Для його мистецької праці доля була щедрою! В історичному збірнику „Чортківська округа", виданому 1974 року в Ню-Йорку, поміщена фотографія молодого Кирила Цепенди, як диригента хору в селі Джурині в 1937 році.

По закінченні матурою середньої школи в Теребовлі він вибрав собі нелегку, часто невдячну професію диригента, який присвятив усе життя. Студії хорового мистецтва здобув у Львові в 1938–1942 роках, продовжуючи їх у Відні, Австрія, в 1942–1945 роках. У Відні диригував студентським хором „Січ" та церковним хором при українській церкві св. Варвари.

Переїхавши до Америки, очолював хор „Трембіта" у Дітройті, що налічував понад 100 членів. Там же організував мандолінову оркестру, а при кінці 1980 року диригував хором „Ватра" у Ворені, при Українському культурному центрі. Велику частину свого життя він присвятив церковному хорові „Боян" при церкві св. Івана Хрестителя, де також був дяком до 2001 року.

Цією згадкою вшануймо пам'ять К. Цепенди як людини, що віддала всі свої сили і талант для плекання рідної культури і хорового мистецтва.

Вічна йому пам'ять!

Ольга Нагаєвська

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 25 січня 2004 р. упокоїлася в Бозі

бл. п.

МАРІЯ КУНЬ

з дому ЯРИНЯК

нар. 27 червня 1925 р. в селі Старина, Західня Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 30 січня 2004 р. з української католицької церкви св. Михаїла у Вунсакет, Ровд Айленд, а відтак на церковному цвинтарі в Блакстовн, Масачусетс.

В глибокому смутку залишилися:

муж – АНДРІЙ
донька – ОЛЬГА
сини – ІВАН з дружиною ПОЛОЮ
– МИХАЙЛО з дружиною КАТЕЮ
внуки – СТЕФАНІЯ, ДЖЕНИФЕР, ЮЛЯ, АНДРІЙ
сестри – РУЖА, ГАННА, КАТЕРИНА
ближча і дальша родина в Америці, Німеччині і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що в ранніх годинах 2 березня 2004 р. упокоїлася в Бозі на 82-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

ОЛЬГА ЛІТЕПЛО

народжена в Ню-Йорку

ПАНАХИДА буде відправлена в п'ятницю, 5 березня 2004 р. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 6 березня 2004 року в церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гамптонбургу, Н. Й.

Залишені в смутку:

муж – СЕМЕН
сини – МИРОСЛАВ з дружиною МАЄЮ
– РОМАН з дружиною НАДЕЮ
– ПАВЛО з дружиною ЕМІЛІЄЮ
внуки – МАРКО з дружиною КРІСТЕН, СТЕФАНІЯ, АНДРІЙ, ВАСИЛЬ, ДАНИЛО ЛАРИСА, МАТЕЙ
братові – ОЛЬГА ПАПРОЦЬКА з родиною
– ОЛЬГА ЛІТЕПЛО з родиною
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Її пам'ять!

З глибоким жалем повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 7 січня 2004 р. відійшла у вічність наша найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

ОЛЕНА ТИШОВНИЦЬКА

вдова по інж. Михайлові Тишовницькому.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 12 січня 2004 р. в українській католицькій церкві Рождества Пречистої Діви Марії в Лос Анджелесі, а опісля на цвинтарі Calvary в Лос Анджелесі, Каліфорнія.

Залишені в смутку:

сестра – СОЛОМІЯ ДРОЗДОВСЬКА
сестрінок – АНДРІЙ СЕМОТЮК з дружиною ГАНЕЮ і дітьми МАРКОМ і НАТАЛКОЮ
племінники – ДАРІЯ ТИШОВНИЦЬКА
– ОЛЕКСАНДЕР ТИШОВНИЦЬКИЙ з дружиною ОКСАНОЮ і синами ДАНИЛОМ і АНДРІЄМ
– д-р АРЕТА ВЕРН з чоловіком д-ром БОРИСОМ і дітьми АДРІЯНОМ, ТАМАРОЮ і ПЕТРУСЕМ.

Вічна Її пам'ять!
